

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945. njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Čerknim, razmnožen na
ciklostil. Od 5. do 17. sep-
tembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija«
pod Vojškim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.200 lir - Leto XLVI. št. 240 (13.773)

Trst, torek, 23. oktobra 1990

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418
GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382-535723
Fax 0481/532958
CEDAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

primorski dnevnik

Po uboju predsednika liberalne stranke Šamuna in njegove družine

V Libanonu že napovedujejo nov izbruh krvavega nasilja

O Šamunovih morilcih nič znanega - Vsaj posredna odgovornost Sirije - Walid
Džumblat obtožuje Džeadžeo - Francija zahtevala sklic stalnih članic VS OZN

Krvavi neredi v Jeruzalemu

Izraelske vojakinje na pogrebu tovarišice, ki jo je v nedeljo zabodel mlad Palestinec, da bi
maščeval žrtve pokola v dolini mošej.

NA 2. STRANI

LIBANON — Kri zahteva kri in v Libanonu je bilo v 15 letih krvi pre-
več. Nedeljski umor 56-letnega kr-
ščanskega voditelja Danyja Šamuna,
njegove 37-letne žene Ingrid in njune-
ga 8 oziroma 6-letnega sina Tarika in
Juliana bo nedvomno povzročil novo
nasilje. To potrjujejo tudi izjave enega
od voditeljev Šamunove libanonske
nacionalne liberalne stranke Elia Mo-
bayeda, ki je s stisnjenimi zobmi izja-
vil, »da Šamunova kri zahteva mašče-
vanje in do maščevanja bo tudi prišlo,
pa če bi bilo potrebno sto let. In to je
tisto, kar je želela in dosegla Hravije-
va vlada.«

O morilcih Šamunove družine (na-
padalci so se usmili le 11-mesečne
hčerke Tamare) pa ni sledov. To je
včeraj zjutraj potrdil glasnik bejrutske
policije. Nad celotno zadevo visi meg-
lena zavesa, ki je po vsej verjetnosti
ne bodo nikoli odgrnili zaradi skoraj
gotove povezave med morilci in sirij-
skimi okupacijskimi enotami, ki zase-
dajo vse strateške točke v Baabdi, sre-
dišču krščanskega odpora generala
Auna in kjer je imel hišo tudi ubiti

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Prizivno sodišče oprostilo Sama Pahorja

Upreti se samovolji javnih funkcionarjev ni kaznivo dejanje

Tržaško prizivno sodišče je včeraj oprostilo prof.
Sama Pahorja, ker »je legitimno reagiral na samovolj-
no zadržanje javnih funkcionarjev«. Z razsodbo, ki je
velikega političnega pomena, so prizivni sodniki ovrgli
obsodbo, ki jo je v zvezi z dogodki na tržaški
Glavni pošti 10. februarja 1988 izreklo prvostopenjsko
sodišče. Prizivni sodniki so se pri razsodbi sklicevali
predvsem na zakon iz leta 1944, ki je v še »bojni«
Italiji skušal ponovno ubraniti državljane pred samo-
voljo »oblasti«.

NA 4. STRANI

V pravni državi imajo zakonska določila svoj po-
men in tudi visokim javnim funkcionarjem ni dovo-
ljeno, da bi jih tolmačili po svoje. V tem smislu je
včeraj razsodilo tržaško prizivno sodišče, ki je opro-
stilo Sama Pahorja. Razsodba tržaških porotnih sodni-
kov, ki so bili mnenja, da je Pahor reagiral na samo-
voljno ravnanje javnih funkcionarjev, je za Trst ne-
dvomno pogumna, predvsem pa je v protitoku z do-
sedanjim ravnanjem oblasti, ki so vselej kar se da
ozkosrčno odmerjale pravice manjšini.

Prvostopenjski sodniki so se po dogodkih na
osrednji pošti, kjer so Pahorju s silo preprečili, da bi
plačal avtomobilski davek s položnico, izpolnjeno v
slovenskem jeziku, odločili za kompromisno rešitev:
Pahorja so sicer obsodili toda na dovolj nizko pogoj-
no kazen, da so ga lahko takoj izpustili na prostost.
Drugostopenjski sodniki so zavrnili vsakršen kom-
promis in so se opredelili za načelno stališče.

Toda s svojo razsodbo tržaški prizivni sodniki
niso le pravično razsodili v odnosu do Sama Pahorja.
Domet njihove razsodbe je znatno večji: če je Samo
Pahor le reagiral na samovoljno ravnanje javnih
funkcionarjev, je samovoljna tudi okrožnica, s katero
je ravnatelj tržaške poštne službe prepovedal do-
stavljanje poštinih dopisov z naslovom v slovenščini
in sprejemanje položnic, ki so izpolnjene v sloven-
skem jeziku. In samovoljen je, kar je poudaril tudi
podtajnik Vitalone, sklep bivšega tržaškega župana
Staffierija, da ne bo sprejemal prošenj v slovenščini.

Ob zadovoljstvu, da je bilo pravici zadoščeno, pa
se je težko znebiti grenkega priokusa ob ugotavlja-
nju, koliko naporov in tudi žrtvovanja je treba, da
Slovenci pred oblastmi vendarle uveljavimo tiste
pravice, ki bi se vsakomur zdele samoumevne. (vt)

Morova hči senatorka Maria Fida napovedala svoj izstop iz stranke

Primer Moro je treba razčistiti obujanje preteklosti ne zadostuje

RIM — Načelniki parlamentarnih
političnih skupin bodo danes odločili,
kdaj bo v parlamentu stekla razprava
o primeru Moro oziroma ali razprava
sploh bo. Polemike zunaj rimskih pa-
lač sicer pa med različnimi strankami
postavljajo že žolčne in malone nepri-
merne. Tajnik KD je že opozoril, da so
take polemike škodljive, komunisti za-
htevajo vso resnico tako o primeru
Moro kot o zadnji najdbi, republikanci
zavračajo vse očitke o »strategiji tr-
dnosti«, za katero so se pred dvanajsti-
mi leti odločili in ki jo je zagovarjal
sam predsednik države Pertini.

Strategija trdnosti pa je bila včeraj
glavni argument intervjuja, ki ga je
dal socialistični tajnik Craxi: »Zverine
strategije trdnosti spet renčijo z isto
histerijo in in krvoločnostjo, kot so
renčale tedaj, čeprav se eni izgovarja-
jo, da je bila ta oblika pogajanja izbra-
na z veliko bolečino, za druge pa je
bila kratkoročno križarska vojna,«
je opozoril Craxi, ki se je znesel tudi na
nekatero novinarje in njihov »neugle-

den, podel«
način poročanja. »Tako
kot takrat tudi danes zagovarjamo člo-
veško solidarnost, ki je očitno ni,«
je še dejal.

Med eno polemiko in drugo pa Mo-
rovim svojcem še ni uspelo dobiti
vseh najdenih rokopisov. Komunistič-
no glasilo L'Unità jih bo danes v celo-
ti objavilo v posebni prilogi, medtem
pa se sodniki sprašujejo, kako je mo-
goče, da je dokumentacija prej prišla
v sredstva javnega obveščanja kot pa
v roke sodnikov. Od nedelje pa je pre-
cej napeto tudi v vrstah Krščanske de-
mokracije, saj je Morova hči, senator-
ka Maria Fida (na sliki AP), napove-
dala, da namerava izstopiti iz stranke.
Svoj namen je utemeljila z dejstvom,
da sploh ne obstaja več meje med za-
sebnostjo in javnostjo v obravnavi pri-
mera Moro in da njeni strankarski ko-
legi doslej sploh niso pokazali nobene
pozornosti do zahtev Morove družine.
Napovedi senatorka Marie Fide Mo-
romarskido ne verjame, gotovo pa je,
da se polemike še ne bodo polegale.

Uspešna skupna akcija italijanskih in jugoslovanskih kriminalistov Na Škofijah zasegli 54 kg čistega heroína

S tiskovne konference na tržaški kvesturi

(Foto Mario Maganja)

TRST — Italijanski in jugoslovanski kriminalisti so v
skupni akciji zaplenili 54 kilogramov heroína, ki na pro-
stem tržišču krepko presega vrednost 20 milijard lir.
Mamilo so zaplenili na mejnem prehodu na Škofijah in
v neki slaščiarni v bližini Pulja, aretirali pa so šest
oseb, štiri Jugoslovane in dva Turka. Računajo, da je
bila tolpa prekupevalcev mamil vezana na organizacijo
turške mafije, ki preko tako imenovane balkanske smeri
»izvažajo«
drogo v Italijo in v druge zahodnoevropske
države.

Konkretno sodelovanje med Italijo in Jugoslavijo je s
to akcijo doživelo kvaliteten skok, saj so italijanski pre-
iskovalci prvič sodelovali v policijski akciji na jugoslo-
vanskem ozemlju. Šef policije Vincenzo Parisi je v po-
slanici tržaškemu kvestorju Renatu Servidiu čestital za
uspeh in pohvalil italijansko-jugoslovanska sodelovanje
v borbi proti mednarodnim rezpečevalcem mamil. Lete-
čemu oddelku in oddelku za boj proti mamilom tukaj-
šnje kvesture so v tej akciji priskočili na pomoč tudi
finančni stražniki in obmejna policija.

NA 5. STRANI

Po številnih
krutih umorih
v Italiji
v Beogradu
ujeli brata
Vrbanović

NA ZADNJI STRANI

V Rimu začetek programske konference komunistične partije

Bassolinovo poročilo sprejeli z zvrhano mero previdnosti

RIM — V Rimu se je začela programska konferenca KPI, ki mora pripraviti teze za prihodnji kongres partije. Uvodno poročilo je imel Antonio Bassolino, ki je konferenco tudi organiziral.

Glede simbola, čeprav ima nekaj pomislekov o imenu, in v glavnem tudi glede potrebe ustanovitve nove politične sile, se Antonio Bassolino povsem strinja s tajnikom partije Occhetto. Kar pa zadeva značilnosti, ki naj jih ima nova politična sila, ki se bo rodila januarja pod simbolom hrasta in iz pepela KPI, ima popolnoma lastne ideje, ki pričajo, da izhaja iz Ingraove šole. Politična sila, ki se bo rodila, mora imeti reformatorske značilnosti in se mora zavedati, da ne more predlagati nobene od že obstoječih rešitev, da mora nadaljevati pot osvoboditve delavskega razreda, kar je zahetava, na katero kapitalizem, pa naj bo še tako reformatorski, ne bo mogel zadovoljivo odgovoriti.

To je za Bassolina bodoči profil stranke demokratične leve. Gre pa za popolnoma osebno mnenje, »mnenje, pravi, tovariša, ki ostaja in hoče ostati komunist«. Bodoča stranka, nadaljuje še Bassolino, bo morala biti še posebno izraz delavskega sveta, ukvarjati se bo morala s politiko kot subjekt, v popolno avtonomiji in prepričana v avtono-

mijo posameznih družbenih subjektov, začeni s sindikat. Morala se bo postaviti kot reformatorska sila, po kateri se bodo zgledovale nove generacije za resnično alternativo. Obenem bo ta sila morala biti kritična do obstoječega družbenega sistema, in se ne bo smela odpovedati perspektivi premostitve kapitalizma.

Glede pereh aktualnih problemov Bassolino meni, da smo v žarišču hude krize republike. S tem v zvezi se sklicuje na to, kar se dogaja okrog Morovih zapisov, kar po njegovem mnenju dokazuje potrebo po reformi države, kjer morajo državljani imeti večji vpliv na politiko.

Pri izbiri načina demokracije pa se ni mogoče odpovedati boju za alternativo. Tukaj se je Bassolino navezal na odnose s socialistično stranko in omenil, da je politika PSI v nasprotju s prizadevanji za alternativo. Ob koncu je Bassolino pozval partijo k enotnosti in zavrnil sleherni možnost razkola.

Bassolinovo poročilo so predstavniki večine ocenili dokaj previdno, tako da je D'Alema celo dejal, da gre za osebno mnenje Bassolina. Odločno proti so bili tako imenovani meljoristi, medtem ko je Cossutta ocenil Bassolinovo poročilo kot pomemben prispevek.

G. R.

Oster odgovor ministra Berninija Van Miertu

Vojna tovornjakov še traja

»Vojna« s težkimi tovornjaki na italijansko-avstrijskih mejnih prehodih se nadaljuje in položaj postaja vse težji (na sliki tovornjaki pred Brennerjem), italijanski minister za prevoze Bernini pa je včeraj tudi ostro odgovoril na izjave komisarja ES za prevoze Van Miertu, da naj bi bili italijanski ukrepi v nasprotju s predpisi ES. Bernini trdi, da se predpisi ES ne morejo nanašati na ukrepe, ki so sprejeti za prehod meje države, ki ni članica ES (AP)

Stavka v zasavskih rudnikih

TRBOVLJE — V Sloveniji se nadaljuje stavka rudarjev premogovnikov. Začeli so jo trboveljski rudarji, pridružili pa so se jim tudi rudarji premogovnikov v Hrastniku, Zagorju, Kanižarici, od včeraj pa tudi rudarji iz Senova. Tako so včeraj delali le v premogovniku Laško, vendar so ti rudarji v celoti podprli zahteve stavkajočih. Rudarji zahtevajo, naj rudniška vlada izdelata dolgoročno energetska politiko, ki bi zagotovila sanacijo rudnikov in njihov nadaljnji razvoj, za sto odstotkov višje plače proizvodnih delavcev ter povišanje jamskega dodatka. Poleg tega zahtevajo, da se v reševanje problematike vključi tudi predsednik Milan Kučan. (dd)

Iraški režim v čedalje večjih težavah zaradi mednarodne gospodarske blokade

V Iraku so medtem racionalirali bencin

(Telefoto AP)

BAGDAD — Gospodarska blokada je že močno načela iraške rezerve hrane, goriva in energije, tako da je Sadam Husein v čedalje večjih težavah. Po sramotnih farzih, ki jih je iraški voditelj uprizoril v začetku zalivske krize, ko se je nekaj krat dal posneti v družbi talcev in ko je bilo jasno videti nelagodje prisotnih in strah otrok, si je sedaj omislil novo zgodnico, namenjeno sfanitiziranemu islamskemu svetu: Sadama Huseina naj bi namreč v sanjah obiskal sam prerok Mohamed, ki naj bi mu svetoval, naj se umakne z zasedenega kuvaitskega ozemlja. Ne samo, Mohamed, ki je bil v Sadamovih sanjah oblečen v popolnoma belo obleko, je šel tudi dlje in mu ukazal, naj obdrži strateško pomembne otoke pred kuvaitsko obalo, ki bi mu omogočali dostop do Perzijskega zaliva. Poleg tega je prerok bil videti močno zaskrbljen, je še dejal iraški sanjar. O čudežnem dogodku so se iraški časopisi na dolgo in na široko razpisali, na to temo pa so tudi skom-

ponirali popevko, ki je v nekaj dneh zasedla prvo mesto na lestvici najbolj uspešnih popevk.

Mimo folklornega aspekta anekdote, ki pa priča o vplivu, ki ga ima Sadam na muslimanske množice, ostaja dejstvo, da Irak z vedno večjo težavo prenaša gospodarsko blokado in skoraj popolno mednarodno izolacijo. Tudi Jordanija mu je obrnila hrbet: dvoličnost jordankega kralja Huseina povzroča nekdanjemu zavezniku dokajšnje preglavice, saj je Jordanija zaprla meje z Irakom in ne dopušča več, da bi po njenem ozemlju prihajala Iraku pomoč.

Mednarodno javnost je medtem razburila poteza nekdanjega britanskega zunanjega ministra Heatha, ki se je prišel na lastno pest pogajat za izpustitev britanskih talcev, kot je to pred časom storil Waldheim. Kljub iraškim obljubam, njegova pobuda za sedaj ni obrodila nobenih sadov, če izvezamemo mednarodno obso-

Pokol na ploščadi mošej je v mestu sprožil začaran krog maščevalnih akcij V Jeruzalemu se stopnjuje napetost

JERUZALEM — Pokol Palestincev, do katerega je prišlo 8. oktobra v Jeruzalemu, je sprožil zlovesčo spiralo sovraštva in maščevanja, kakršne vsaj zadnjih deset let v svetem mestu ne pomnijo. Napetost se stalno stopnjuje, sovraštvo pa je doseglo vrhunec v nedeljo zjutraj, ko je 19-letni Palestinec zabodel štiri osebe. Tri, mlada vojakinja, policist in neki trgovec, so ranam podlegli, komaj trinajstletni fant, ki je Palestincu slučajno prekrizal pot, pa je kljub hudim poškodbam preživel. Palestinec, Omer Said Abu Sirhan, je policiji, ki ga je kmalu po pokolu ujela, povedal, da si je zadal en sam cilj: maščeval bo Palestince, ki so umrli v dolini mošej.

Krvavi dogodek je v Jeruzalemu ustvaril pravo bojno stanje. Ljudje si ne upajo iz hiš, kritične mestne četrti pa nadzoruje dva tisoč policistov in specialcev. Kljub tolikšnemu nadzorstvu pa so se neredi nadaljevali v nedeljo popoldan in včeraj, vendar jeruzalemska oblast trdi, da gre za posamezne primere nestrpnosti. Preiskovalci pa bodo skušali ugotoviti, ali je Abu Sirhan sam načrtoval in izpeljal sobotno pobijanje, policistom je priznal, da bo s prav tolikimi smrtni maščeval vseh 21 Palestincev, ali je za tem dejanjem kaka večja organizacija. Odgovornost za umore so namreč že v nedeljo prevzeli aktivisti gibanja »Sila 17«, ki je blizu PLO, včeraj pa si je umore lastilo doslej neznano »Gibanje za sveto vojno«. Izraelska policija je za oba primera prepričana, da gre za podlo zlorabo položaja, ki se je ustvaril v Jeruzalemu in da je dejanski morilec navaden neuravnovešene.

Nedeljski dogodek pa je včeraj ocenil tudi parlament. Šamirjeva vlada je izdala sporočilo, v katerem trdi, da je »napad na nedolžno židovsko prebivalstvo posledica ostrih obsodb, ki sta jih madnarodna javnost in diplomacija izrekli proti Izraelu«. V tem nelahkem trenutku pa je Šamirju le za las uspelo zavrniti nezaupnico, ki mu jo je izrekla laburistična opozicija. Proti Šamirjevi politiki je namreč glasovalo 51 poslancev, podprlo jo je 53, dva poslance pa sta se vzdržala, medtem ko se jih 14 ni udeležilo glasovanja.

Bejrut pred novim nasiljem

NADALJEVANJE S 1. STRANI

predsednik libanonske liberalne stranke Dany Šamun.

Da je Sirija vsaj posredno vpletena v zločin, govorijo številni elementi. Teško si je namreč predstavljati, da bi lahko teroristična skupina šestih do petnajstih mož povsem neopažena prišla do Šamunove vile, nato pa se tudi neopazno prebila skozi vse sirske zapore v Baabdi, ki je dobesedno preplavaljena s sirskega enotami. Teško bodo tudi upravičili dejstvo, da je bila skupina morilcev oblečena v bojne uniforme proirske Hravijske vojske in da je z vojaškimi avtomobili prišla in odšla s kraja zločina, za napad pa izbrala točen čas, ko je prišlo do menjave Šamunove straže. Na sirske vpletenost pa napeljuje tudi dejstvo, da je bilo potrebno več kot četr štiri ure, da so se sirske vojske odzvali na klice teroriziranih Šamunovih sorodnikov, pa še takrat so bolničarjem nekega reševalnega avtomobila, ki se je v Baabdi pojavil povsem »slučajno«, pustili, da odkrijejo zločin.

V Bejrutu pa je včeraj vodja družov Walid Džumblat za umor Šamuna in njegove družine obtožil libanonskega veleposlanika v Parizu Johnnija Abdoja, pri tem pa naj bi bil po Džumblatovih obtožbah, ki jih ni podrobneje obrazložil, vpleten tudi vodja krščanske milice Šamir Džeadžea. Te obtožbe so iz Džeadževih krogov odločno zavrnili, obsodili zločin, za Džumblatove trditve pa so dejali, »da so plod bolelega uma osebe, ki je notorično vdana mamilom«.

Umor Danyja Šamuna je najodločnejše obsodil tudi generalni tajnik OZN Perez De Cuellar, ki se je zavzel tudi za mirno rešitev libanonske krize. Za čim hitrejšo rešitev krvave državljanske vojne v Libanonu pa se je zavzela tudi Francija, ki je od De Cuellarja zahtevala sklic petih stalnih članic varnostnega sveta, francoski zunanji minister Dumas pa je ob tej priliki še izjavil, da lahko do mirne rešitve v Libanonu pride le z razorožitvijo milic, odhodom tujih enot in organiziranjem splošnih volitev.

Na sliki AP: Dany in Ingrid Šamun.

propagandno obvestilo

KORFOI

Iz Švice prihaja nov preparat

V lekarnah se bije boj proti plešavosti

BASEL — Bodo odslej solze, ki jih prelivajo plešasti in tisti, ki jim je pleša usojena, zamaž? Tistemu, ki ga muči problem izpadanja las, se bo namreč ob pogoj, da je dobro obveščen, bistveno dvignila morala ob novici, ki prihaja iz prestolnice kemijskih velikanov Basla. Raziskovalci laboratorijev tamkajšnje družbe Labo so namreč oznanili, da so prišli do nekega novega kozmetičnega preparata, ki temelji na nikotenu in ki povzroča površinsko širjenje žil.

Iznajdbo je že testiral profesor Ernst Fink iz Therapy and Performance Research Instituta v Erlagnu, in sicer tako, da je na prostovoljcih, ki so se podvržli testiranju, osamil majhen del lasišča in na njem opravil neke vrste tetoviranje po vnaprej določenih točkah. V nekaj več kot treh mesecih je strokovnjak tako ugotovil, da se je izpadanje las zmanjšalo in da se je pospešila njihova naravna rast.

Pri pozitivnih primerih izida testiranja je bilo tudi ugotovljeno, da je bilo na tetoviranem delu lasišča na začetku preizkusov skupaj 368 las (povprečje preštevanja, ki so ga opravile tri različne osebe), medtem ko jih je bilo ob koncu testiranja kar 440.

Nov preparat, ki ga v lekarnah prodajajo pod imenom Labo, je po švicarskih uspehih že pripravljen, da bo priklical nasmeh na ustnice plešastih Evropejcev, in torej tudi Italijanov.

Kninski Srbi nočejo samo kulturne avtonomije, temveč tudi ozemeljsko

KNIN — Srbi na Hrvaškem, še posebej srbsko prebivalstvo Kninske krajine, ki že tri tedne z orožjem brani svoje ozemlje, je korak bliže politični avtonomiji. To bi lahko sklepali po poteku seje izvršnega sveta Srbske demokratične stranke, na kateri so razpravljali o novih ustavnih rešitvah na Hrvaškem in pri tem popolnoma zavrnili možnost vzpostavitve kulturne avtonomije Srbov na območju bivše Vojne krajine.

Ker je na Hrvaškem prevladala konfederativna politična usmeritev, Srb-

ski narodni svet, ki vodi sedanji upor Srbov, meni, da bi morali čimprej ustvariti srbsko državo na ozemlju, ki je danes v mejah Hrvaške. Po sporočilu za javnost bi morali na Hrvaškem priznati kulturno avtonomijo tistim Srbom, ki živijo zunaj Kninske krajine, Banije, Korduna, Like in Slavonije oziroma tistih občin, v katerih so Srbi v večini.

Dr. Vojislav Vukčević, ki vodi delovno skupino v Srbski demokratiški stranki za izdelavo ustavnih predlogov Srbov na Hrvaškem, naj bi v pri-

hodnjih dneh podrobneje seznanil javnost z ustavnimi rešitvami, ki bi ustrezale Srbom na Hrvaškem. Za zdaj pa lahko sklepamo, da bo napoved ustanovitve politične avtonomije Srbov na Hrvaškem sprožila burne odzive v Zagrebu, kjer menijo, da imajo lahko Srbi samo kulturno avtonomijo, kar pomeni pravico do cirilice, jezika, posebnih šol in srbske televizije.

Po mnenju številnih hrvaških strank je spreminjanje meja Hrvaške nesprijemljivo, še posebej občutljivo pa je območje Kninske krajine.

Predujmi za grozdje področij Doc

TRST — Na predlog odbornika za kmetijstvo Ivana Benvenutija je deželni odbor včeraj sklenil, da dodeli okoli 700 milijonov lir prispevkov za vinogradništvo. Sklep, ki je bil sprejet kot prispevek za plačilo obresti na letna kmetijska posojila za obratovanje, omogoča lažje poslovanje industrijskim obratom, ki kupujejo grozdje od vinogradnikov, in dodeljuje prodajalcem predujem na prodano grozdje.

Deželna vlada je tudi določila maksimalni predujem za pravkar končano trgatv. Na osnovi pogovorov z izvedenci je bilo sklenjeno, da bo za grozdje sorte tokaj in verduzzo na področjih z zaščitenim poreklom »Aquileia«, »Latisana del Friuli« predujem znašal največ 66 lir za stot, v področjih »Isonzo« in »Grave del Friuli« 69 tisoč, 90 tisoč lir pa na področjih »Collio« in »Colli orientali«. Za sivi pinot so določili 75 tisoč lir predujma na stot (Aquileia, Latisana, Isonzo in Grave) in 126 lir na stot (Collio in Colli orientali). Za chardonay veljajo predujmi 72 tisoč lir (Aquileia in Latisana), 75 tisoč lir (Isonzo in Grave) in 117 tisoč lir (Collio in Colli orientali). Na področjih »Collio in Colli orientali« pa bodo plačevali 240 lir predujma na stot za ramandolo in 540 tisoč za pikolit.

Na področju z zaščitenim poreklom »Carso« pa bo predujem znašal 108 tisoč lir za istrsko malvazijo in 150 tisoč lir za teran.

Za rdeča vina (refoš, merlot in črni pinot) bo na področjih »Collio in »Colli orientali« predujem znašal 72 tisoč lir in 90 tisoč lir za cabernet.

■ **VIDEM** — Včeraj ponoči je požar dobesedno uničil sedež videmskega podjetja Multiflor. Ognjeni zubli, ki so bili najbrž podtaknjeni, so uničili devet dostavnih vozil podjetja, topli gredi in hladilnik, močno pa so bile poškodovane tudi nosilne strukture poslopnja. Škoda se suče okoli 600 milijonov lir.

Popravek

V nedeljskem prispevku o slovenistiki na videmski univerzi je bilo med drugim zapisano, da je »pri letošnji izbiri lektorja zaskrbljujoče...«. Pravilno se stavek glasi: »Taka izbira lektorja bi pomenila, da sta vodenje katedre in njen razvoj prepuščena nestrokovnim in očitno osebnim kriterijem, ki niso povezani z realnimi potrebami«. Slavistično društvo Trst se prizadetim opravičuje za pomoto.

V Piranu z razstavo Spacalovih del odprli galerijo, ki jo je prenovil arh. Podrecca

Simbioza dveh umetnikov

PIRAN — Sobotna otvoritev razstave mojstra Lojzeta Spacala v galeriji sv. Donata v Piranu je bila dvakratni kulturni dogodek: ker se je Spacal po dolgem času spet predstavil v mestu, kjer ima poleg Trsta in Krasa tudi svoj drugi dom, in zato, ker so njegova dela razstavili v galeriji, ki sta jo zasebnika Alenka in Gregor Pinter uredila v nekdanji cerkvi po načrtih drugega tržaškega umetnika - svetovno znanega arhitekta Borisa Podrecca.

Otvoritve sta se poleg številnih gostov z Obale in iz Ljubljane udeležila tudi slikar in arhitekt Boris Podrecca je na otvoritev prihitel naravnost z avstrijskega glavnega mesta, kjer je pred tremi dnevi prejel pomembno nagrado mesta Dunaja, ki jo vsako leto podeljujejo posameznikom za izredne dosežke na področju umetnosti, znanosti in izobraževanja. Srečanje med obema mojstrima v galeriji je bilo nadvse prirčno, pa tudi drugi gostje so uživali v simbiozi umetnosti sredi Pirana.

O Lojzetu Spacalu in njegovem delu je na otvoritvi govoril znani slovenski likovni kritik Zoran Kržišnik, ki je med drugim dejal, da se je jezik Spacalove

umetnosti že vsa zadnja desetletja vztrajno vračal k domači besedi - prenesenem smislu seveda.

O drugem tržaškem Slovencu, ki je prav tako kot mojster Lojze Spacal poznan po vsem svetu, je na otvoritvi v Piranu govoril umetnostni zgodovinar Damjan Prelovšek. Med drugim je rekel, da Boris Podrecca s pogumom svojega prvega učitelja Avgusta Černigoja stalno opozarja na univerzalnost umetnosti, in dodal, da so talent, intuicija, izobrazba in predvsem neizmerna delavnost Podrecco naredili za enega največjih sodobnih arhitektov. Številne goste z Obale in Ljubljane, med njimi mnoge prijatelje obeh umetnikov, je pozdravil tudi predsednik izvršnega sveta piranske občinske skupščine Andrej Grahor in posebej izrazil svoje zadovoljstvo, da se v tej prelepi galeriji srečujeta dva tržaška Slovenca, umetnika, katerih delo presega vsakršne meje. Slovenski kulturni minister Andrej Capuder, ki se otvoritve ni mogel udeležiti, ker je bil ta čas slavnostni govornik na otvoritvi Boršnikovega srečanja v mariboru, pa je poslal telegram, v katerem je čestital Podrecci za pomembno nagrado, ki mu jo je podelilo mesto Dunaj.

Boris Podrecca se je zahvalil vsem za čestitke ob tej nagradi, obenem pa povedal, da je nadvse zadovoljen z galerijo, ki so jo v nekdanji cerkvi uredili po njegovih načrtih. »Se posebej sem vesel,« je rekel, »ker v njej razstavlja mojster Spacal, ki ga poznam že od otroštva. Spacalova razstava v tej galeriji je lepa priložnost, da dva tržaška Slovenca živita v skupnem objektu. To je nekakšna sentimentalna simbioza,« je vidno zadovoljen razlagal Podrecca, ko sta si skupaj s Spacalom ogledovala razstavo v Piranski galeriji. Po prodajni razstavi Spacalovih grafik, ki bo v Piranu na ogled do sredine novembra, bodo tu predstavili načrte za preureditev te galerije. Razstavo skupaj s Podrecco pripravljajo Obalne galerije Piran in jo bodo odprli ob letošnjih mednarodnih dnevih arhitekture, ki bodo, kot žre več let, tretji konec tedna v novembru v piranskem gledališču Tartini.

CVETA GUZEJ-SABADIN

Na slikah (Foto Zdravko Primožič) Spacal s Podrecco in lastnikoma galerije (levo), desno pa z obiskovalko.

Piranska občinska uprava je odpravila skoraj vse omejitve Prodaja družbenih stanovanj

PIRAN — V piranski občini so letos prodali že 120 družbenih stanovanj zasebnikom, zdaj pa pripravljajo vse potrebno za prodajo naslednjih stotih občinskih stanovanj. Predsednik občinskega izvršenega sveta Andrej Grahor nam je zaupal, da bodo skušali v kratkem času prodati čim več stanovanj: »Občinski stanovanjski fond bomo skoraj v celoti prodali. Zadržali bomo le tista stanovanja, ki jih potrebujemo za zamenjavo, oziroma nadomeščanje pri prenovi Pirana, ali pri najrazličnejšem urejanju stavbnih zemljišč.«

Že doslej so opustili marsikatero omejitev. Najprej na primer niso prodajali družbenih stanovanj na večjih piranskih trgih in vzdolž mestne obale. Zdaj to ni več omejitev. Pravzaprav bo ostalo le malo stanovanj, ki jih občina ne bo hotela prodati. Predvsem ne bodo prodali tistih stanovanj, kjer nameravajo izpeljati prenovno večjega mestnega dela hkrati in stanovanjskih objektov, ki so, ali bi lahko bili večjega družbenega pomena. Ves denar od prodaje stanovanj zbirajo za prenovno starega Pirana, če bo denarja več, pa bodo z njim začeli urejati najnujnejše objekte komunalne infrakstrukture.

Piranska stanovanja za stanovalce niti niso tako draga, kot bi glede na lego lahko bila, to pa predvsem zato, ker so v veliki meri že povsem dotrajala in so vanje stanovalci že doslej veliko vložili. Kupci imajo možnost odplačati stanovanje tako, da ob nakupu plačajo le 35 odstotkov vrednosti stanovanja, ostalo pa poravnajo v desetih letih.

In če so doslej stanovalci velikokrat menili, da se jim nakup ne izplača, saj so se v družbenih stanovanjih lahko obnašali skoraj tako kot bi bila njihova last, pa se bo že prihodnje leto (z novim zakonom) stvar spremenila. Stanovanjska pravica ne bo več dedna, pa tudi najemnine ne bodo več tako nizke. To pomeni, da bo marsikdo dobro premislil in če bo le mogel, postal lastnik, še posebej, če bodo nakupni pogoji sprejemljivi. V piranski občini načrtujejo, da bodo prodali več kot tisoč stanovanj. Ta privatizacija bi prinesla veliko sprememb. Eden od dodatnih pogojev, ki jih je potrebno zagotoviti ob prodaji družbenih stanovanj, je da občina z zemljiško - knjižnim izpiskom dokaže nesporno lastništvo. Verjetno bo kar nekaj primerov, kjer nacionalizacija stanovanj ne bo veljavna.

BORIS ŠULIGOJ

V Manzanu lov na »trinajstico«

MANZANO (Videm) — V tem furlanskem mestecu, ki je znano tudi kot »prestolnica« stolice, se od nedelje ubadajo s svojstvenim športom: »lovom« na srečnega dobitnika ene od redkih trinajstic. »Ko mi je v nedeljo zvečer telefoniral funkcionar Conija iz Padove in mi sporočil, da so v mojem baru igrali zmagoviti stolpec,« je vidno zadovoljen pripovedoval novinarjem lastnik bara Emilia v Manzanu Roberto Braida, »mu sprva sploh nisem hotel verjeti in sem pomislil na šalo. Prepričal me je šele, ko je večkrat ponovil presenetljivo novico in

ko mi je dal točne podatke o stavi.« Komaj se je razširila novica o zmagoviti stavi (trinajstica bo srečnemu dobitniku navrgla milijardo in 25 milijonov lir), se je v Manzanu začelo ugibanje, koga je sreča tako krepko poljubila na čelo. Klienti so sicer s srečnima lastnikoma bara, katerim gre tudi majhna nagrada, nazdravili anonimnemu zmagovalcu, obenem pa so se začeli ogledovati okrog sebe: kdo je lahko dobitnik?

Po mnenju Roberta Braide bi zmagoviti stolpec lahko sodil v sklop že pripravljenih stavbnih listkov, ki jih

običajno kupujejo občasni klienti. In novinarjem marsikdo pravi, da je srečni dobitnik najbrž tujec, ki je šel po naključju mimo Manzana. Kljub temu vztrajnemu prepričevanju, pa se ljudje tudi ozirajo okoli sebe, saj se še ni razblinil sum, da bi milijarda lahko šla tudi v žep katerega od domačinov.

V današnjem svetu kaže, da ob vsaki vidnejši zmagi na loterijo ali na tototalcio brez »lova« na srečnega dobitnika ne gre. Manzano ni izjema. Tako je mestece polno govoric, ugibanj, domnev in sumov, gotovosti pa zaenkrat ni nobene.

KORAK NAPREJ NA POTI VAŠE VARNOSTI

MESEČNO BREZOBRESTNO
PLAČEVANJE ZAVAROVALNINE

Tržaška kreditna banka nudi dodatno koristno storitev vsem svojim klientom, ki prejemajo mesečno plačo na tekoči račun. Poseben dogovor z Noricum Assicurazioni omogoča imetnikom teh tekočih računov plačilo zavarovalnih premij v dvanajstih brezobrestnih mesečnih obrokih. Odgovorni naših operativnih enot so vam na razpolago za vsa dodatna pojasnila.

BCIKB BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

V sodelovanju z

NORICUM ASSICURAZIONI

Gre za izjemno pomembno odločitev, ki potrjuje pravilnost zavzemanj glede rabe slovenščine

Prizivno sodišče je oprostilo Sama Pahorja ker je legitimno reagiral na samovoljo Pošte

»Oproščen, ker je legitimno reagiral na samovoljno dejanje javnega uslužbenca«. S takšno formulacijo, ki se sklicuje na 4. člen dekreta italijanske začasne oblasti iz leta 1944, je tržaško prizivno sodišče včeraj oprostilo prof. Sama Pahorja in s tem ovrгло obsojbo prvostopenjskega sodišča. Kazensko sodišče prve stopnje je namreč 16. februarja 1988 obsodilo Pahorja na pet mesecev zapor, plačilo sodnih stroškov in odškodnine civilni stranki (agentu Raffaelu Governatoriju), ker naj bi se upiral javnemu uslužbencu. Proti razsodbi je prof. Pahor seveda vložil priziv. Prizivni sodniki pa so pritrtili tezi zagovornikov Berdona in Canestrinija, da je med dogajanjem na tržaški Glavni pošti dne 10. februarja 1988 kričeče prišla do izraza protizakonita samovolja nekaterih javnih funkcionarjev: Samo Pahor zato ni in ne more biti »motilec javnega reda«, temveč »žrtev protizakonitega zadržanja«. Včerajšnja razsoda tržaškega prizivnega sodišča (predsednik Del Conte, poročevalec Cabrini, stranski sodnik De Liddo) je z več vidikov izjemnega pomena: v prvi vrsti, ker potrjuje pravilnost zavzemanj Sama Pahorja glede izvajanja veljavnih zakonskih predpisov in okrožnic v zvezi z javno rabo slovenščine, s tem seveda istočasno obsoja zadržanje tistih javnih uslužbencev, ki zelo svojstveno interpretirajo zakonska določila, in končno s strogo pravnega vidika, ker ne daje prednost posledicam pred vzroki (zagovornica civilne stranke Tiziana Benussi je namreč trdila, da bi se moral proces omejiti na obravnavo Pahorjeve »ostre reakcije« ne glede na vzroke, ki so jo povzročili).

Sicer pa se je včerajšnji prizivni proces še pred nepričakovano povolj-

nim razpletom odvijal (za Trst) neobičajno mirnem vzdušju in v stalnem naglaševanju, da je zavzemanje Sama Pahorja glede uveljavljanja rabe slovenščine v javnosti vredno vsega spoštovanja, kot zasluži spoštovanje tudi prof. Pahor kot izredno kultivirana oseba. V takem duhu je najprej govorila odvetnica T. Benussi, ki pa je istočasno zahtevala, naj bi se sodna obravnava omejila na »ostro reakcijo Pahorja«, ki je ranil agenta javne varnosti Raffaela Governatorija (zaradi poškodb na roki se je moral zdraviti 6 dni). Zagovornica Benussi je v bistvu dejala, da ima morda Pahor načeloma prav, če hoče plačati pristojbine s formularjem izpolnjenim v slovenščini, vsekakor pa obravnava tega vprašanja ne bi sodila v dvorano tržaškega prizivnega sodišča.

Da gre v primeru sojenja Samu Pahorja za vprašanje, ki presega običajne okvire »delokroga« prizivnega sodišča oziroma sodstva v celoti, sta, sicer s povsem različnimi argumenti, soglašala tudi Canestrini in Berdon. Kot je izrecno podčrtal znani izvedenec v kazenskem pravu Canestrini, »morajo sodniki tudi v tem primeru po vroč kostanj v žerjavico«, ker politične sile vse doslej niso storile tega, kar bi morale.

Vendar pa prav v tem primeru pravzaprav ni neobhodno potreben dodaten zakonski predpis, kajti obstoječi, če bi jih seveda vsi izvajali, popolnoma zadostajo. Tako so med drugim venomer zagotavljali italijanski predstavniki na srečanjih mešane italijansko-jugoslovanske komisije glede uresničevanja mednarodnih obvez in predpisov v zvezi z javno rabo slovenščine. Prav vztrajnosti Sama Pahorja gre med drugim pripisati zaslugo, da

Prof. Samo Pahor

je odkril obstoj dveh okrožnic vladnega komisariata, ki se nanašata na »navodila, ki naj bi zagotovila poseg prevajalca v verbalnih odnosih in sprejetje dopisov napisanih v slovenščini in odgovore nanje v istem jeziku«. Prva okrožnica (št. 97/59) je še iz leta 1959, druga (št. 447/70) jo je leta 1970 v bistvu potrdila. Ko pa je Samo Pahor pisno zaprosil prefekturo, naj mu razode ne vsebino omenjenih okrožnic, je prejel odgovor, da gre za »zaupne dokumente«.

Oborožen s poznavanjem vsebine teh okrožnic, ki predpisujejo, da se morejo in morajo poštni uradi obrniti na Prefekturo s prošnjo po prevajalcu, je Samo Pahor v začetku leta 1988 večkrat jasno in nesporno opozoril di-

rektorja tržaške Pošte, da bo prišel s formularjem v slovenščini, s katerim namerava plačati pristojbine za avtomobil, in celo točno navedel, kdaj bo prišel. Zaradi tega in z ozirom na dejstvo, da se je že v prejšnjih letih poslužil vseh legalnih poti, da bi smel plačevati pristojbine s formularjem izpolnjenim v slovenščini, je bilo zadržanje uslužbenec Glavne tržaške pošte 10. februarja 1988, je Pahor podčrtal tudi med včerajšnjo obravnavo, nadejano in vsekakor nasilno.

Vsekakor pa je celotno dogajanje vzbujalo osnovan vtis, da gre za »zasebo« na Pahorja, ki so ga tistega jutra organizirano pričakali. Tako je odločno poudaril odvetnik Berdon, ki se je med drugim polemično spraševal, kakšno funkcijo pravzaprav opravlja tržaška Pošta, saj zavrača pošiljke, ki niso napisane izključno v italijanščini.

Za dosledno uporabo izključno italijanskega jezika na formularjih se je zavzemal javni tožilec Mellano, kakršnakoli sprememba glede tega pa je pravica-dolžnost centralnih organov. Ker pa prof. Samo Pahor odlično pozna vsa določila in pravila pa je zato po mnenju tožilca vedel, da »zahteva nekaj, kar ni dovoljeno«. Nad takšnim tendencioznim izvajanjem so vzroji zagovorniki Sama Pahorja, še pomembnejše pa je, da so ga z jasno razsodbo zavrnilo prizivni sodniki.

»To je dokaz,« je takoj po razsodbi izjavil Canestrini, »da je v Italiji še nekaj poštenih sodnikov.« Samo Pahor pa po prvem zadovoljstvu že razmišlja, kako bi nadaljeval »svoj pravni boj za uveljavitev pravne države«, v pomen katere, kot je poudaril tudi včeraj, trdno verjame.

BREDA PAHOR

Jadranski zavod bo slovesno otvoril akademsko leto novembra v Milanu

Jadranski zavod združenega sveta iz Devina bo priredil slovesno otvoritev svojega devetega akademskega leta v ponedeljek, 5. novembra, na Univerzi Bocconi v Milanu. Tudi letos bo torej nadaljeval že ustaljeno prakso, da izkoristi otvoritev akademskega leta za to, da se predstavi v enem izmed kulturnih središč v svoji bližnji ali daljni okolici. Tako se je npr. že predstavil na Dunaju, Budimpešti in Ljubljani, če naj omenimo samo zadnja tri leta.

Izbira Univerze Bocconi ni slučajna, saj so na njej študirali in še študirajo nekateri bivši gojenci devinskega zavoda, poleg tega pa na njej tudi poučuje prof. August Debove, ki je bil svoj čas gojenec prvega izmed zavodov združenega sveta, t.j. Atlantskega zavoda v Veliki Britaniji in je nekaj časa tudi poučeval v Devinu. Mimo tega pa bi seveda morali podčrtati, da Univerza Bocconi velja za eno izmed najboljših ekonomskih visokih šol na vsedržavni in celo mednarodni ravni ter da je Milan pač eno izmed pomembnejših evropskih središč.

Slovesna otvoritev akademskega leta 1990-91 bo v zborni dvorani univerze v popoldanskih urah. Udeležence bosta uvodoma pozdravila rektorja obeh šol, in sicer David Sutcliffe ter Mario Monti, slavnostni govor pa bo imel direktor milanskega ekonomskega dnevnika »Il Sole - 24 Ore« Gianni Locatelli. Sledil bo nastop zavodskega pevskega zbora in recital gojencev Mednarodne višje šole za komorno glasbo Tržaškega tria, ki že drugo leto deluje v Devinu. Kot običajno bodo na slovesnosti gojenci zavoda priredili mimohod z zastavami držav, iz katerih prihajajo. Letos je gojencev okrog 200, prihajajo pa iz 60 držav.

Teden koroške kulture v znamenju Miklove Zale

V nedeljo se je z dvakratno izvedbo Pesni o Miklovi Zali v Kulturnem domu Trstu in v Katoliškem domu v Gorici končal Teden koroške kulture, ki so ga pripravili Slovenska prosveta iz Trsta, Zveza slovenske katoliške prosvete iz Gorice in Krščanska kulturna zveza iz Celovca. Tudi ta izmenjava kulturnih skupin med Koroško in Primorsko, ki je bila že osma po vrsti, je potrdila veljavnost pobude, ki pospešuje kulturne, družbene in človeške stike med Slovenci v Italiji in v Avstriji.

Kantato Pesem o Miklovi Zali je zložil Anton Nagele na besedilo Tomaža Holmarja, instrumentalna pa jo je Radovan Gobec. V nedeljo so jo izvedli solisti Janja Kert, Sonja Hribar, Marjan Smrtnik, Pavli Stern, Gabrijel Lipuš in Ludvik Karničar, zbori Danica, Podjuna-Pliberk in Koroški oktet iz Raven ter komorni orkester RTV Slovenija. Vse je vodil Lajko Milisavljevič. Šlo je za lepo kulturno doživetje, ki so ga trije omenjeni zbori uvedli s krajšim koncertom v prvem delu prireditve. Izvedba kantate je v marsičem dosegla profesionalno dovršenost, čeprav je bila velika večina izvajalcev ljubiteljev.

Navzoče v tržaškem Kulturnem domu je ob koncu sporeda krajše nagovoril predsednik Slovenske prosvete Marij Maver. Poudaril je kulturno kvaliteto sporeda, s katerim so se letos predstavili koroški Slovenci na Pri-

morskem, in izrazil upanje, da bomo Primorci znali enakovredno vrniti kulturni obisk prihodnje leto, ko bodo na vrsti Primorski dnevi na Koroškem. Maver je tudi izrazil zadovoljstvo nad dejstvom, da je Teden koroške kulture letos požel večje zanimanje publike kot v prejšnjih letih, čeprav ni še dosegel optimalne ravni.

Na sliki (foto Magajna): predsednik Slovenske prosvete Marij Maver nagovarja udeležence.

V ekonomski načrt vlade vključen tudi padriški Center za raziskave

Center za znanstvene in tehnološke raziskave je bil s sinhrotronom vključen v dokument o smernicah srednjeročne ekonomske politike, na osnovi katerega bo vlada parlamentu predložila program ekonomskega in socialnega razvoja v triletnju 1991-93. V dokumentu, ki dokazuje pozornost vlade za tržaško raziskovalno stvarnost, so poleg Centra zajeti nekateri veliki mednarodni projekti, sodelovanje pri projektu Eureka, nadaljevanje raziskovalnega programa Antarktika, industrijsko raziskovanje ipd.

»Programi in naprave za znanstveno in tehnološko raziskovanje predstavljajo temeljne strukture za dolgoročno kompetitivnost italijanskega proizvodnega sistema,« je ob tej novici izjavil predsednik padriškega Centra prof. Domenico Romeo in pristavil, da je vladni interes za tržaško znanstveno institucijo nagrada za dosežene rezultate, še zlasti pri razvoju visoke tehnologije.

Pomen tega vladnega dokumenta, ki prvič vsebuje tudi smernice za politiko raziskovanja in usposabljanja, je komentiral tudi sen. Arduino Agnelli, ki je dejal, da gre za nov dokaz prizadevanj ministrstva za univerzo in znanstveno in tehnološko raziskovanje v prid tržaškega raziskovalnega centra. Podobno pozitivno stališče je izrazil tudi tržaški poslanec Sergio Coloni, ki je med drugim dejal: »Kljub velikim težavam zaradi javnega primanjkljaja, navaja vladni dokument za finančni zakon 1991 nekatere zanimive cilje na področju raziskovanja, kar pomeni, da se vlada zavezuje, da je za resanacijo temu sektorju nujno potrebno posvetiti več sredstev. Vsekakor pa sodim, da je vključitev dveh tržaških struktur v letošnji dokument še posebno pomembna: Center za znanstvene in tehnološke raziskave ter projekt Antarktika, pri katerem sodeluje Geofizični observatorij, se tako polnopravno vključujeta v vladno politiko krepitve znanstvenega raziskovanja, in to tudi po zaslugi stalnih odnosov med tržaškimi raziskovalnimi ustanovami in ministrstvom za znanstveno in tehnološko raziskovanje.«

Pobuda Trg. zbornice in Združenja obrtnikov Koristen informativni cenik obrtnih storitev

Tržaški odjemalci obrtniških storitev imajo od včeraj na voljo koristen priročnik, ki ga bodo lahko vzeli v roke vsakokrat, ko bodo v svojem stanovanju ali uradu potrebovali obrtniško pomoč oziroma poseg pleskarja, hidravlika, mizarja, električarja ipd. Na sedežu pokrajinskega Združenja obrtnikov (Associazione degli artigiani) in pri Trgovinski zbornici lahko brezplačno dvignete »Informativni cenik obrtniških storitev v gradbenem sektorju«, ki sta ga v sodelovanju izdali prav Trgovinska zbornica in Združenje obrtnikov. Njuni predstavniki (predsednik zbornice Tombesi, predsednik in podpredsednik obrtnikov Ret in Ferrante) pa so to koristno pridobitev predstavili javnosti na včerajšnji tiskovni konferenci.

Zamisel se je rodila pred nekaj meseci v vrstah Združenja obrtnikov, ki so se za sodelovanje obrnili na Trgovinsko zbornico in naleteli na ugoden odziv. Šlo je namreč za prvi tovrstni predlog v naši pokrajini, po katerem naj bi v organski obliki zbrali vrsto informacij o povprečnih cenah za normalna dela, ki jih sklepajo obrtniki in odjemalci, ter za vrsto zahtevnejših storitev na področju gradbeništva, pri katerih je indikacija splošne povprečne ravni cen izredno koristna tako za zasebne kot javne odjemalce. Povrhu pa je Trgovinska zbornica po Tombesijevih besedah z zadovoljstvom sprejela pobudo kot konkreten dokaz pripravljenosti obrtnikov, da se odjemalcem predstavijo z resno in premišljeno ponudbo cen, kar je sicer značilno za podjetja, ki se želijo na moderen in racionalen način uveljaviti na tržišču.

Informativni cenik je seveda namenjen predvsem odjemalcem, vendar po dobri delovni priročnik tudi za obrtnike same, še zlasti v prizadevanjih, da bi kljubovali nelokalni konkurenci dela na črno. Razdeljen je v šest poglavij, v katerih so razporejena gradbena in sorodna dela, električne napeljave, kovaške storitve, vse vrste inštalaterskih del, storitve mizarjev, parketistov in steklarjev ter storitve pleskarjev, dekoraterjev in polagalcev zidnih oblog.

Srečanje s člani Skupnosti borcev Notranjskega odreda in odbora 8. Levstikove brigade V Boljuncu slovesno pobratenje med bivšimi borci

V občinskem gledališču F. Prešeren v Boljuncu je bilo v soboto zvečer srečanje bivših borcev iz Boljunca s člani Skupnosti borcev Notranjskega odreda ter odbora 8. Levstikove brigade.

Kar okrog sto bivših borcev z Notranjskega, pa tudi njihovih družinskih članov, je prispelo v Boljuncu že ob 16. uri z dvema avtobusoma. Najprej so se poklonili spomenu padlih pred spomenikom v Dolini, nato pa se v Boljuncu. Spremljali so jih organizatorji tokratnega srečanja in pobratenja, predstavniki Zveze borcev VZPI-ANPI iz Boljunca, ki so izkoristili uro, ki jih je ločila do začetka proslave, za prijateljske razgovore in za obujanje spominov na čas, ko so se mladi fantje in moške iz Boljunca množično odzvali pozivu za odhod v partizansko vojsko in se pridružili prav Notranjskemu odredu in 8. Levstikovi brigadi.

Prav zaradi te povezanosti iz časa NOV, pa tudi nadaljnjih prijateljskih stikov, je prišlo v soboto tudi do uradnega pobratenja, ko je predsednik Zveze borcev iz Boljunca Emilio Zobeč pripel na prapor trak pobratenja (na sliki - foto Magajna) ter je partizanska pesem, ki so jo izvajali pevci pevskega zbora Fran Venturini od

Domja in godba na pihala iz Brega s svojim nastopom ta svečani trenutek še podkrepila.

Polna dvorana ljudi je spremljala potek prireditve, ki je bila prisrčna, doživljata in tovariška - takšna pač, kot so bila vedno srečanja borcev in aktivistov - in prežeta z željo, da bi še

prispevali k uveljavljanju idealov, ki so bili skupni vsem antifašistom in so tudi danes vodilo za ustvarjanje mirnega sožitja, dobrososedskih odnosov, utrjevanja miru in svobode v svetu. Celotna prireditev je potekla s številnimi pozdravnimi govori, ki so jih imeli v imenu domačinov Tatjana Turco, Rudolf Dimnik za Levstikovo

brigado, Mitja Tolaci za Notranjski odred, predsednik pokrajinskega odbora VZPI-ANPI Arturo Calabria in tajnik Dušan Košuta. Govori so se dotikali preteklosti in skupne borbe, pa tudi sedanjih dogodkov, ki v matični domovini, pa tudi tu pri nas, razburjajo demokratične množice, ki ne bodo dopustile, da bi se izničil pomen osvobodilnega boja in odpora, da bi se blatil spomin na tiste, ki so žrtvovali vse, tudi svoje življenje, da bi svet rešili nacizma in fašizma.

Celotno prireditev sta lepo povezovala godba na pihala z Brega, ki jo vodi Fiorenzo Mosconi, in pevski zbor Fran Venturini, ki ga vodi Ivan Tavčar. Navdušenje se je v dvorani od pesmi do pesmi stopnjevalo in doseglo višek, ko so pevci zapeli pesem »Bratje le k soncu svobode«, nato pa še Zdravico. Del programa zbora je na harmoniko spremljala Suzana Žerjal. Lepi in globoko občuteni prireditvi, ki so ji prisostvovali tudi številni gostje z obeh strani meje, je nato do poznih ur sledila družabnost ob petju partizanskih in borbenih pesmi.

NEVA LUKEŠ

V dvorani Di Vittorio v UL. Pondeares 8 bo danes ob 15.30 skupščina mestnih upokojencev. Govor bo o skorajšnji vsedržavni manifestaciji upokojencev, ki bo v soboto, 27. t. m. in ki se je bo udeležilo predvidoma več kot pol milijona upokojencev, pa tudi o vprašanjih revalvacije pokojnin, boljših socialno-zdravstvenih storitev za priletne itd. Uvodno poročilo bo imel član deželnega tajništva SPI-CGIL Renato Papais.

Na mejnem prehodu na Škofijah in v bližini Pulja aretirali šest razpečevalcev turške mafije

V skupni akciji italijanske in jugoslovanske policije zaplenili kar 54 kilogramov heroína

Po tako imenovani »balkanski smeri« se iz Vzhoda, posebno iz Turčije, skozi Trst redno iztekajo v Italijo in v druge zahodnoevropske države velike količine mamil. Italijanska in jugoslovanska policija sta med sredo in nedeljo zadeli zelo hud udarec mednarodni toli prekupčevalcev droge, saj sta v skupni akciji zaplenili kar 54 kilogramov heroína, ki na italijanskem tržišču »na debelo« krepko presega vrednost dvajsetih milijard lir, med narkomani pa se njena vrednost krepko poveča. To je ena izmed najučinkovitejših akcij zadnjih let v boju proti mednarodnim prekupčevalcem, ki zaradi zallivske krize in poostrene varnosti na mejah z Irakom, Sirijo in Iranom vse bolj izkoriščajo Turčijo kot neke vrste bazno oporišče za »izvoz« mamil v Zahodno Evropo, »balkanska smer« pa pelje skozi Bolgarijo, Jugoslavijo in našo pokrajino. Akcija predstavlja tudi kvaliteten skok v konkretnem sodelovanju med italijanskimi in jugoslovanskimi kriminalisti, saj je Jugoslavija prvič dovolila Italijanom, da na jugoslovanskem ozemlju aktivno sodelujejo z domačimi preiskovalci.

Uspešna policijska akcija se je začela v noči med sredo in četrtkom, ko so italijanski mejni organi ob treh zjutraj na mejnem prehodu pri Škofijah na opozorilo jugoslovanske policije ustavili plavo lado, ki jo je vozil 41-letni Walter Macan, rojen in stanujoč v Pulju. V plinskem rezervoarju avtomobila, ki ni bil Macanova last, so policisti in finančni stražniki s pomočjo izurjenih psod odkrili 12 kilogramov heroína precej dobre kvalitete, ki so ga prekupčevalci skrbno razdelili v več najlonških vrečk. Macana so seveda takoj priprli, njegova aretacija pa je

Avto s puljsko registracijo, v katerem so zaplenili heroína (Foto Magajna)

dala povod za širšo akcijo, ki jo je iz Rima v sodelovanju z jugoslovanskimi organi neposredno vodil in koordiniral vsedržavni oddelek za boj proti mamilom, ki deluje v okviru notranjega ministrstva. V soboto so jugoslovanski kriminalisti, katerim so se, kot že rečeno, pridružili nekateri italijanski kolegi, v neki slaščičarni v kraju Pomer v bližini Pulja odkrili kar 42 kilogramov »belega prahu« in aretirali 30-letnega »čuva-ja« Dragana Rajka, rojenega v Makedoniji, a že nekaj časa stanujočega v Pulju.

Samo nekaj ur kasneje so med Koprom, Rovinjem in Puljem areti-

rali še dva jugoslovanska državljana, 30-letnega Fatmirja Osmanija in 27-letnega Nedzata Seddio, ter dva Turka, 28-letnega Neyata Basarana in 23-letnega Fetta Battala. Osmani, ki je baje eden izmed voditeljev tolpe, je star znanec italijanske policije. Zaradi trgovanja z mamilom je bil že obsojen na osem let zapor, kaznen je prestajal v Trevisu, kjer so ga zaradi mirnega vedenja pred nekaj meseci poslali na nekajdnevni »dopust«, iz katerega pa se ni vrnil. Vsi štirje aretiranci so trenutno v kopskem preiskovalnem zaporu, Rajko pa je zaprt v Pulju.

Italijanski in jugoslovanski preiskovalci so prepričani, da se za za-

plembo te velike količina heroína skriva turška mafija, ki skoraj dnevno s kamioni prevaža drogo v Italijo in v druge zahodnoevropske države. Osmani, ki je doma iz Prištine, naj bi bil »velika riba«, ostali so kot kaže v glavnem opravljali funkcije kurirjev heroína, Rajko pa je stražil skladišče v bližini Pulja. Ugotovili so, da se je Macan odpeljal z lado prav s Pomerja pri Pulju, ni pa še jasno, kako in s kakšnimi sredstvi je heroin pravzaprav prišel v Istro. Preiskovalci vsekakor domnevajo, da je prišel s kamionom, ki so ga v začetku prejšnjega tedna raztovorili nekeje med Ljubljano in Puljem. Ob tem skušajo tudi ugotoviti, ali so bili aretirani razpečevalci in kurirji na nek način povezani s turškimi državljani, pri katerih so pred nekaj dnevi v Slavonskem brodu zaplenili 17 kilogramov »belega prahu«.

O tej širokopotezni policijski akciji, ki še ni zaključena, je tekla beseda na včerajšnji tiskovni konferenci na tržaški kvesturi, ki jo je vodil šef letkega oddelka Giuseppe Padulano, udeležili pa so se še številni finančne straže in voditelji tukajšnjega oddelka za boj proti mamilom. Padulano se je zelo pozitivno izrazil o sodelovanju med policijama obeh držav, pri čemer je pohvalil visoko profesionalnost jugoslovanskih strokovnjakov. Akcija, kot rečeno, še ni končana. Italijanska policija, ki je baje že identifikirala še enega člana tolpe prekupčevalcev, bo skušala ugotoviti kam in komu je bil ta heroin namenjen. Sodno preiskavo vodi tržaški sodnik Piervalerio Rainotti, ki je bil skupno s kvestorjem Renatom Servidiom skozi vso akcijo v tesnih stikih z jugoslovanskimi sodnimi in policijskimi oblas-

tmi. Oglasil se je tudi šef italijanske policije Vincenzo Parisi, ki je v uradni poslanici tržaški kvesturi izrazil zadovoljstvo in pohvalo zaradi velikega uspeha te pomembne operacije.

SANDOR TENCE

Tat jo je ucvrl a zasledovalci so ga blokirali

V soboto popoldne so številni Tržčani uprizorili na Akvedotu pravi lov na tatu. Povod zanj sta dala Jugoslovana, ki sta se hotela polastiti zlatega nakita za 30 milijonov lir. 34-letni Rajko Todorovič iz Nikšića v Črni gori in njegov neidentificirani pajdaš sta okrog 17. ure stopila v zlatarno Orolina v Drevoredu XX. Septembra in medtem ko je eden s pogovorom odtegnil pozornost prodajalke, je drugi, bil je to Todorovič, pograbil iz izložbe žametni valj, na katerega je bilo pritrjenih za 30 milijonov lir zlatih verižic, in zbežal. Prodajalka je seveda takoj stekla za njim in glasno pozivala ljudi, naj ustavijo tatu. To se je res kmalu zgodilo v pokritem parkirišču veleblagovnice Standa, kamor se je bil Todorovič zatekel. Čez nekaj minut so prihiteli še karabinjerji, ki so zlate verižice vrnili prodajalki, Todoroviča pa odvedli v kasarno.

Tatu je včeraj po hitrem postopku obsodil pretor na eno leto zapor in 300 tisoč lir denarne kazni, že uro po razsodbi pa so ga pospremili na mejo in izgnali. O njegovem pajdašu se je izgubila vsaka sled.

V nedeljo so se zbrali številni člani pokrajinskega združenja ADS

Dan tržaških krvodajalcev kot velik družinski praznik

Dan krvodajalca pomeni številnim članom tržaškega Združenja krvodajalcev ADS predvsem velik družinski praznik. O tem so se lahko prepričali vsi, ki so se v nedeljo zbrali v sejni dvorani Tržaškega velesejma, kjer je ADS proslavljal 27. dan posvečen osebam, ki sodelujejo pri tako pomembni humanitarni akciji.

Pri nas je krvodajalstvo že prava tradicija, saj je naša dežela na prvem mestu v državi in se Združenje lahko ponaša z nadpovprečnim številom stalnih krvodajalcev, to je oseb, ki dajejo kri redno vsaj po enkrat na leto. Deželni odbornik za

zdravstvo Brancati pa je udeležence nedeljskega srečanja spomnil, da je treba to tradicijo sprotno obnavljati in utrjevati. Častni predsednik ADS Primo Rovis je dejal, da bi morali zavest krvodajalstva utrditi predvsem v mladih Tržčanih. Morda sta bila prav zaradi tega deležna posebnega aplavza Ljuba Legiša in Amedeo Rossetti De Scander (na sliki - foto Magajna), ki sta prejela nagrado, v kolikor sta bila najmlajša krvodajalca. Združenje ADS pa je nagradilo tudi svoje »zveste« člane, to je krvodajalce, ki so stotič darovali kri.

O političnem položaju v Nabrežini in na Pokrajini

Srečanje pokrajinskih vodstev KD in Slovenske skupnosti

Delegaciji pokrajinskih tajništav KD in Slovenske skupnosti, ki sta ju vodila sekretarja Sergio Tripani in Miro Oppelt, sta na včerajšnjem srečanju proučili politični položaj na Pokrajini in v devinsko-nabrežinski občini, beseda pa je tekla tudi o drugih aktualnih vprašanjih. Uradnega sporočila o sestanku ni bilo, glede usode pokrajinskega odbora pa so bili predstavniki KD precej pesimisti, saj je po njihovem zelo težko, da bo Crozzolijska uprava prestala bližnjo proračunsko preizkušnjo. Devinsko-nabrežinska SSk pa bo imela drevi ob 20. uri v Šempolaju (v občinskih prostorih nekdanjega vrtca) sestanek širšega krajevnega vodstva. Beseda bo tekla o upravnih in politični situaciji v občini tudi v pričakovanju občinskega finančnega proračuna, ki ga bodo predstavili na jutrišnji seji občinskega sveta.

O negotovem položaju na Pokrajini pa je na včerajšnji tiskovni konferenci govoril svetovalec Zeleno alternativne liste Alessandro Capuzzo. Svetovalec je očital odboru, da z veliko zamudo odgovarja na svetovalska vprašanja in da izvoljeni predstavniki nimajo pravzaprav dostopa do uradnih aktov in dokumentov uprave. Po njegovem bi moral pokrajinski svet v najkrajšem času odobriti ustrezni pravilnik, po katerem bodo v skladu z reformo javnih uprav lahko vsi svetovalci, a tudi nevaadni državljani, imeli vpogled tako v zapisnike pokrajinske skupščine kot v vse uradne sklepe pokrajinskega odbora in raznih oddelkov Pokrajine.

Danes v Prosvetnem domu na Opčinah

Občni zbor gostincev SDGZ

V Prosvetnem domu na Opčinah bo danes popoldne, z začetkom ob 15. uri, redni občni zbor gostinske sekcije pri Slovenskem deželnem gospodarskem združenju. Ob statutarnih obveznostih, izvolitvi novega predstavništva ter začrtanju smernic za nadaljnje delovanje sekcije, se bodo člani lahko približe seznanili z vrsto problemov, ki so za kategorijo posebno aktualni: govor bo o novih delovnih urnikih, obveznemu uskladičenju odpadkov, vprašanju strokovnosti in kvalifikacije osebja ter o pokojninski reformi za gostince. Danes teden, ponovno v Prosvetnem domu, pa bo na vrsti občni zbor obrtniške sekcije SDGZ.

Javni srečanja o aktualnih problemih

Sindikat CGIL za uslužbence javnih ustanov prireja danes ob 15.30 v dvorani ARCI (Trg Luca degli Abuzzi 3) deželni posvet o reformi bolnišarskega poklica. Združenja »La settima onda«, ZZI-UDI, GRAM in ženski center CGIL pa prireja jutri ob 20. uri v Ul. Machiavelli 9 javno razpravo na temo »Zakonodaja o porodu - Primerjava mnenj«.

† Po kratki bolezni nas je zapustil naš dragi

Vittorio Cassetti

Žalostno vest sporočajo hčerka Edda, zet Boris, vnuka Sara in Igor, svakinja Pina in ostalo sorodstvo.

Pogreb bo jutri, 24. t. m., ob 11. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice na pokopališče pri Sv. Ani.

Namesto cvetja na grob, darujte v dobrodelne namene.

Trst, 23. oktobra 1990

Svoji pokojnega

Danila Kocijančiča

sporočajo, da bo pogreb danes, 23. t. m., ob 12.15 iz mrtvašnice glavne bolnišnice na dolinsko pokopališče.

23. 10. 1989

23. 10. 1990

Za vedno boš v naših srcih

Anica Milič roj. Ravbar

Z ljubeznijo se te spominja

tvoja družina

Zagradec, 23. oktobra 1990

Dve leti je že minilo, odkar nas je zapustil

Stanislav Purger

Z ljubeznijo se ga spominjajo

žena Justina, sestre in brat z družinami.

Mačkolje, 23. oktobra 1990

Festival »latinske« filmske produkcije

V nedeljo so v Trstu odprli 5. festival latinskoameriškega filma. Festival je do danes prepotoval štiri pomembna italijanska mesta, pobudniki manifestacije, to so člani združenja za širjenje filmske kulture ACCE in APPLAI, pa trdno upajo, da bodo prav v Trstu postavili dokončni sedež filmskih dnevo. Gorečo željo prirediteljev ni pogasila niti neprijetna avantura ob odprtju festivala, ko so gostje (med temi tudi predsednik Pokrajine in zastopniki Dezele) in gledalci »odkrili«, da je uprava kinodvorane Nazionale... zasedla dvorano, ki je bila namenjena festivalu.

Nič čudnega v mestu, kjer so dostojne (po kvaliteti produkcije in velikosti ekrana) kinodvorane prava redkost in jih ni mogoče rezervirati za daljša obdobja. Organizatorji festivala latinskoameriškega filma so se pač znašli tako, da so rezervirali dve dvorani kina Nazionale (dvanadstropno dvorano 2 in odločno manjšo dvorano 4), očitno pa niso upoštevali dejstva, da bi upravitelji ne hoteli spustiti iz rok dvorane, v kateri so redno predvajali nedeljsko uspešnico.

Nezaslišano? Seveda. Morda pa tudi koristno, saj so zastopniki javnih uprav - in v nedeljo se jih je na Drevoredu zbralo kar precej - na lastne oči spoznali, kaj se to pravi organizirati kulturni dogodek v mestu, kjer ni ene same dvorane za javne prireditve.

Sicer pa je festival kljub temu pogumno odkorakal svojo pot s predstavitev čiljskega filma Silvia Cajozzija *La luna en el espejo*. Tako so tudi uradno odprli tekmovalni program in predstavili žirijo ter sporočili imena gostov, ki se bodo zbrali na festivalu. Poleg župana iz Vine del Mar bodo tudi številni režiserji, ki so pripotovali v naše kraje iz vseh latinskoameriških držav. (ef)

Dokumentarec o Langobardih za šolsko mladino

Da bi se čimveč mladih seznanilo z zgodovino Langobardov, bo deželno ravnateljstvo za kulturo in izobraževanje v sodelovanju z deželnim tiskovnim uradom poskrbelo za serijo projekcij dokumentarca »I Longobardi: dalla forza alla ragione«, ki ga je za filmsko družbo Videia iz Pordenona posnel režiser Bruno Mercuri. Film bodo vrteli za dijake nižjih in višjih srednjih šol 29., 30. in 31. oktobra od 10. do 11. ure v gledališču Miela. Vstop bo prost.

Dokumentarec prikazuje zgodovino ljudstva, ki je vladalo Italiji 200 let in močno pogojilo razvoj bodočih italijanskih družbe.

Snemanje je zahtevalo leto dni dela, saj je filmska ekipa prepotovala v iskanju sledov za Langobardi kar 18 tisoč kilometrov: od rodne Labe v Panoniji in Blatnega jezera, mimo Nanosa in Čedad do Vicenze, Verone, Pavie, Milana, Turina, Reggio Emilie, Ascoli Picena, Spoleta in Beneventa...

Naj še zabeležimo, da je bil dokumentarec sestavni del znamenite razstave o Langobardih.

Nova metoda zdravljenja bolnih in poapnelih žil

Ob zaprtju vsedržavnega kongresa italijanskega združenja o hemodinamiki so bili udeleženci simpozija deležni včeraj zanimive lekcije iz »aterektomije«. To je nova tehnika mikrokirurškega posega, ki ga je omogočil izum ameriškega profesorja Johna Simpsona. Gre za napravo, ki deluje kot drobno dleto, le da je to dleto tako majhno, da stoji v cevčici, ki jo zdravnik spremlja po žilah pacienta. Kaj se dogaja v bolniku, je razvidno v povečavi na monitorju, sicer pa se lahko z dletom odstranjujejo zapreke, ki ovirajo nemoteno pretakanje krvi. Naj omenimo še to, da ima dleto tudi »vrečko«, v kateri se zbirajo drobci poapnelega tkiva.

Naprava bo sedaj redno delovala v tržaški glavni bolnišnici, kjer se s temi patologijami ukvarja prof. Silvio Klugmann. Slednji je sledil posegom na malih ekranih, ki so jih za udeležence simpozija postavili na Pomorski postaji, v glavni bolnišnici pa so bile na delu zdravniške ekipe, ki jih je vodil prof. Simpson. Kirurgi so operirale tri paciente s srčnim krčem (angina pectoris). Vsaka operacija je trajala 45 minut, bolniki pa so bili pri zavesti, kar nedvomno lajša delo kirurga in odločno skrajša postoperacijsko dobo, ki jo mora pacient preležati v bolnišnici.

● Zaradi obolenosti dirigenta Bruna Morettija je umetniško vodstvo tržaškega opernega gledališča Giuseppe Verdi povabilo na njegovo mesto 40-letnega nemškega dirigenta Michaela Luiga, ki je trenutno »generalmusikdirektor« v Augsburgu. Program koncerta bo nespremenjen, predvideva pa Weberjev koncert št. 1 za klarinet in orkester, Poulencovo Glorio ter Respighijevi skladbi Vetrata di chiesa in Feste romane.

V Miljah odprli nov sedež VZPI-ANPI

Milje se lahko ponašajo s trdno antifašistično tradicijo in so v času NOB dale razmeroma veliko partizanov. Bivši borci, včlanjeni v VZPI-ANPI, ki so doslej imeli svoj sedež skupno z drugimi množičnimi organizacijami, so si sedaj postavili novega v Ulici Dante 43, kjer ima sedež tudi ŽŽI, katerim ga je odstopila občinska uprava.

Ob uradnem odprtju sedeža so navzoče pozdravili mnogi predstavniki javnega življenja od župana Rossinija do miljskega župnika msgr. Apolonija, ki je sedež tudi blagoslovil. Vsi so podčrtali potrebo po tovariškem, prijateljskem, rekli bi bratskem sožitju, ne samo med Miljčani temveč med Slovenci in Italijani ter v boju za mir, ki ga današnji svet tako potrebuje. Kiljan Ferluga je med kratkim nagovorom v slovenščini dejal, "da bo ta sedež po-

stal središče, iz katerega naj pride na dan utemeljena vsa zgodovinska resnica o odporu, ki se je začelo že leta 1921 - za nas Slovence pa že leta 1919. Na dan naj pride vsa resnica o požigih naših kulturnih in družbenih domov, o ricinusovem olju, o preganjanju slovenskih duhovnikov, o poitalijančevanju naših priimkov in krajev, o fašističnih posebnih sodiščih, o zapiranju slovenskih šol in društev itd..." Tov. Ferluga je svoj govor zaključil rekoč, "da samo tako bomo prišli do prave pomiritve, do medsebojnega razumevanja in spoštovanja, do sožitja in miru, ker smo vsi zares otroci iste narave ali če hočete istega Boga in enakovredni življenja." (mm)

Na sliki (foto Magajna) otvoritev novega sedeža VZPI-ANPI v Miljah.

razna obvestila

KD Slovan Padriče vabi na predavanj z diapozitivni, ki bo v petek, 26. oktobra, ob 20.30 v prostorih Gozdne zadruge na Padričah na temo GOBE SKOZI ŠTIRI LETNE ČASE. Predaval bo g. M. Čebulec. Vabljeni!

Župnijska skupnost iz Mačkolj vabi v nedeljo, 28. oktobra, ob 17. uri ljudi od blizu in daleč k veliki slovesnosti. Škof Bellomi bo posvetil nov daritveni oltar in blagoslovil obnovljeni pozlačen oltar in popolnoma obnovljeno notranjost naše cerkve. Po slovesnosti bo sledilo bratsko srečanje v dvorani bližnje srenjske hiše.

SKD Barkovlje Ul Ceretto 20 sklicuje 4. redni občni zbor v petek, 26. t. m., ob 20. uri v prvem sklicanju in ob 20.30 v drugem sklicanju. Člani naj prinesejo s seboj izkaznico društva.

Mešani pevski zbor MePZ Slavec - Slovenec sporoča, da je vaja danes, 23. t. m., ob 20.30 v srenjski hiši v Borštu. Vabljeni vsi stari in novi pevci.

SPDT prireja v četrtek, 25. oktobra, prvo predavanje v novi sezoni na temo ZNAMENITE RASTLINE NA SLOVENSKEM. Govoril bo univerzitetni profesor dr. Tone Wraber. Predavanje bo v Gregorčičevi dvorani, Ul. sv. Frančiška 20, II. nadstropje, z začetkom ob 20.30. Vabljeni!

razne prireditve

Društvo slovenskih upokojencev v Trstu vabi na PREDVAJANJE FILMOV ALJOŠE ŽERJALA, ki bo v jutri, 24. t. m., ob 16. uri v Gregorčičevi dvorani v Ul. sv. Frančiška 20. Gledali bomo film o Moskvi, slikarju Lojzetu Spacalu in Gianniju Brumattiju. Vabljeni!

Amaterski oder Jaka Štoka priredi v soboto, 27. t. m., ob 20. uri v kulturnem domu na Proseku nastop Koroške dramske skupine SPD RADIŠE za igro Felixa Mittererja »DOMOV«. Režija Nuži Wieser. Vabljeni!

šolske vesti

Osnovna šola M. Gregorič - Stepančič pri Sv. Ani prireja v okviru Ljudske univerze tečaj slovenščine in telovadbe za odrasle. Tečaja slovenščine bosta ob ponedeljkih, nadaljevalni za lanskoletne obiskovalce bo od 20.00 do 21.45, za začetnike pa od 18.00 do 19.45. Zainteresirani naj telefonirajo na tel. 812214.

Na osnovni šoli Karl Širok bo tudi letos ob sredah telovadba za odrasle od 19.30 do 21. ure. Prijave sprejemajo v šoli v dopoldanskih urah od 10. ure do 10.20. Telefonirati na 391529.

SLOVENSKI VISOKOŠOLSKI SKLAD »SERGIJ TONČIČ« V TRSTU

razpisuje

v akademskem letu 1990/91 štipendije oz. podpore, namenjene rednemu študiju ali izredni raziskavi ali izrednemu študijskemu potovanju v tujini.

Pogoji so naslednji:

- Prosilci so lahko visokošolski študenti slovenske narodnosti s stalnim bivališčem v deželi Furlaniji-Juljski krajini;
- Imeti morajo dober šolski uspeh: vsaj 42/60 kot oceno zrelostnega izpita ali vsaj dve tretjini opravljenih izpitov s srednjo oceno 24/30, ako so univerzitetni študenti;
- Pripadati družini s skromnimi finančnimi dohodki.

Lastnoročne prošnje s kratkim curriculum, opremljene z družinskim listom prosilca in kopijo zadnje družinske davčne prijave, nasloviti do 31. oktobra 1990 na: Visokošolski sklad »S. Tončič«, Pisarna Boris Kuret, Ul. Genova 13, Trst. Informacije na tel. 742405 ali 365260.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Otvoritvena predstava sezone 1990-91

Ivan Cankar

H L A P C I

Režija Boris Kobal

V soboto, 27. t. m., ob 20.30 — abonma RED F
V nedeljo, 28. t. m., ob 16.00 — abonma RED G

Vpisovanje abonmentov ob 10. do 12. ure ter eno uro pred pričetkom predstav pri blagajni Kulturnega doma, Ul. Petronio 4, tel. 734265.

gledališča

ROSSETTI

Gledališka sezona 1990/91 - Začetek sezone bo 6. novembra s Pirandellovim HENRIKOM IV. v interpretaciji G. Bosettija.

VERDI

Operna sezona 1990/91 - Pri blagajni gledališča Verdi je v teku vpisovanje novih abonmajev in potrditev starih. Urnik: od 9. do 13. in od 16. do 19. ure. Ob ponedeljkih zaprto.

Danes, 23. t. m., ob 20. uri (red E) ponovitev Mozartove opere DON JUAN. Dirigent Wolfgang Rennert, režiser Francesco Giralaldi.

Baletne predstave za šole - Kulturni dom

Danes ob 11. uri bo v Kulturnem domu v Ul. Petronio 4 balet "Le stăgioni di Pulcinella". Nastopajo solisti in baletna skupina gledališča Verdi. Prodaja vstopnic pri blagajni gledališča Verdi.

Ponovitve jutri, 24., in petek, 26. t. m., ob 11. uri, v četrtek pa bo dvojna predstava in sicer ob 11. in ob 17. uri.

LA CONTRADA - Gledališče Cristallo

Pri osrednji blagajni UTAT v Pasazi Protti so v teku vpisovanja novih abonmajev.

Nocoj ob 20.30 bo na odru komedija Francesca Macedonia in Nini Perne »Quela sera de febraio...«, igrajo Ariella Reggio, Mimmo Lo Vecchio, Gianfranco Saletta in Orazio Bobbio.

Prodaja vstopnic pri osrednji blagajni UTAT v Pasazi Protti.

Gledališče Miela

Danes ob 21. uri bo v gledališču Miela plesalec in koreograf Emidio Asquino, ki bo predstavil balet SOLO.

razstave

V Trstu je na ogled vrsta razstav, ki spadajo v okvir pobude »Neoklasicizem - aktualnost in zgodovina Trsta« in ki bodo na ogled do konca decembra.

V **Vili Sartorio** je na ogled razstava »Neoklasicizem - umetnost, arhitektura in kultura v Trstu«, v **Muzeju Revoltella** »Aktualnosti neoklasicizma«, urnik: vsak dan 10.00-13.00, ob četrtek in petkih 10.00-22.00, ob nedeljah 10.00-13.00 in 17.00-20.00, v **bivšem anglikanskem templju** pa je na ogled razstava »Potovanja, potniki, neoklasicizem«. Urnik: vsak dan 10.00-13.00 in 17.00-19.00.

V **občinski razstavnici dvorani** na Trgu Unità je na ogled razstava »Načrti za cesarja«. Urnik: vsak dan 10.00-13.00 in 17.00-19.00.

V **galeriji Cartesius** je še jutri, 24. t. m., odprta retrospektivna razstava LINA BIANCHIJA BARRIVIERE. Urnik: 11.00-12.30 in 16.30-19.30.

V **pritličnih prostorih TKB** v Ul. F. Filzi 10 je na ogled razstava akvarelov JOŽETA ŠAJNA.

Grad sv. Justa (Bastione fiorito) - Na gradu je do 28. t. m. na ogled antološka razstava del slikarja SANTA TOMAINA po rodu iz Kalabrije. Na ogled je tudi skupinska razstava slikarjev in kiparjev E. Caffiera, F. Ferzlinija, G. Granerisa in R. Tigellija. Urnik: od delavnikih in praznikih od 10. do 13. ter od 15. do 18. ure.

V **Miramarskem parku (Konjušnica)** je odprta razstava risb na platnu slikarke MIELE REINA. Slike se nanašajo na obdobje 1956 - 1961, v **galeriji Torbandena** pa razstava risb na papirju iz istega obdobja. Razstavi bosta na ogled do konca oktobra po sledečem urniku: v Miramarskem parku vsak dan od 10. do 18. ure; v galeriji Torbandena vsak dan od 10. do 13. ter od 16. do 20. ure, ob praznikih samo zjutraj.

V **galeriji Nadie Bassanese** - Trg Giotti 8 - je do 24. novembra odprta razstava z naslovom "Leo Castelli post pop artists". Na ogled so risbe in grafike od šestdesetih let do danes, razstavlja pa Richard Artschwager, Ed Rosch, Ellsworth Kelly, Robert Morris, Bruce Nauman, Richard Serra in Keith Sonnier. Urnik: ob delavnikih od 17. do 20. ure.

Na sedežu Trgovinske zbornice - Ul. S. Nicolò 7 - II. nad - bo do 10. novembra na ogled razstava slikarja FERNANDA DE FILIPPIJA. Urnik: od ponedeljka do petka od 10.00 do 12.30 in od 15.30 do 19.00.

V **občinski razstavnici dvorani** na Trgu Unità bo do 30. t. m. odprta antološka razstava slikarja DURENA. Urnik: 10.00-13.00, 17.00-20.00, ob nedeljah in praznikih 10.00-13.00.

V **razstavnici dvorani knjižnice "Biblioteka statale del popolo"** v Ul. Teatro Romano 7 je na ogled do 30. t. m. razstava starih fotografij z naslovom "Co' ierimo putei noi e i nostri veci". Urnik: 9.00-12.00, 16.00-19.00.

V **Palaci Costanzl** je na ogled razstava slikarke ALICE GOMBACCI.

GLASBENA MATICA

TRST

SEZONA 1990/91

Jutri, 24. oktobra, ob 20.30 v cerkvi sv. Antona Novega v Trstu

SIMFONIČNI ORKESTER KONSERVATORIJA iz Kormeriza

MEŠANI PEVSKI ZBOR ŽEROTIN in AKADEMSKI PEVSKI ZBOR iz Olomouca

SOLISTI:

IGOR CORETTI (Kuret), violina
ZDENKA MOLLIKOVA, sopran
JITKA ZERHAUOVA, mezzosopran

MILAN VOLDRICH, tenor

RICHARD NOVAK, bas

ZBOROVODJA

JIRI KLIMEŠ

DIRIGENT

STOJAN KURET

Na sporedu: Mozart - Koncert v G-duru KU 216 za violino in orkester in G. Rossini - Stabat Mater.

včeraj - danes

Danes, TOREK, 23. oktobra 1990 SEVERIN

Sonce vzide ob 6.32 in zatone ob 17.07
- Dolžina dneva 10.35 - Luna vzide ob 11.27 in zatone ob 19.38.

Jutri, SREDA, 24. oktobra 1990

RAFKO

PLIMOVANJE DANES: ob 4.15 najnižja -5 cm, ob 10.17 najvišja 38 cm, ob 17.38 najnižja -43 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 11,2 stopinje, zračni tlak 1026,3 mb narašča, veter 25 km na uro, vzhodnik, severovzhodnik, burja, s sunki do 62 km na uro, vlaga 38-odstotna, nebo jasno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 18,3 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILA STA SE: Anna Maria Cicchese, Sara Cicchese.

UMRLI SO: 69-letni Pompeo Bernabei, 76-letna Giovanna Cesaratto, 78-letna Maria Stoka por. Skileo, 76-letni Virginio Mattelini, 75-letni Emilio Talarico, 64-letni Daniele Kocijancic, 64-letna Adelm Bossi por. Crevatin, 77-letni Bruno Giralaldi, 80-letni Carlo Galessi, 83-letni Vittorio Cassetti, 56-letni Benito Civran, 83-letni Fabio Lepore, 86-letni Savino Catalano, 94-letna Giovanna Sablich vd. Nejedli, 87-letna Giuseppina Boenco vd. Gravisli, 84-letni Costante Bosich, 78-letni Francesco Sbrosovacca.

SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 22., do sobote, 27. oktobra 1990

Dnevna služba - od 8.30 do 19.30

Trg Oberdan 2, Ul. T. Vecellio 24, Ul. Zorutti 19, Largo Osoppo 1 (Greta), Milje - Lungomare Venezia 3.

NABREŽINA (tel. 200466) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30

Trg Oberdan 2, Ul. T. Vecellio 24, Ul. Zorutti 19, Largo Osoppo 1 (Greta), Trg Cavana 1, Trg Giotti 1, Milje - Lungomare Venezia 3.

NABREŽINA (tel. 200466) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30

Trg Giotti 1, Trg Cavana 1, Milje - Lungomare Venezia 3.

NABREŽINA (tel. 200466) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

menjalnica

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Ameriški dolar	1129,300	1110.—
Nemška marka	749,120	740.—
Francoski frank	223,720	220.—
Holandski florint ...	664,630	635.—
Belgijski frank	36,393	35,500
Funt šterling	2208,600	2190.—
Irski šterling	2008,650	1970.—
Danska krona	196,330	191.—
Grška dramma	7,435	7.—
Kanadski dolar	962,500	910.—

koncerti

VERDI

Koncertna sezona 1990/91

Pri gledališču Verdi so v teku vpisovanja novih abonmajev za koncertno sezono 1990/91.

V **četrtek, 25. t. m., ob 20. uri** (red A) bo na sporedu Poulencova GLORIA z znano sopranistko Mileno Rudifiera, zborom in orkestrom gledališča Verdi ter dve simfonični pesnitvi Ottorina Respighija. Dirigira Bruno Moretti.

Ponovitev v petek, 26. t. m., ob 20.30 (red B).

Prodaja vstopnic pri blagajni gledališča Verdi.

izleti

Klub prijateljstva organizira izlet na Vrhniko v četrtek, 25. t. m. Na programu je ogled bogatega tehničnega in naravoznanstvenega muzeja ter obisk Cankarjeve rojstne hiše. Vpisovanje v trgovini Fortunato - Ul. Paganini 3.

prispevki

V spomin na teto Stano Puntar daruje Marinka Križnič 50.000 lir za odkup se-deža Sklada Mitja Čuk.

V spomin na Igorja Jankoviča darujeta družini Slokar in Gaggi 50.000 lir za SKD Barkovlje in 50.000 lir za MePZ Milan Pertot.

N. N. daruje 10.000 lir za Center za rakasta obolenja.

mali oglasi

PRODAM autobianchi 112 elegant, letnik 1979, črne barve, za lit. 1.000.000. Telefonirati ob večernih urah na št. 228164.

VIKEND Z GARAŽO na Sviščakah pod Snežnikom, 20 km od Ilirske Bistrice, ugodno prodam. Bližnja smučišče. Informacije nudi Butinar Dragica, tel. (003867) 81119.

MLADA DRUŽINA išče trisobno stanovanje na Opčinah, Proseku, Furlanski cesti, v Barkovljah ali na Greti. Tel. 572126 v večernih urah.

NA OPČINAH nujno iščemo skladišče približno 50 kv. m z možnostjo dostopa težkim vozilom. Ponudbe poslati na Publiest S.r.l., Ul. dei Montecchi 6, Trst, pod šifro »Skladišče«.

V BLIŽINI GORICE dajemo v najem 130 kv. m prostorov, primernih za urade. Telefonirati ob uradnih urah na št. (0481) 535713.

NUJNO IŠČEMO URADNIČO na področju import/eksport z večletno prakso z dobrim znanjem angleškega in srbohrvaškega jezika, večšo strojepisja in dela s kompjuterjem. Pismene ponudbe poslati na Publiest, Ul. Montecchi 6, pod šifro "Uradnica".

STANOVANJE ALI HIŠO tudi potrebno popravila kupim v okolici ali v mestu. Tel. 910142.

V RIMU se boste prijetno počutili v slovenskem Hotelu Emona, Ul. Statilija 23 - 00185 Roma, tel. 06/7590382 - fax 06/7594747. Rojakom nudimo občuten popust. Dobrodošli!

OSMIČO je odprl Josip Lovriha v Dolini 233. Toči belo in črno vino.

PRODAM fiat panda 750 letnik 87 v dobrem stanju. Tel. 0481/78040.

50-LETNI invalid italijanske goriške, samostojen, ekonomsko dobro stoječ išče prsto žensko družico enake starosti, tudi z jugoslovanske strani, za oskrbo in družbo ter z možnostjo bodočega skupnega življenja. Resne ponudbe poslati na PUBLIEST, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro INVALID.

VAŠ URAD V TRSTU

v 10 minutah

NUDIMO:

- **URADE** popolnoma opremljene za eno uro, dan, mesec...
- **TAJNIŠTVA** z osebjem, ki obvlada več jezikov
- **URADNIŠKE USLUGE:** telefon, pošta, telex, fax
- **SEDEŽE:** legalna predstavništva za podjetja
- **PREVAJALCE**

BURO SERVICES

Ul. Cumano 2 - TRST

Tel. (040) 390039

ENAKE USLUGE V SLEDEČIH KRAJIH:

MILAN	Tel. (02) 76013731
TREVISO	Tel. (0422) 420400
PADOVA	Tel. (049) 8720222
ROVIGO	Tel. (0425) 34822
RIM	Tel. (06) 8863051
VICENZA	Tel. (0444) 512988
MESTRE	Tel. (0411) 5316444

22. 10. 1990

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST	TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Japonski jen	8,962	8,600	Švicarski frank	887,370	875.—
Avstrijski šiling	106,492	104.—	Norveška krona	192,950	187.—
Švedska krona	202,160	195.—	Portugalski eskudo	8,482	7,500
Španska peseta	11,927	11,250	Avstralski dolar	882,900	810.—
Jugoslov. dinar	—	100.—	ECU	1550,050	—

V okviru letošnjega že 31. ljubljanskega jazz festivala
John Scofield spet navdušil

Odlična akustika, skopa scenografija, pazljiva publika in izvrstni glasbeniki. Vse to so sestavine letošnjega ljubljanskega jazz festivala, ki je v glavno mesto Slovenije privabil vrsto znamenitih glasbenikov in kot vedno številne, pa tudi »strokovne« poslušalce.

V četrtek je v Gallusovi dvorani CD nastopil John Scofield Quartet. Ameriški kitarist je še enkrat dokazal pikolovsko natančnost in izvrstno pripravljenost svoje skupine.

Scofield (na sliki) nas je tudi v četrtek prijetno presentil. Njegova električna kitara nam je podala pristne zvoke jazz glasbe. Pričakovali smo sicer, da bo Scofield, kot izvrstni izvajalec, ki se je v zadnjih letih odlično uveljavil, zaigral tudi nekaj skladb fusion žanra, tudi zato, ker razgibani melodični obrazci te glasbene zvrsti pridejo najbolj do izraza prav z električno kitaro. Pa ni bilo tako. Scofield nam je v glavnem predstavil skladbe iz njegovega

ga zadnjega albuma *Time On My Hands*, ki predstavlja povratek v tipični tempo jazz glasbe.

V skoraj mistični tišini je približno 1.200 poslušalcev (precej jih je prišlo tudi iz Italije) sledilo nadvse uspelemu koncertu. Scofield in basist Anthony Cox, bobnar John Ridely in tenor saksofonist Joe Lovano, vsi znane in cenjene osebnosti svetovne jazz scene, so dokazali odlično pripravljenost, uigranost in virtuoznost, ki so še najbolj prišle do izraza v skladbah *Since You Ask* in *Farmacology*.

Program 31. ljubljanskega jazz festivala nam ponuja še nekaj zanimivih koncertov. Nocoj bo v klubu CD v Cankarjevem domu nastopil *Hermeto Pascoal*, oče avantgardnega brazilskega jazz in vzornik številnim tamkajšnjim jazz glasbenikom, od Airta Moreire do Miltona Nascimento, Flore Purim in številnih drugih. Multiinstrumentalist Pascoal slovi kot izjemen interpret. Njegova glasba sloni na konstruktivnem kompromisu med brazilsko tradicionalno popularno glasbo, ki se prepleta z jazzom, rockom in eksperimentom. Hermeto Pascoal je ustanovitelj znanih zasedb Trio Abrazo in Cuarteto Nuevo. V sedemdesetih letih se je preselil v ZDA in začel sodelovanje z Milesom Davisom (kar se odlično odraža v albumu *Live Evil*), Ronom Carterjem in drugimi. V teh letih je tudi posnel nekaj plošč in tako glasno opozoril nase, kar je pomenilo dokončno uveljavitev njegove in z njo tudi ostale brazilske glasbene dejavnosti v ZDA.

Hermeto Pascoal nastopa zadnja leta precej tudi kot solist, nocoj pa se nam bo ob 21. uri predstavil z zasedbo, v kateri igra tudi njegov sin.

Brazilska glasba ima na letošnjem ljubljanskem jazz festivalu važno vlogo. Poleg jazza Hermeta Pascoala nam program nudi v petek zvečer pravo »fiesto brasileiro«. V klubu CD nam bo *Quinteto Violado* ob 22. uri ponudil večer prave brazilske glasbe - sočne in sončne, polne ritma.

Brazilski kvintet igra pravo brazilsko ritmično in melodično glasbo. Njihov novi pristop pa je, da med seboj mešajo folklorno izvirno glasbo s popularnimi obrazy. Uporabljajo prave brazilske instrumente, kot so viola (10 strunski akustični instrument podoben violi), pifano (piščal), zabumba (srednje velik boben, podoben tapanu, tudi igra se na podoben način s šibo in palico), ganza (marimb) in kitare ter tolkala. Kvintet Violado že skoraj dvajset let potuje po Braziliji, nastopa in zbira folklorno blago. Izdali so že preko dvajset plošč, njihova glavna odlika pa je dinamičen nastop. Za ljubitelje ritma in sonce je torej zbirno mesto klub CD v Cankarjevem domu ob 22. uri.

Vrhunec letošnjega jazz festivala in obenem sklepni koncert bo v ponedeljek zvečer, ko bo na oder Gallusove dvorane stopil legendarni *Dizzie Gillespie* s svojo zasedbo United Nation All-Star Orchestra. Dizzie bo v Ljubljani nastopil s skupino trinajstih glasbenikov, ki jo sestavljajo zvezdniki, kot so Ed Cherry, Slide Hampton, James Moody in vsi najboljši latinsko-ameriški jazzmani.

(wal)

Kanček zasluge pripada vedno tudi filmski glasbi

Razlogi, zaradi katerih doživi film velik uspeh pri občinstvu, so lahko različni. Lahko je posebno privlačna zgodba, lahko pa »omreži« gledalce izvirno zastavljena reklama, včasih požgečka gledalčevo fantazijo ali enostavno njegovo radovednost pristonost znanega in posebno priljubljenega igralca, spet drugič je dovolj privlačno znano in priznано ime režiserja. Že eden od navedenih razlogov lahko pritegne pozornost javnosti in je potem odločilen pri uspehu.

- Nato, ampak šele nato, bodo uspeh ali neuspeh zapečatile slike na platnu v kinodvorani ali na malem ekranu, tedaj se bodo namreč gledalci dokončno opredelili za ali proti filmu.

Vendar, vedno ko film doživi uspeh, pripada delček zasluge tudi filmski glasbi, tisti glasbi, ki je znala s pravim občutkom spremljati gledalčevo fantazijo, skozi zgodbo. Da bi nagradila najboljšo glasbeno spremljavo leta, je Ustanova za spektakel ustanovila Festival glasbene kulise. Na prireditvi, ki doživlja letos že osmo izvedbo, tekmuje tokrat 15 filmov, ki jih je izbrala posebna komisija časnika *Republika* in izvedencev. Predseduje ji Sergio Trasatti, ki je tudi predsednik Ustanove.

Edina dva italijanska skladatelja, ki sta se v letošnjem Festivalu glasbene kulise prebila do finala sta Ennio Morricone in Mario Nascimbene. Morricone se poteguje za nagrado z glas-

bo v filmu Mio caro Dottor Gräser Roberta Faenza, Nascimbene pa z glasbeno kuliso v filmu Blue Dolphin Georgia Moserja.

Ob filmih, s katerima se pojavljata italijanska avtorja, bodo na festivalu predvajali še: I favolosi Baker Stevena Klovesa (Grusin), Una vita non basta Claudea Leloucha (Lai), Harry ti presento Sally Roba Reinerja (Shaiman), Le avventure del Barone di Münchhausen Terryja Gilliana (Kamen), Far North Sama Sheparda (The Red Clay Ramblers), Testimony Tonyja Palmerja (Barshai), Enrico V Kennetha Branagha (Doyle), Storia di fantasmi cinesi Chinga Siuja Tunga (Diaz, Wong), A spasso con Daisy Brucea Beresforda (Zimmer), Fiori d'acciaio Herbetta Rossa (Delerue), Ghostbusters II Ivana Reitmana (Edelman), Fa la cosa giusta Spikea Leeja (B. Lee) in Always Stevena Spielberga (Williams).

Filme so začeli predvajati včeraj v rimski Kinodvorani Rialto, projekcije pa si bodo sledile do sobote zvečer. Gala večer za podelitev nagrad bo prav tako v Rimu v Avditoriju RAI 10. novembra, za TV gledalce pa bo poskrbela prva državna mreža, ki bo 22. novembra (ob 23.15) posredovale posnetke s prireditve. Voditelja oddaje bosta Memo Remigi in Maria Giovanna Elmi.

Paolo Piersanti

Zanimiva italijanska »naveza« za Tele+

»Usodni« 23. oktober zakona Mammi je tu: družbe ali mreže, ki so oddale prošnje za uporabo frekvenc, bodo pač imele na razpolago frekvence, za druge bo priložnost zamujena. Ministrstvo namerava dati prednost starejšim TV mrežam. Rokovnik naj bi bil sledeči: decembra bo znana prva razdelitev frekvenc; v naslednjih 60 dneh bodo dežele morale dati svoj pristanek; prva »selekcija« bo opravljena dofebruarja; prve »koncesije« bodo opravljene do 23. avgusta 1991 in prav gotovo ne po 23. avgustu leta 1992. Dotlej bodo mreže »začasno oddajale«.

Medtem je nastala zanimiva italijanska »naveza« za network Tele+. Vodjo naveze Berlusconi spremlja vrsta prijateljev: Pietro Boroli (De Agostini), brata Cecchi Gori, Renato della Valle, Luca Formenton, Leonardo Mondadori in Massimo Moratti, Bruno Mentasti (S. Pellegrino) in Luigi Kölliker. Isti partnerji bi se lahko »zanimali« tudi za Il Giornale, ko ga bo (zaradi istega zakona) Berlusconi odstopil.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1 6.55 Aktualno: Uno mattina 10.15 Nadaljevanka: Santa Barbara 11.00 Jutranji dnevnik 11.05 Film: La croce di fuoco (dram., ZDA 1947, r. John Ford, i. Henry Fonda), vmes (11.55) vreme in kratke vesti 13.00 Variete: Fantastico bis 13.30 Dnevnik - tri minute 14.00 Kvarov svet: Puščave 14.45 Risanke 15.00 Italijanske kronike 15.30 Stik z umetnino 16.00 Mladinska oddaja: Big! 17.55 Iz parlamenta in vesti 18.05 Nanizanka: Cose dell'altro mondo 18.45 Nad.: Santa Barbara 19.40 Almanah, vreme in dnevnik 20.40 Nanizanka: La signora in giallo 21.30 Film: Brazil (fant., VB 1985, r. Terry Gilliam, i. Jonathan Price, Kim Greist, Robert De Niro), vmes (22.40) dnevnik Dnevnik in vreme 0.10 Danes v parlamentu 0.30 Rubrika: Mezzanotte e dintorni 0.50 Petrarco Canzoniere	RAI 2 7.40 Nan.: Lassie in risanke 8.40 Nad.: Clayhanger 9.30 Španščina in nemščina 10.00 Film: Perdonate il mio passato (kom., ZDA 1945, r. Leslie Fenton, i. Fred MacMurray) 11.30 Nanizanka: Il brivido dell'imprevisto 11.55 Nadaljevanka: Capitol 13.00 Dnevnik - Gospodarstvo 13.45 Nadaljevanki: Beautiful, 14.30 Destini 15.20 Film: Cinque per l'inferno (vojni, It. 1969, r. Frank Kramer, i. John Garko, Klaus Kinski) 17.00 Vesti in Iz parlamenta 17.10 Videocomic 18.20 Večerne športne vesti 18.30 Glasba: Rock café 18.45 Nanizanka: Un giustiziere a New York 19.45 Dnevnik in šport 20.30 Film: 007, bersaglio mobile (krim., VB 1985, r. John Glenn, i. Roger Moore, Tanya Roberts) 22.45 Dnevnik, nato Dosje 23.55 Dnevnik in horoskop 0.20 Film: La decisione difficile (dram., ZDA 1971, r. Robert Day, i. Desi Arnaz jr.)	RAI 3 12.00 Dokumentarna oddaja: Meridiana - Galileo Galilei, Oddaja o obrtništvu, Monografije, Boks - Šport, mit, kultura 14.00 Deželne vesti 14.30 Dokumentarca: Zdravje v blue jeansih, 15.00 Lutka po imenu Ostržek 15.30 SP v rokoporbi 16.00 EP v ciklokosu 16.30 Jahanje (iz Sanremo) 17.00 Nanizanka: Vita col nonno 17.50 Nanizanka: Throb 18.15 Dokumentarec: Il mondo della sopravvivenza 18.45 Športna rubrika: Derby (vodi Aldo Biscardi) 18.55 Vreme in dnevnik 19.30 Deželne vesti 19.45 BlobCartoon 20.00 Varieteja: Blob. Di tutto di più, Una cartolina di Andrea Barbato 20.30 Aktualnosti: Dan na preturi 22.30 Večerni dnevnik 22.35 Film: Un mondo di marionette (dram., Nem. 1981, r. Ingmar Bergman, i. Robert Atorn, Christine Buchegger) 0.15 Nočni dnevnik	TV Slovenija 1 9.00 Spored za otroke: Zgodbe iz školjke 9.30 Šolska TV: izobraževalna oddaja Človekovo telo - Notranja ura (2. del), 10.00 dokumentarec Boj za obstanek - Življenje orlov 10.25 Tečaj nemškega jezika 11.00 Sedma steza 11.20 Osmi dan (pon.) 12.05 Video strani 14.30 Mozaik. (pon.) Tečaj nemškega jezika 15.00 Žarišče (pon.) 15.30 Sova (pon.) 16.55 Poslovne informacije 17.00 Dnevnik 17.05 Šolska TV (pon.) 18.00 Spored za otroke in mlade: Lonček kuhaj - Janeževi upognjenci, 18.10 Živ žav v Kranju 19.05 Risanka in TV okno 19.30 Dnevnik in vreme 20.05 Nadaljevanka: Nesporobno vedenje (3. del) 21.00 Glasbena oddaja: Mesetne zgodbe - Karlovac 22.00 Dnevnik in vreme 22.25 Nočni program Sova, vmes nan. Dekameron in nad. Studio 5 B 23.50 Video strani	TV Koper 12.30 Zgodovina športa po želji: Juke Box 13.00 Eurogolf - evropski turnirji 14.00 Boks: Speciale Bordo Ring 15.45 Šport: Sport Parade 16.45 Wrestling Spotlight 17.30 Spored v slovenščini: Studio 2 Koper 18.45 Odprta meja 19.00 TVD Novice 19.30 Film 21.00 Rubrika: Settimana Gol 22.15 TVD Novice 22.30 Bezbol - prvenstvo Major League 23.30 Oddaja o boksu: Bordo Ring 0.30 Rubrika: Settimana Gol	RADIO TRST A 7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar in pravljica; 8.10 Odprti prostor; 8.40 Country Club; 9.30 Žalostne zgodbe o veselih Kraševcih; 9.50 Orkestri; 10.00 Pregled tiska; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 Kantavtorji; 12.00 Vsak je svoje starosti kovač; 12.20 Istrumentalni solisti; 12.40 Cecilijanka '89: MePZ Ciril Silič iz Vrtojbe (dir. Barbara Sinigoi); 12.50 Orkestri; 13.20 Poslušali boste; 13.30 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Aktualnosti; 16.00 Mi in glasba; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Goriške gostilne; 17.40 Mladi val; 19.20 Zaključek.	
CANALE 5 7.50 Nanizanka: La piccola grande Nell 8.25 Film: La mia donna è un angelo (kom., ZDA 1951, r. Mitchell Leisen) 10.30 Aktualno: Gente comune 12.00 Kvizi: Il pranzo è servito, 12.45 Tris, 13.30 Cari genitorji, 14.15 Il gioco delle coppie 15.00 Rubrike: Agenzia matrimoniale, 15.30 Ti amo, parliamone, 16.00 Cerco e offro 16.30 Variete: Buon compleanno 1981 16.55 Kvizi: Doppio slalom, 17.25 Babilonia, 18.00 O.K. Il prezzo è giusto, 19.00 Il gioco dei nove, 19.45 Tra moglie e marito 20.25 Striscia la notizia 20.40 TV film: Quattro piccole donne (r. Gianfranco Albano, 1. del) 22.45 Aktualno: S.O.S. animali 23.15 Variete: Maurizio Costanzo Show 0.55 Striscia la notizia 1.15 Nan.: Marcus Welby, 2.15 L'ora di Hitchcock	RETE 4 8.30 Nad.: Una vita da vivere, 9.30 Andrea Celeste, 10.00 Amandoti, 10.30 Aspettando il domani, 11.00 Così gira il mondo 11.30 Nanizanka: La casa nella prateria 12.30 Otroška oddaja: Ciao ciao in risanke 13.40 Nad.: Sentieri, 14.35 Marilena, 15.40 La mia piccola solitudine 16.10 Ribelle, 16.50 La valle dei pini, 17.25 General Hospital, 18.00 Febbre d'amore 19.00 Aktualno: C'eravamo tanto amati 19.30 Nan.: Top Secret 20.35 Film: Corvo Rosso non avrai il mio scalpo (vestern, ZDA 1973, r. Sidney Pollack, i. Robert Redford, Will Geer) 22.45 Film: L'imperatore del Nord (pust., ZDA 1973, r. Robert Aldrich, i. Lee Marvin, Ernest Borgnine) 1.10 Film: Quell'estate del '42 (dram., ZDA 1971, r. Robert Mulligan, i. Jennifer O'Neill)	ITALIA 1 7.00 Otroška oddaja: Ciao ciao in risanke 8.30 Nanizanke: Batman, 9.00 Skippy, 9.30 Arnold - Retrospektiva di San Valentino, 10.00 Amore in soffitta, 10.30 La famiglia Brady, 11.00 Strega per amore - Vita da scimmia, 11.30 Tre nipoti e un maggiordomo, 12.00 Charlie's Angels - Intrapolata, 13.00 La famiglia Bradford - Ottovolante, 14.00 Happy days - Cercasi lavoro 14.30 Radio Carolina 7703 15.30 Nanizanka: Compagni di scuola 16.00 Otroška oddaja: Bim bum bam in risanke 18.30 Nanizanki: Chips - La quarantena, 19.30 Casa Keaton 20.00 Risanke 20.30 Varieteja: Paperissima (vodi Loretta Cuccarini), 21.30 Caccia all'uomo 22.30 Torkov priziv 24.00 Filmske novosti 0.05 Variete: Buon Compleanno Canale 5 1.35 Nanizanka: Benson	ODEON 8.30 Matineja na Triveneti 13.00 Ridanke 16.00 Film: Per vivere domani (dram., ZDA 1983, r. Sam Firstenberg) 18.00 Nanizanka: Lottery 18.45 Glasba in film: USA Today 19.00 Filmi in risanke 20.00 Nanizanka: Casalengo Superpiù 20.30 Film: Tattoo, il segno della passione (dram., ZDA 1981, r. Bob Brooks, i. Bruce Dern, Maud Adams) 22.15 Nanizanka: Supercarrier - Oltre il muro del suono 23.15 Film: The Messenger (krim., ZDA 198, r-i. Fred Williamson)	TMC 8.30 Nanizanke: Get Smart, 9.00 Petrocelli, 10.00 La famiglia Partridge 10.30 Nad.: Terre sconfinite, 11.15 Potere 12.00 Kosilo z Wilmo 12.30 Prijateljska narava 13.00 Športne vesti 13.15 Dnevnik 13.30 Aktualno: Ženska TV 15.00 Film: Mia moglie ci prova (kom., ZDA 1962, r. Don Weis, i. Bob Hope)	TV Slovenija 2 16.40 Svet športa 17.30 Studio 2 Koper 19.00 Naša pesem '90 19.30 Dnevnik, nato Žarišče 20.30 Žrebanje lota 20.35 Dokumentarec: Gradovi (7. del) 21.05 Kronika Borštnikovega srečanja 21.25 Umetniški večer: Cimbelin (W. Shakespeare)	RADIO SLOVENIJA 5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 17.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00 Poročila; 6.50 Dobro jutro otroci; 8.05 Znanja široka cesta; 8.35 Igraj kolce; 9.05 Glasba; 10.00 Gospodarstvo; 11.05 Človek in zdravje; 11.30 Danes smo izbrali; 12.10 Pojemo in godemo; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Glasba; 13.38 Do 14.00; 14.05 Nenavadni pogovori; 14.20 Glasbena poslušalnica; 14.40 Merkurček; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Melodije; 17.00 V studiu; 18.05 Lahka glasba; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Zabavni ansambli; 20.00 Slovenska zemlja v pesmi in besedi; 20.35 Minute za baletno glasbo; 21.05 Radijska igra; 21.44 Intermezzo; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Pevci šansonov; 23.05 Literarni nočno.
					RADIO KOPER (slovenski program) 7.30, 13.30 14.30, 16.30, 19.00 Poročila; 6.05 Na današnji dan in glasba; 6.10 Vreme in promet; 6.30 Jutranjik in cestne informacije; 7.00 Jutranja kronika; 7.30 Pregled tiska; 7.35 Kulturni servis; 8.00 Prenos Radia Ljubljana; 13.00 Danes na valu Radia Koper; 13.15 Oddaja v živo: Od enih do treh; 14.35 Pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 17.00 Za varnejši jutri; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Iz kulturnega sveta; 19.30 Prenos Radia Ljubljana.	
					RADIO KOPER (italijanski program) 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.05 Almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 7.00 Simfonija zvezd; 7.35 Skupaj; 8.00 Pošiljam ti razglednico; 8.25 Pesem tedna; 8.40 Vsega po nekaj; 9.00 Clit; 9.20 Popevka po želji; 9.45 Edig Galletti; 10.00 Pregled tiska; 10.40 Družinsko veselje; 11.00 Tovarna sanj; 11.30 Italijana; 12.00 Glasba po željah in čestitke v živo; 14.40 Popevka; 15.00 Srečanje z...; 16.00 Moderato con brio; 16.32 Hot hits; 18.00 Souvenir d'Italy; 18.32 Instrumentalna glasba; 19.00 Jazz glasba; 20.00 Nočni program.	
					TELEFRIULI 16.00 Otroška oddaja 18.00 Nad.: Vite rubate 19.00 Igra: Marameo 19.30 Dnevnik 20.00 Kronika iz parlamenta 20.30 Nanizanka: Si è giovani solo due volte 22.30 Nočne vesti 23.00 Film: L'orologio di Saint Paul 0.45 Nočne vesti	
					TELE 4 (Se povezuje s sporedi Italia 1) Lastne oddaje: 14.00 Dogodki in odmevi 19.30 Dogodki in odmevi	

Priložnost, ki je ne kaže zamuditi

V statutih občin možnost jasne opredelitve jezikovnih pravic

Državni zakon št. 142 z dne 8. junija letos vnaša vrsto novosti v ureditev in samo poslovanje krajevnih ustanov. Nekaj teh novosti se že izvaja v praksi, druge pa bodo stopale v veljavo postopoma. Tako recimo določila o združevanju manjših občin.

Posebne pomena je določilo o pripravi statutom - listin, kjer bo vsaka občina precej podrobno opredelila bistvene elemente delovanja. Statute naj bi pripravili in odobrili v roku enega leta od objave zakona. Torej do začetka junija prihodnjega leta.

Večina občin je to novost doslej zamenjala. Le v redkih občinskih svetih so doslej izvolili komisije, zadolžene za sestavo osnutka statuta, ki bo zatem prišel v razpravo v občinskem svetu. Razlogov za tak odnos ni treba posebej navajati, saj jih je kar veliko: objava zakona je prišla kmalu po majskih upravnih volitvah in v času formiranja upravnih koalicij. Zatem so se upravitelji morali spoprijeti z nujnimi vprašanji. Trenutno so zaposleni s pripravo proračunov za prihodnje leto.

Mimo zamud, oziroma nezadostne pozornosti doslej, v prihodnje ne bi bilo opravičljivo, če bi to vprašanje še naprej zanemarjali. Posebej velja to za občine s pretežno slovenskim, oziroma mešanim prebivalstvom. S primernim pristopom bi tudi mogoče tudi formalno urediti rabo slovenščine ali drugega manjšinskega jezika, bodisi v delovanju občinskih organov in uradov,

bodisi v odnosih med občino in občani. Statut bo namreč nekakšen ustanovni akt Občine. Akt, ki ga bodo morali upravitelji spoštovati.

Pred kratkim je združenje AIDLCM - mednarodno združenje za zaščito ogroženih jezikov in manjšinskih skupnosti izdelalo predlog, kako bi posamezne občine, kjer živijo pripadniki manjšinskih skupnosti v statutu opredelile osnovne jezikovne pravice.

Predlog je zelo konkreten, ni pa izčrpen. Zato bi ga bilo treba vsekakor dopolniti, oziroma prilagoditi stvarnosti v naših občinah in rajonskih svetih na primestnih območjih.

Predlog je zanimiv ne samo za občine z mešanim prebivalstvom na Tržaškem in Goriškem, ampak tudi na Videmskem in povsod tam, kjer živijo manjšinske skupnosti.

Uvedba statuta kot osnovnega, ustanovitvenega akta krajevnih ustanov pomeni novost v smeri večje demokratizacije. V ta okvir pa vsekakor spada tudi jasna opredelitev jezikovnih pravic manjšinskih skupnosti.

Pomisleke, da pač pristojni nadzorni organi, sklicujoč se, da bo itak vse uredil globalni zaščitni zakon, (ki ga še lep čas ne bo) nikoli ne bodo dovolili kaj takega v statutih bi morali enkrat pustiti ob strani. Teh sedem mesecev bi morali občinski upravitelji, pa ne samo oni, pošteno zavihati rokave in izkoristiti, v največji možni

meri priložnost, ki se z novimi predpisi ponuja.

Potrebno bo seveda veliko usklajevanja in sodelovanja, saj gre za vprašanje, ki ne zadeva samo Občine ali druge krajevne ustanove. Prav ob tem konkretnem vprašanju bi morali najti akcijsko enotnost, ki jo sicer žal pre pogosto iščemo na nepravi način in v sterilnih polemikah.

Prvi korak bi morale vsekakor storiti občine, vendar tega koraka doslej ni bilo slišati. Bomo spet čakali deset minut pred dvanajsto in potem reševali, kar se rešiti da?

Operacije z upočasnjanim ritmom

V prihodnjih dneh, predvidoma že od 25. t. m., bodo v splošni bolnišnici pričeli s preurejanjem operacijskih sob. Dela bodo trajala približno en mesec. V tem času se bo, razumljivo, zmanjšala operacijska dejavnost. Kakor izhaja iz poročila izrednega komisarja dr. V. Panica, bodo v tem času skušali odgoditi manj nujne operacijske posege, zagotovili pa bodo vso oskrbo - tudi s prevozom bolnikov v Videm - v nujnih primerih.

Koncertna sezona društva Lipizer Drevi uvodni koncert z Beneškimi solisti

S koncertom ansambla "I solisti Veneti", ki ga vodi (od ustanovitve leta 1959 Claudio Scimone) danes ob 20.30 v Verdijevi dvorani, se prične letošnja koncertna sezona glasbenega in kulturnega društva R. Lipizer. V sezoni se bo zvrstilo petnajst večernih koncertov in sedem nedeljskih glasbenih matinee.

Ansambel "I solisti Veneti", ob tem velja posebej poudariti, da gre za svetovno priznani ansambel, ki je med drugim od leta 1965 stalni gost salcburških poletnih glasbenih prireditev, bo drevi prvič nastopil v Gorici z bogatim in razvejanim

programom. Na sporedu bodo Štirje letni časi A. Vivaldija, Rossinijeva 4. sonata, koncert za oboe in godala A. Marcella in Mozarta Eine kleine Nachtmusik. Nastopali bodo violinisti Betina Mussumeli, Glauco Bertagnin in Lucio Degani ter oboist Giovanni De Angeli.

Proste vstopnice so na razpolago v turističnem uradu IOT.

(Na sliki: umetniški vodja ansambla Claudio Scimone).

koncerti

V baziliki na Sv. Gori bo drevi ob 18. uri koncert čeških in slovaških glasbenikov. Osrednji del koncerta bo Rossinijeva stvaritev Stabat mater. Koncert sodi v okvir letošnjega glasbenega abonmaja Kulturnega doma v Novi Gorici.

kino

Gorica

CORSO 18.00-22.00 »Ancora 48 ore«.

VERDI 20.30 Koncertni večer.

VITTORIA 17.30-22.00 »Gola profunda n. 3«. Prep. ml. pod 18. letom.

Tržič

EXCELSIOR 17.30-22.00 »Orgasmo, sensazione, rabbia«. Prep. ml. pod 18. letom.

COMUNALE Zaprti.

Nova Gorica

SOČA (Kulturni dom) 18.00 in 20.00 »Zrela žena«.

SVOBODA Šempeter 20.00 »Tam kjer je srce«.

DESKLE 20.00 »Kri ni voda«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
All'Orso bianco — Korzo Italia 10 — tel. 531576.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
S. Antonio — Ul. Romana 147 — tel. 40497.

pogrebi

Danes ob 9.30 Antonio Visin, iz splošne bolnišnice v cerkev pri Sv. Ani in na glavno pokopališče, ob 10. uri Quarta Cassina vd. Comuniario iz splošne bolnišnice v Torrealto, 10.30 Anna Zorzet vdova Zanatta iz bolnišnice Janeza ob Boga v Tržič, ob 13.45 Pierina Ožbot por. Bernardo iz splošne bolnišnice v Sovodnje, ob 14.40 Ernesto Boro iz bolnišnice Janeza ob Boga v Gradišče.

† Nenadoma je preminila naša draga

Pierina Ožbot por. Bernardis

(STARA 55 LET)

Pokopali jo bomo danes, 23. oktobra, v Sovodnjah.

Pogrebni spreved bo ob 13.45 iz mrliške veže splošne bolnišnice v Gorici v cerkev v Sovodnjah, kjer bo ob 14. uri verski obred.

V naprej se zahvaljujemo vsem, ki se bodo udeležili žalne slovesnosti.

Mož, sina Paolo in Dario, mama, brat in drugi sorodniki

Gorica, Sovodnje, 23. oktobra 1990

Društvo prostovoljnih krvodajalcev iz Sovodnj izreka Giovanniju, Paulu in Dariu in drugim sorodnikom iskreno sožalje ob nenadni izgubi žene, oziroma mame Pierine.

KD Andrej Paglavac in sekcija VZPI-ANPI iz Podgore izrekata svojcem iskreno sožalje ob prerani izgubi drage žene in mame Pierine Ožbot por. Bernardis.

Nenadna smrt slavljenke iz Sovodenj

V Sovodnjah bo danes pogreb Pierine Ožbot por. Bernardis. Nepričakovano je preminila v soboto zvečer, po slabosti, ki jo je obšla na družabnosti, skupnem praznovanju sovodenjskih 55-letnikov. Zjutraj so se zbrali na cerkvenem obredu in položili cvetje pred spomenik pred županstvo, zvečer pa naj bi okrogli življenjski jubilej sklenili z večerjo v domači gostilni na Vrhu.

Praznovanje pa se je zaključilo na zelo tragičen način.

Nenadna slabost je Pierino obšla prav med družabnostjo. Prijateljce in prijatelji so ji brž priskočili na pomoč ter jo, v pričakovanju rešila, pospremili iz lokala, na svež zrak.

Bernardisova je umrla kmalu po prevozu v bolnišnico.

Izmaknjeno števerjansko vino prodajali v Gorici in Padovi Kraja vina: 10 prijavljenih

Tolpa tatov je pred nekaj tedni ukradla več kot sto zabojev kakovostnega briškega vina v skupni vrednosti 20 milijonov lir v nekem znanem števerjanskem vinogradniškem podjetju in jih nato po zelo nizkih cenah prodajala po barih in pizzerijah v Gorici in Veneti. Nekaj časa je šlo vse gladko, naposled pa jim je policija stopila na prste ter prijavila tako tatove kot nepoštena gostilničarje. Skupno deset ljudi se bo moralo zagovarjati zaradi sodelovanja pri kraji in prekupčevanju z ukradenim blagom.

Načelnik goriškega letkečnega oddelka dr. Sparagna je včeraj predstavil novinarjem obračun uspešne preiskave, ki so jo izvedli s sodelovanjem Criminalpol iz Padove: zaradi sodelovanja pri kraji in prekupčevanju so prijavili deset ljudi. Glavno odgovor-

nost naj bi kot organizator kraje in posrednik v odnosih z gostinci imel 40-letni S.D., ki je v že imel opravka s pravico. Možakar naj bi tatvino organiziral s pomočjo prijatelja okradenega vinogradnika (na kvesturi nam njegovega imena niso hoteli posredovati, za vse prijavljene pa so javili samo začetnice). Prav "prijatelj" naj bi zlorabil zaupanje vinogradnika in na skrivaj odnesel več kot sto kartonov s po 12 steklenicami kakovostnega briškega vina raznih sort. Pomagala sta mu tudi dva jugoslovanska državljana, 43-letni P. B. in 40-letni R. E. iz Ajdovščine oz. Vipave, ki sta bila še do pred kratkim zaposlena pri števerjanskem podjetju.

S. D. naj bi nato stopil v stik z upravitelji raznih lokalov in jim ponudil kakovostno-vino po smešno nizkih cenah od 1.000 do 1.500 lir za steklenico. Ponudbo je opravičeval s finančnimi težavami podjetja, ki naj bi zaradi nujne po likvidnosti bilo prisiljeno za vsako ceno čimprej prodati vino. To je verzija, ki so jo policiji dali prijavljeni, težko pa je misliti, da so prav vsi nedolžno padli v past premetenega organizatorja tatvine. Mimo sumljive cene bi se jim namreč moral poroditi kak dvom tudi zaradi dejstva, da je bilo dobavljeno vino brez vsake spremene listine. Policija je tako skupaj z organizatorjem in dvema Jugoslovanom prijavila zaradi sodelovanja pri kraji še štiri osebe. To so 28-letni C. V., 45-

letni M. D., 50-letni M. S. in 25-letni P. W. Eden med njimi je "prijatelj" okradenega, ostali trije pa gostilničarji, ki jih policija sumi ne samo prekupčevanja, pač pa sodelovanja pri kraji. Tri osebe, 25-letna G. T. ter lastika pizzerie v Gorici C. V. in pizzerie v Gradišču C. S. pa bodo odgovarjale samo zaradi prekupčevanja z ukradenim blagom. Vse gostince pa čakajo še preiskava in najbrž sankcije zaradi kršitve fiskalnih predpisov.

Policija je temeljito preiskala kleti v raznih goriških lokalih. Ukradeno vino so našli samo v nekaterih. Na kvesturi niso hoteli povedati v katerih, posredno pa smo izvedeli, naj bi to bile pizzerie "Unione" in "La tarantella" v Gorici, "Al pellegrino" v Gradišču in bar "Sport" v Podgori. Precej vina so našli tudi v Padovi in okolici. Skoraj vse vino (razen nekaj desetlin že prodanih steklenic) so že vrnili lastniku.

Pokrajinski svet

Goriški pokrajinski svet se bo sestal danes, 23. t. m. ob 15. uri. Na dnevnem redu je poleg predstavitve in odobritve triletnega razvojnega načrta in finančnega proračuna za leto 1991 tudi razprava o dokumentu o ustanovitvi mešane komisije za ugotavljanje resnice o fojbah. Na dnevnem redu so tudi nekatera imenovanja.

Tatovi v nedeljo zvečer vlomili v hišo v Sovodnjah

Tatovi so v nedeljo zvečer izkoristili nekajurno odsotnost stanovalcev ter vlomili - tudi v zavetju teme, saj je na tem koncu ulice javna razsvetljava že nekaj dni v okvari, v hišo Dragota in

Ob rojstvu malega

ALEŠA

čestita srečnima staršema
Kmečko-delavska hranilnica
in posojilnica v Sovodnjah.

0481-387333
NEPOSREDNA ZVEZA
PRESTI AUTO

S klicem na to številko boš
dobil katerokoli pojasnilo
v zvezi s posojili PRESTIAUTO

Banca Agricola
Kmečka banka Gorica

A.W.S. GORICA

KULTURNO ZDRUŽENJE »M^o RODOLFO LIPIZER« - GORICA GLEDALIŠČE VERDI - GORIŠKI AVDITORIUM

Pod pokroviteljstvom Občine Gorica

KONCERTI 1990-91

VEČERNI - OB 20.30
Torek, 23. oktobra 1990
I SOLISTI VENETI
direktor CLAUDIO SCIMONE
skladbe Vivaldija, Rossinija,
Marcella in Mozarta

Torek, 30. oktobra 1990
BALETNA PREDSTAVA
MARC RENOUDARD in balet gledališča Verdi iz Trsta

Ponedeljek, 12. novembra 1990
ALIRIO in SENIO DIAZ
duo kitar

NOVE SINHRONIJE - mlada glasba v Evropi

Nedelja, 18. novembra 1990
ENSEMBLE RECHERCHE
iz Freiburga - sekstet

Ponedeljek, 19. decembra 1990
ENSEMBLE JAQUES DELECLUSE
iz Pariza

Sreda, 19. decembra 1990
DUBRAVKA TOMSIČ - pianistka

Nedelja, 30. decembra 1990
FILHARMONIČNI ORKESTER SUDETÓV
IZ WALBRZYCHA - Poljska
direktor JOZEF WILKOMIRSKI
violinistka Mielko Kanno (Japonska)
zmagovalka prve nagrade natečaja LIPIZER 1990

Petek, 18. januarja 1991
Michele CAMPANELLA - pianist

Petek, 1. februarja 1991
SAXOPHONE ORCHESTRA
direktor FEDERICO MONDELICI

Petek, 22. februarja 1991
WIENER KLAVIERQUARTET

Torek, 12. marca 1991
LAZAR BERMAN - pianist

Četrtek, 21. marca 1991
SIMFONIČNI ORKESTER IN ZBOR
GLEDALIŠČA VERDI iz Trsta
Tiziano SEVERINI - direktor

Ponedeljek, 8. aprila 1991
RUDOLF BUCHBINDER - pianist

Petek, 25. aprila 1991
SIMFONIČNI ORKESTER
BOLGARSKE RTV iz Sofije
direktor KAMEN GOLEMINOV
Massimo Gon - pianist

Sreda, 8. maja 1991
SIMFONIČNI ORKESTER GLEDALIŠČA
VERDI iz Trsta
direktor MICHELE TABACHNIK

NEDELJSKI - OB 11.00
4. novembra 1990
FRANCESCA GIANGRANDI - pianistka

25. novembra 1990
KVINTET PIHAL 20. STOLETJA
s sodelovanjem pianista
MICHELEJA INNOCENTIIJA

16. decembra 1990
DUO: FRANZISKA PIETSCH - violina
ARNOLDO JOACHIN - klavir

27. januarja 1991
DUO: GIULIANA KRIŽMAN - flavta
NICOLETTA SANZIN - harfa

10. februarja 1991
OPERA GIOSA FJK
CANTATA DEL CAFFÈ J.S. Bacha
direktor SEVERINO ZANNERINI

17. marca 1991
KONCERT UDELEŽENCEV TEČAJEV
MEDNARODNE VIŠJE GLASBENE ŠOLE
IZ DEVINA

14. aprila 1991
KLAVIRSKI DUO:
CLAUDIA MATTIOTTO
GUIDO SCANNO

Ponovitev vseh nedeljskih koncertov za šole bo naslednjega dne ob 10.30.

CENE VSTOPNIC IN ABONMAJEV

	Polna cena	Člani in ustanove	Vojaški in mladina (do 18. l.)
NEDELJSKI			
Vstopnina	7.000	5.000	6.000
Abonma	28.000	21.000	24.500
VEČERNI			
Vstopnina	15.000	10.000	12.000
Abonma za 15 koncertov	117.000	81.000	90.000
Sk. abonma	132.000	99.000	110.000
PREDPRODAJA: AGENCIJA I.O.T. - GORICA Ul. Oberdan 16 - Tel. 533838 - 81114			

Veliko problemov in veliko pričakovanje

V soboto v Novi Gorici kongres ZKS-Stranke demokratične prenove

Prihodnjo soboto, to je 27. oktobra, bo v Novi Gorici kongres ZKS-Stranke demokratične prenove, ki bo lahko zgodovinskega pomena za levičarsko politično gibanje v Sloveniji.

Komunisti, že nekaj časa tudi prenovitelji, se bodo namreč na novogoriškem zborovanju tudi formalno odrekli velikega dela svoje ideološke, politične in tudi čisto praktične dediščine, to je boljševiško-leninističnih opcij oziroma usmeritev, ki jih je dosedanja razvoj, zlasti tisti v Evropi, zavrgel. Na kongresu pa bodo potrdili tiste izkušnje in spoznanja iz preteklosti, ki so jih komunisti sistematično negovali in razvijali, čeprav so takšne njihove usmeritve ostale pogosto v senci pragmatizma in tekoče politike. To so zavzetost za narodno in socialno osvoboditev, politično demokracijo in druge vrednote, kot so pravičnost, socialna varnost, delavsko samoupravljanje, osebna svoboda, enakomeren regionalni razvoj in sožitje z naravo.

Komunistična stranka Slovenije je s svojo preobrazbo začela izvajati, že pred splošnim razsulo komunistične, oziroma realsocialistične doktrine v državah evropskega vzhoda, pri čemer je opravil pionirsko vlogo zlasti Milan Kučan. Zaradi trga je ZKS-Stranka demokratične prenove na prvih demokratičnih in večstrankarskih volitvah v Sloveniji, kot posamična stranka, prejela največ glasov in dobila največ poslancev v republiški skupščini. Stranka bo na kongresu v Novi Gorici takšno težnjo po preobrazbi v sodobno demokratično gibanje levice tudi formalno sprejela in potrdila. Menijo da med delegati in gosti ne bo posameznikov iz bivših vrhov slovenske partije, ki se morda še niso otreli svojih vizij komunizma in preživele oblastniške mentalitete.

Kongres ZKS-Stranke komunistične prenove se bo pričel, kot omenjeno, prihodnjo soboto, ob 10. uri, v veliki dvorani Kulturnega doma v Novi Gorici. Sodelovalo naj bi 210 delegatov, 30 gostov iz drugih območij Jugoslavije ter okrog 50 gostov iz tujine. Obravnavali bodo in sprejeli novi statut stranke, določili novo ime in simbole, sprejeli politično deklaracijo stranke in sprejeli še druge sklepe in dokumente. Programa prenovljene stranke na novogoriškem kongresu ne bodo sprejeli, ampak bo ustrezeni dokument izdelal takimenovani Programski svet, ki bo predlog novega programa predložil v obravnavo in sprejem pozneje. Programski svet naj bi vodil Milan Kučan, ki bi se torej vrnil v aktivno članstvo stranke. Na kongresu bodo sklepali tudi o novem imenu stranke, ker je dosedanja naziv postal neprimeren. ZKS-Stranka demokratične prenove naj bi se preimenovala bodisi v Stranko demokratične prenove, bodisi v Demokratično levico Slovenije. Obstaja tudi predlog, naj bi se preimenovala v Socialdemokratsko prenovno, kar si del članstva močno želi. Toda takšen nov naziv ni mogoč, ker je namreč Socialdemokratska stranka Slovenije, ki jo

vodi dr. Jože Pučnik "zasedla" kar osem, oziroma celo dvajset imen, v katerih so vsebovane vse možne različice socialdemokratske stranke. Kljub temu pa bo temeljni dokument novogoriškega kongresa nosil naziv Socialdemokratske prenove Slovenije. Dosedanji komunisti iz Slovenije hočejo namreč poudariti svojo socialdemokratsko usmeritev ne glede na ime.

Kaže, da ima največ privrženecv in podpore predlog, naj bi ZKS-Stranko demokratične prenove preimenovali v Demokratično levico Slovenije.

Spremembe v komunistični stranki, ki je celotno povojno obdobje obvladovala politični prostor in imela monopol oblasti, seveda zbujajo razne pomisleke, pridržke, pretrse ali celo odpor pri posameznikih, ki se ne morejo tako hitro in povsem otrestiti idealov in ideologije, ki so jih vanje vcepili takorekoč od otroških let. Zaradi tega utegne biti razprava na kongresu polemična in vročična, čeprav ni pričakovati, kot napovedujejo v nekaterih okoljih na jugu države, da bi prišlo do razcepa v slovenski stranki komunističnih prenoviteljev.

Na sobotnem kongresu bodo sprejeli tudi sklep o novem simbolu stranke. Najbrž bodo opustili rdečo zastavo in zvezdo. Nov simbol naj bi predstavljala rumena zvezda na modrem polju z zeleno črto, zastava stranke pa bi imela rdečo podlago, na kateri je v levem zgornjem kotu moder pravokotnik z rumeno zvezdo. Toda so tudi drugačni predlogi o novih simbolih stranke.

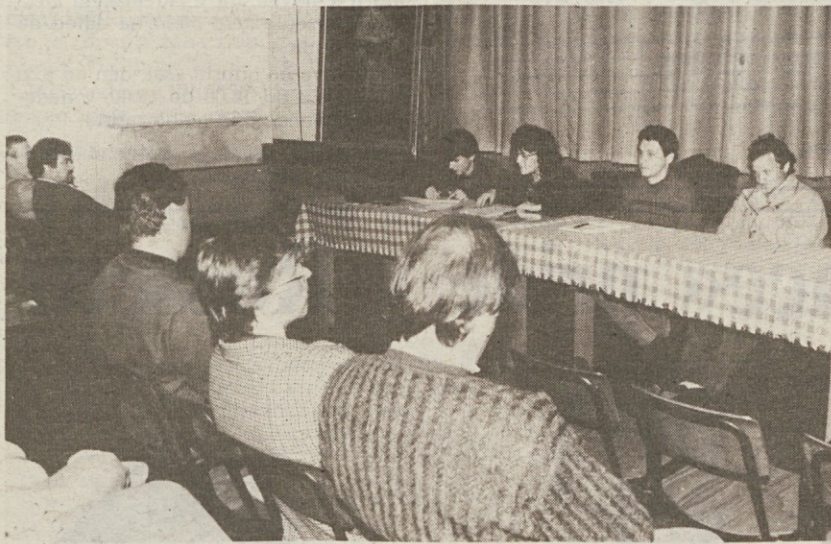
Predlaganje kandidatov za nove funkcije v stranki je bilo zelo demokratično, saj so sprejeli celo možnost, da so se posamezniki predlagali sami. Obveljal je predlog, naj bi bil za predsednika stranke potrjen dr. Ciril Ribičič, ki bi funkcijo opravljal nepoklicno. V vodstvo stranke pa bi sodili tudi njen glavni tajnik Franci Pivec, predsednik Programskega sveta Milan Kučan, predsednik poslanskega kluba komunističnih poslancev v Skupščini Slovenije, Miran Potrč in predsednik vlade v senci Emil Milan Pintar.

MARIJAN DROBEŽ

Pučnik v Novi Gorici

Po odprtju seveda krščanskih demokratov v Solkanu, se na podoben dogodek pripravljajo tudi Socialdemokrati. Jutri ob 17. uri bodo namreč odprli sedež območnega odbora te stranke. Ob tej priložnosti pričakujejo obisk predsednika stranke dr. Jožeta Pučnika (in predsednika DEMOSA). Pučnik bo ob 18. uri imel v veliki dvorani skupščine občine pogovor o aktualnih vprašanjih Slovenije in Jugoslavije. Kakor znano, je prejšnji teden bil na obisku predsednik slovenske vlade Peterle.

SKPD F. B. Sedej v Števerjanu uspešno predvsem na pevsko-glasbenem področju

Po nekaj več kot dveh letih predsedku so se člani SKPD F. B. Sedej v Števerjanu te dni ponovno zbrali na občnem zboru, 18. po vrsti. Obračun delovanja v tem obdobju je podal mladi predsednik društva Marko Terčič, ki je ocenil, da je obstoj in delovanje društva neprecenljivega pomena za ohranjanje materinega jezika, za rast slovenske kulture, besede in pesmi. Odbor društva Sedej je glede na povprečno starost še mlad in nekoliko neizkušen, vendar kljub temu je bilo delovanje bogato in raznoliko. Terčič je izpostavil predvsem troje pomembnih dogodkov v zadnjem obdobju: praznovanje 20-letnice ansambla Lojzeta Hledeta, prvo mesto zbora Sedej na tekmovanju na Bledu in nagradno potovanje v Rim z avdienco pri papežu ter jubilejni 20.

festival narodnozabavne glasbe, ki so ga priredil letos poleti.

Pregled delovanja je v izčrpnem poročilu dopolnila tajnica Franka Padovan. V njenem pregledu je izstopalo predvsem pevsko-glasbeno delovanje, ki zaobjema večji del društvene dejavnosti. Poleg že omenjenih festivala in Hledetove skupine (ki se je po praznovanju 20-letnice razšla), delujejo namreč pod okriljem društva uspešni mešani pevski zbor, mladinski zbor, pevska skupina Števerjanci in glasbena šola. Ob tem je v društvu oživela tudi dramska skupina, ki je postavila na oder Jurčičevega Domna, delovanje pa dopolnjujejo še božičnice ter občasni kulturni večeri, predavanja in koncerti. Društvo izdaja tudi glasilo Števerjanski vestnik, ki pa letos še ni izšlo. Prezaposlenost uredni-

kov, predvolilne polemike in povolilno razočaranje so po mnenju Ivana Vogriča razlogi za to, sicer pa je napovedal skorajšnji izid prve letošnje številke.

Na občnem zboru je v imenu občinske uprave pozdravil župan Ivan Humar in ocenil, da društvo prispeva k rasti vaše skupnosti. Pozdravili so še Damjan Paulin (ZSKP), Hadrijan Corsi (Briška gorska skupnost) ter predstavnika sekcije SSK ter zbora Rupa-Peč. Občni zbor so sklenili z izvolitvijo 16-članskega odbora, ki se mu bodo pridružili še načelniki sedmih odsekov, ki delujejo v okviru društva.

Na sliki (foto Marinčič) vodstvo društva na občnem zboru.

Diapozitivi o Kanadi in otočju Galapagos

Slovenski mladinski rekreativni in kulturni klub (SMReKK) prireja dva večera s predvajanjem diapozitivov o potovanjih mladih svetovnih popotnikov. Prvi bo že danes, ob 20.30, v mali dvorani Kulturnega doma, drugi pa čez teden dni, ob istem času. Nocoj bomo gledali diapozitive s pustolovskega potovanja štirih mladih Goričanov (Tatjana Šauli, Tomaž Devetak, Mauro Guadagnino, Ivan Sirk) po Kanadi, kjer so se spustili s kanujem po rekah in naskočili tamkašnje gore. Nato bosta Rajko Petejan in Bruna Terpin predstavila svoje diapozitive in vtise s potovanja po Ekvadorju in obisk znamenitega otočja Galapagos na Pacifiku. Naslednji torek bodo prišli na vrsto še diapozitivi s potovanjem po Tanzaniji, Franciji, Toskani, planinskih turah po Alpah in obiska Rodosa v Egejskem morju.

Ilustratorka Vesna Benedetič v socialnem centru

Srečanje z domišljijo in knjižno ilustracijo

V Večnamenskem socialnem centru v Ul. Baiamonti se že od začetka oktobra vrstijo Srečanja z domišljijo, kot so poimenovali sklop manifestacij za otroke, ki jih prireajo animatorke laboratorijev domišljije, ki delujejo v okviru socialnega centra in študijski center za mladinsko književnost A. Alberti iz Trsta. V tem okviru je bilo pred nekaj dnevi srečanje s slovensko ilustratorko Vesno Benedetič, ki je doma iz Gorice živi in dela pa v Trstu. S skupino učencev 2. in 3. razredov nekaterih gorških osnovnih šol je uprizorila ilustratorsko delavnico. Otroci so pod njenim vodstvom risali akvarele na izbrano temo, ki so jih nato zbrali v lepljenko.

Ilustratorsko delavnico z Vesno Benedetič bodo ponovili še v petek, 26. oktobra, tokrat v popoldanskem času od 15. ure dalje. Odprta je otrokom med 6. in 10. letom, ki so nanjo vabljeni polnoštevno. Prijave sprejemajo po telefonu na št. 32441.

V okviru srečanj z domišljijo je v Ul. Baiamonti 22 tudi na ogled razstava del osmih mladinskih ilustratorjev. Razstavljajo Paola Bartolini Grudina, Vesna Benedetič, Walter Grudina, Hijacint Jussa, Danila Komianc, Jasna Merku, Rosanna Nardon in Megi Pepeu. Razstava je na ogled ob torkih, sredah in četrkih od 9. do 12. ure in ob petkih, sobotah in nedeljah od 15. do 19. ure.

Sklop prireditev se bo zaključil v nedeljo, 28. oktobra, ob 15. uri z nastopom gledališke skupine Papilu iz Ankara, ki bo predstavila animacijo s papirnatimi figurami z naslovom Potem. Pripravila sta jo in jo izvajata Maja in Brane Solce, ki sta s svojimi nastopi že navdušila otroke marsikje po Jugoslaviji, Italiji in Avstriji ter uspešno sodelovala na festivalih v Miljah, Cervii, S. Miniatu in Luganu.

Na sliki (foto Marinčič) delavnica knjižne animacije z ilustratorko Vesno Benedetič.

MOTOEXPO RACING

MOTORISTIČNA PRIREDITEV TREH BENEČJI

GORICA - sejmišče
27. oktober - 4. november

URNIK: delavniki: 17.00 - 21.00 ■ prazniki: 10.00 - 21.00

Praznik najrazličnejših motorjev

PROGRAM

SOBOTA, 27. OKTOBRA
ob 11.00 otvoritev
ob 13.00 Gran Prix minimotorjev: akrobatski trial s S. Canobbio in W. Favarinom. Vsestransko srečanje »JAGUAR CLUB ITALIA«

NEDELJA, 28. OKTOBRA
ob 11.00 Kvalifikacije za tekmovalno »Superbiker's Trophy«
ob 12.00 Srečanje »JAGUAR CLUB ITALIA«
ob 14.00 Superbiker's Trophy »Memorial Mauro Michelazzi« - Trofej »IL PICCOLO« Akrobatski trial s S. Canobbio in W. Favarinom

PONEDELJEK, 29. - TOREK, 30. - SREDA, 31. OKTOBRA
Akrobatski trial in šola za trial s S. Canobbio in W. Favarinom. Poskusne vožnje za občinstvo s kart-cross

ČETREK, 1. NOVEMBRA
Državni polifinale »QUAD - CROSS«
ob 11.00 Kvalifikacije
ob 14.00 Tekmovanje »Trofeo Tecnoest« Akrobatske prireditve trial s S. Canobbio in W. Favarinom

PETEK, 2. NOVEMBRA
Poskusne vožnje za občinstvo s kart-cross.

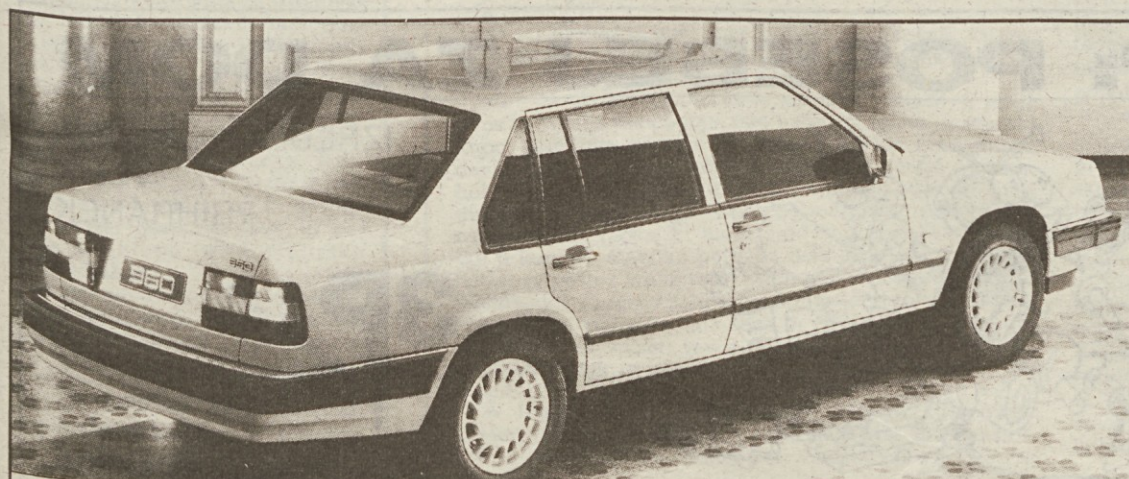
SOBOTA, 3. NOVEMBRA
ob 10.00 Tehnične in športne kontrole »RALLYSTAR INTERNAZIONALE« Rally indoor evropskih policij za trofejo Giovanni Franchini
ob 14.00 Kvalifikacije

NEDELJA, 4. NOVEMBRA
ob 11.00 Rally indoor evropskih policij za trofejo Giovanni Franchini
ob 14.00 MEDNARODNI RALLYSTAR za trofejo Casino Nova Gorica

Rally

Superbikers

Hitrost

IZJEMA IMA SVOJA PRAVILA

940: PROSTORNINA 2 LITRA, 16 VENTILOV, 139 KM, TURBODIESEL, PROSTORNINA 2,4 LITRA, 116 KM. 960: PROSTORNINA 2 LITRA, 16 VENTILOV TURBO, 190 KM TURBODIESEL, PROSTORNINA 2,4 LITRA, 116 KM. 960: PROSTORNINA 3 LITRE, 6 CILINDROV, 24 VENTILOV, 204 KM, AVTOMATSKI ELEKTRONSKI MENJALNIK. ABS IN AVTOBLOKIRNI DIFERENCIAL VGRAJEN V VSE MODELE. SERIJSKO VGRAJEN KATALITIČNI KONVERTITOR S SONDO LAMBDO V 960 NA BENCIN.

VOLVO
Kakovost in varnost

POSKUSITE GA LAHKO PRI ZASTOPNIKU

CRALE

UL. III. ARMATA 180
34170 GORICA - TEL. 21073
OD 27. OKTOBRA DALJE
SMO NA
10. MOTOR EXPÒ RACINGU

CRA101/2

NOVI AVTOMOBILI VOLVO 960

Ob štiristoletnici smrti velikega slovenskega skladatelja

Leto 1991 bo Gallusovo leto

Jacobus Gallus Carniolus

V sredini oktobra je bil v Narodni galeriji v Ljubljani slavnostni koncert v počastitev bližnje 400-letnice smrti Jakoba Gallusa Carniolusa, velika evropske in svetovne glasbene umetnosti ter največjega slovenskega skladatelja. Z Gallusovimi madrigali in moteti so se predstavili Slovenski madrigalisti z dirigentom Janezom Boletom.

S tem koncertom so se v Sloveniji začele slovesnosti ob jubileju znamenitega skladatelja slovenskega rodu. Slovenski narod je še posebej ponosen, da je že v 16. stoletju dal svetovni glasbeni kulturi skladatelja in osebnost, katere pomen in sloves nenehno naraščata, če že ne pomenita pravega preporoda. Nobenega dvoma ni, da je Jakob Gallus prvi Slovenec, ki je iz majhnih razmer tedanjega slovenskega ozemlja stopil v kulturni svet in s svojim izjemnim darom in ustvarjalno močjo zapustil dragoceno dediščino trajne umetniške vrednosti. Gallus ostaja torej še naprej predvsem slovenski skladatelj, ki je med našimi glasbenimi ustvarjalci doslej tudi najgloblje prodrl v svet.

Prihodnje leto bo v Sloveniji še vrsta koncertov, posvečenih Gallusovemu ustvarjalnemu opusu in njegovim sodobnikom. Poleg koncertov je predvidena tudi obsežna dokumentarna razstava o osebnosti, življenju in delu Jakoba Gallusa, ki jo v ljubljanskem Cankarjevem domu pripravlja Slovenska akademija znanosti in umetnosti. Za okoli 150 predstavnikov ministrstev za kulturo iz vseh evropskih držav in urednikov radijskih in televizijskih glasbenih programov, bodo v Ljubljani pripravili posebno predstavitev Gallusa in kulturnega življenja v Sloveniji. Organizatorji pripravljajo tudi mednarodni simpozij z naslovom Gallus in evropska glasbena renesansa; predviden je oktobra prihodnje leto, ki bo sicer v vsej Evropi razglašeno za Gallusovo leto. Prvi tovrstni simpozij je bil v Ljubljani že 1985. leta ob Evropskem letu glasbe.

Že pred leti je Slovenska akademija znanosti in umetnosti (SAZU) s svojim Muzikološkim inštitutom v zbirki Monumenta artis musicae Sloveniae začela izdajati najobsežnejše Gallusovo delo Opus musicum v več knjigah; doslej jih je izšlo sedem, do leta 1991 pa bodo ljubitelji glasbene umetnosti dobili vseh trinajst zvezkov slavite Gallusove zbirke motetov. Opus musicum bo v celoti zajemal, tako kot v izvirniku prve izdaje (1586 je izšla prva knjiga, leta 1587 druga in tretja ter 1590 četrta), kar trinajst zvezkov 374 Gallusovih motetov. Po izidu knjig iz zbirke Opus musicum v počastitev 400-letnice skladateljeve smrti, bo Muzikološki inštitut SAZU nadaljeval z izdajanjem še drugih maš in madrigalov Jakoba Gallusa, velika slovenske in evropske glasbene kulture. Slovenski renesančni skladatelj Jakob Gallus se je rodil leta 1550. Po treh težah, ki temeljijo na sklepanju brez neposrednega dokaznega gradiva, bi se lahko rodil na Šentviški gori na Tolminkem, v Idriji ali v Ribnici na Dolenjskem. V vseh treh krajih se pojavlja v zvezi s priimkom in rodnom petelin, tj. slovensko obliko poznejše skladateljeve nemške diminutivne oblike Handl ali z ustrežnejšo poznejšo latinizirano Gallus. Ni pa sporno, da se je Gallus rodil na Kranjskem, sedanjem osrednjem delu slovenskega etničnega prostora, o čemer priča vzdevek Carniolus, ki ga je sam dodajal svojemu priimku. Gallus je živel v času, ko se je nagibalo k zatonu eno največjih obdobjev evropskega glasbenega razvoja, obdobje srednjeveške vokalne polifonske glasbe in se je začela homofonska glasba. V tem času so glasbe-

ni mojstri 15. stoletja utemeljili in oblikovali glasbeni stavki do najvišjih razsežnosti. K največjim skladateljem tega obdobja prištevamo tudi Gallusa, saj so vse njegove skladbe pisane za zbor.

Gallusov opus je zelo obsežen in večinoma je bil natisnjen še za njegovega življenja, čeprav mu je bilo usojenih le 41 let. Najprej je izšel izbor Selectiores quaedam missae (1580) v štirih knjigah. Sicer pa je Gallus posvetil posebno pozornost motetu, glasbeni upodobitvi liturgičnih in bibličnih besedil. Izšli so v zbirki Opus musicum (omenimo naj le zelo zahtevni in ritmično zapleteni Pater noster in Ave Maria). Po ocenah glasbenih zgodovinarjev je uglasbil 374 motetov, če pa upoštevamo, da imajo nekateri med njimi dva ali več delov, od katerih je vsak zase samostojna celota, potem je Gallus v svojem kratkem življenju ustvaril kar 445 skladb. Gallusovi posvetni zbori (madrigali) so izšli v treh knjigah Harmonia morales (1589 in 1590), v teh zbirkah pa je skupno 53 skladb. Po skladateljevi smrti (1591 je izšla zbirka 467 posvetnih zborov, ki jih je z naslovom Moralia leta 1596 izdal Gallusov brat. Poleg teh zbirk je Jakob Gallus izdal še nekaj skladb, med njimi tudi znano delo O Herre Gott za štiriglasni zbor, ki se je z leti udomačilo še med pripadniki evangeličanske vere. Gallusova dela sodijo danes v železni repertoar najboljših slovenskih vokalnih skupin in zborov z mednarodnim ugledom, po vsem svetu pa jih je doslej brez dvoma najbolj prepričljivo in na najvišji umetniški ravni predstavil slovit Slovenski oktet.

IVAN VIRNIK

Odlomek iz Gallusove zbirke »Moralia«

Umetnost spomin in ženska

VIDEM — Spomin je tema tretjega Mednarodne bienala vizualne umetnosti, ki ga v Vidmu prireja skupina DARS (kratice italijanskih besed ženska, umetnost, raziskovanje, spremenitacija). Odbor deluje že eno desetletje z namenom, da bi ovrednotil prispevek in delo žensk, ki sta postala del zahodne misli, v umetnosti, zgodovinskih in antropoloških vedah.

Mednarodna razsežnost, ki jo imajo pobude skupine DARS, je predvsem sad dejstva, da ima organizacija sedež v Furlaniji, ki je od nekdaj povezovalni člen med sosednjimi narodi in narodnostmi, in da deluje v sklopu organizacije IAWA (International Association Women and Art), kar omogoča izmenjave in soočanja z umetnicami vseh evropskih držav.

Letos je Bienale ponudil svoje prostore češkoslovaškim, avstrijskim, jugoslovanskim in madžarskim umetnicam, ki bodo skupaj z ustvarjalkami skupine DARS pokazale, v kakšni meri spomin vpliva na umetnino in pogojuje samo obliko umetniškega dela.

Sprehod po človekovi duševnosti, v kateri se oblikujejo slike, bo prekinjen z znanstveno sekcijo in s prikazom teorij o spominu, tej sekciji pa bo sledila sekcija poezije.

V sekciji vizualnih umetnosti sodeluje 22 umetnic s svojimi poezijami pa bo na Bienalu prisotnih 12 pesnic.

Razstavo, ki so jo priredili s pokroviteljstvom dežele FJK, videmske pokrajinske in občinske uprave, bodo odprli 3. novembra v videmskem mestnem muzeju. Dela bodo na ogled do 25. novembra.

Razstava bo odprta vsak dan od 9.30 do 12.30 in od 16.00 do 18.00, v nedeljah in ponedeljkah pa bo zaprta.

Na sliki: lepak, s katerim predstavljajo razstavo.

pismo uredništvu

Slaba akustika Kulturnega doma večkrat pokvari užitek poslušalcu

Spoštovano uredništvo, samo eno krivdo ima "Slovenski oktet" in sicer to, da sploh nastopa v tržaškem Kulturnem domu.

Taki priznani skupini kakor je Slovenski oktet, ne bi smelo biti vseeno, kje nastopa. Oktetovci, vsi okteti in majhne skupine, ne samo oni, bi morali bolj paziti, da je prostor, v katerem bodo peli, vsaj akustično dostojen. In naš Kulturni dom, kar se tega tiče, prav gotovo ni. To vemo vsi, ki smo že kdaj peli na tistem odru ali drugače nastopili.

Mislím, da je glede akustike Kulturni dom prava nesreča za tiste, ki poslušajo in še bolj za tistega, ki na odru poje.

O tem bolj malo pišemo. Nič pravzaprav ne pišemo, da ko so gradili Kulturni dom, si graditelji niso postavili osnovnega vprašanja: čemu bo ta prostor služil. Razočaranja niso od danes, niso pa vselej krivi nastopajoči.

Ali smo kdaj pomislili, da so mogoče včasih na koncertih prostori v dvorani prazni prav zaradi tega? Ali smo kdaj pomislili tudi, da ljudje hodijo na koncerte, tisti, ki hodijo, le zaradi neke moralne dolžnosti in ne zaradi "užitka", ki ga imajo ob poslušanju glasbe v takem akustično slabem ambientu? Tudi sam se večkrat presedavam in iščem pravi prostor za poslušanje, pa ga ne najdem, ker ga enostavno ni.

Ponudimo Slovenskemu oktetu primerno akustičen prostor in videli bomo, da nas zna ta skupina še razveseliti in očarati. Saj ni dolgo od tega, ko sem ga poslušal v Ljubljani in vračal sem se v Trst z povsem drugačnimi občutki kot iz Kulturnega doma.

Pišem Vam v prepričanju, da to ni samo moje mnenje, da je to mnenje tudi drugih poslušalcev in sicer takih, ki večkrat gredo v Kulturni dom na koncerte in to ne samo ob »velikih praznikih«.

Aleksander Furlan

»Face to face« pride v Rossetti

Ena od petih mednarodnih skupin grupe »Viva la gente« bo 29. in 30. oktobra v Trstu in sicer v gledališču Rossetti s svojo prireditvijo »Face to face«. Na sliki nekateri med nastopajočimi

3P: POSEBEJ ZA DOM

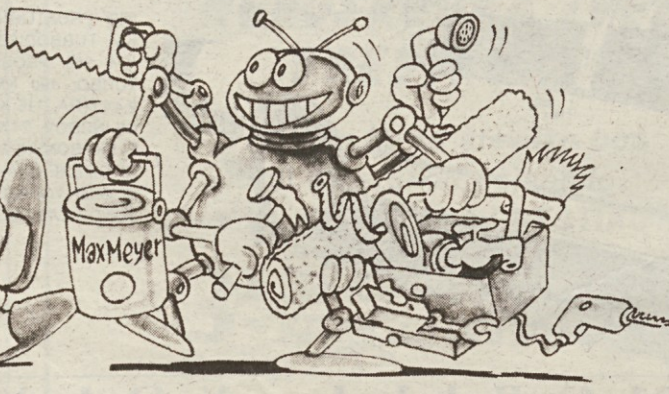
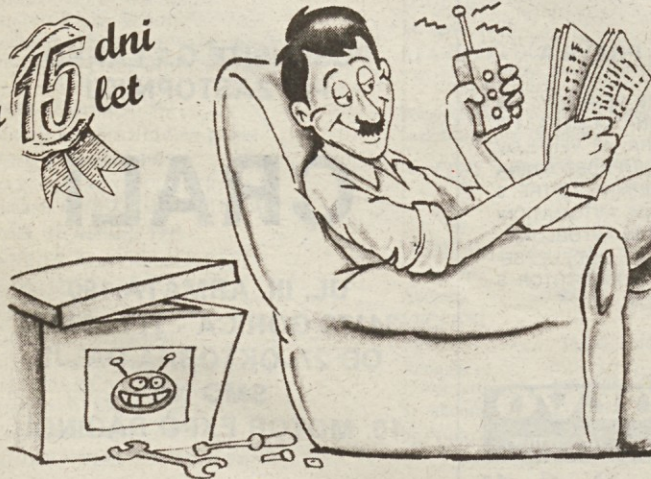
IZREDNA PONUDBA
VELIK
PRIHRANEK

3P
napravi sam

Ul. Coroneo 17
Ul. Zanetti 1

PONEDELJEK ODPRTO

za 15 dni let

Zaradi napovedi o novem privitju davkov Stanovanjski lastniki nad ministra Formico

RIM — Na prihodnjih političnih volitvah se utegne pojaviti nova stranka: *Lega della casa*. Združevala bi male stanovanjske lastnike, ki so dvignili glas proti uvedbi občinskega davka na nepremičnine ICI leta 1992 in proti načrtovanemu 25-odstotnemu prevrednotenju katastrskih rent s 1. januarjem 1991. Na včerajšnji skupščini stanovske organizacije UPPI so stanovanjski lastniki zatrdili, da ne bodo plačevali davkov po novem, da bodo vložili priziv proti ustreznemu zakonskemu osnutku finančnega ministra Rina Formice, češ da je protiušten, in da bodo pridedali v Rimu množično protestno zborovanje.

Le malo poprej sta generalni direktor Katastra Carlo Maraffi in minister Formica obrazložila na tiskovni konferenci tekoči proces za avtomatizacijo katastra in v isti sapi tudi značilnosti novih predpisov za navitje davkov. Stanovanjski lastnik, ki plača zdaj 255.000 lir za davka IRPEF in ILOR, bo plačal leta 1991 že 318.000 lir, a leta 1992, ko bodo začeli veljati novi količniki za izračunavanje katastrskih rent in davek ICI, se bo znesek dvignil kar na 494.000 lir.

Davčni priliv od nepremičnin, ki bi moral po prvotnih cenitvah doseči letos 14.800 milijard, se bo povečal v resnici na 19.960 milijard, od tega 7.200 milijard na račun IRPEF in 12.760 milijard na račun ILOR.

Prvi korak k postopnemu večanju prihodka od davkov bo ovrednotenje sedanjih katastrskih rent za 25%, ki

bo začelo veljati že takoj 1. januarja 1991, kar zadeva kupoprodajne posle, in maja 1991, kar zadeva davek IRPEF.

Drugi korak pa bo storjen 1. januarja 1992, ko bodo stopili v veljavi novi katastrski parametri (zamenjali bodo zdajšnje še iz leta 1939) pa tudi davek ICI. Kombinacija bo davčne zavezance drago stala: davčno breme za stanovanje kategorije A/3 se bo povzpelo s sedanjih 197.000 na 355.000 lir, za stanovanje kategorije A/2 (5 sob s pomožnimi prostori) s 448.000 na 957.000 lir in tako naprej.

Formica in Maraffi sta zatrdila, da ne bo šlo pri tem za nobeno šikano, in navedla sledeči primer: za povprečno stanovanje v Rimu, ki mu ustreza zdaj katastrska renta 1.287.000 lir, se bo 1. januarja 1991 dvignila obdavčljiva osnova na 1.611.000 lir in dosegla 1. januarja 1992. leta 2.650.000 lir; toda medtem se bo povišal tudi realni dohodek od stanovanja, ki ga zavod IS-TAT izračunava na podlagi gibanja življenjskih stroškov, in to do 3.767.000 lir, torej nad uradno določeno stopnjo.

Kaj pa, ko bi bila renta od pravične stanarine nižja, kot pa bi izhajala iz revizije uradnih cenitev? Formica: »Proučili bomo vse možnosti, kako to preprečiti.« Minister je utemeljil novi davčni pritisk z nujno po odpravi cele vrst norm, ki omogočajo davčne utaje: »Vsakdo ima kak privilegij in ga skuša braniti.« Zavzel se je tudi za odpravo uradne in poklicne tajnosti.

D. G.

Po dolgo pričakovani odločitvi o pristopu funta šterlinga k Evropskemu denarnemu sistemu

Pridružitve britanske valute lahko spremeni denarno podobo Evrope

Funt se je pridružil Evropskemu denarnemu sistemu. S to operacijo je Velika Britanija napravila dejansko konec svoji več kot stoletni politiki sicer spremljanja evropskih gospodarskih in finančnih razmer, pa vendar ukrepanja zunaj evropske konstelacije.

Njena valuta je postala zdaj sestavni del evropskega finančnega sistema neglede na to, da si bo Anglija tudi v bodoče kajpak prizadevala uresničevati »predvsem« svoje interese, kot je dejala Margaret Thatcher. Zgodovinski korak denarnega prestopa V. Britanije v Evropo so vse ne le evropske, pač pa tudi borze na drugih celinah sprejele z zadovoljstvom, če ne celo z veseljem. Vrednost funta v novih razmerah so ocenili kar visoko: 1 funt za 3,03 nemške marke ali v glavnem za 2 ameriška dolarja.

Pri prestopu pa so si tako Angleži kakor zahodnoevropski finančni dejavniki zagotovili določena jamstva. Tako je status funta šterlinga podoben na primer statusu italijanske lire, ki v zahodni Evropi najbolj »varira« funtu bo namreč dana možnost dviga ali padca vse do 5%, toda ne več, da se ne bi pojavila inflacijska nevarnost. Ta odločitev ustreza tako novemu članu kakor dosedanjim predstavnikom evropskega finančnega sistema. Ta sistem je začel veljati leta 1978, potem ko je Evropska

skupnost ugotovila, da bi morali v Evropi ustvariti večjo denarno stabilnost in uresničiti pogoje za čim nižjo inflacijo in hkrati za usklajevanje denarne politike med članicami. Proizvod tega dogovora je bila ustanovitev ECU-ja (European currency unite), se pravi skupne evropske valute (nominalne, ne pa dejanske), veljavne kot obračunske enote na temelju ekonometrijske analize prispevkov posameznih gospodarstev v zahodni Evropi.

Nadaljevanje naporov za skupno denarno politiko pa bo predstavljala ustanovitev Evropske osrednje banke (Evro-Fed), ki bo izdala skupno valuto (tokrat tudi za dejansko rabo) 1. januarja 1993. Res pa je, da se še ne ve, katero bo njeno valutno izhodišče: ali nemška marka, ali ameriški dolar, ali pa, na primer, po novem funt šterling. Vel. Britanija je sicer zmeraj podpirala te združitelne napore, vendar je pri sklepu vedno ubrala svojo pot. Znano je, da je bila (kot zmagovalka v drugi svetovni vojni) med ustanoviteljicami Svetovne banke in Mednarodnega denarnega sklada, naposled pa se je zmerom opredelila za svojo »finančno suverenost«. Omeniti velja, da je bil tudi John Keynes, zanesljivo najpomembnejši ekonomist v 20. stoletju, Anglež, ki pa je že pred kakimi 60 leti napovedoval, da Velika Britanija ne bo mogla stalno voditi »isolatona« politiko.

Velika Britanija se je zdaj odločila za ta korak. Njena »popolna denarna suverenost« je postala že protislovna. Seveda pa koraka ni storila tjavendan; Nemčija je z nedavno združitvijo resnično postala vodilna evropska finančna sila (ali pa to postaja), z druge strani pa se Francija trudi, da bi v novi Evropi igrala vodilno »politično« vlogo. Vstop V. Britanije v Evropski denarni sistem je odgovor na tza dva pojava, se pravi dokaz, da ne želi več biti ob strani. Bržčas pa ima prav, kdor trdi, da je storila V. Britanija potezo, ki je v bistvu protitež okrepljeni nemški denarni (in gospodarski) vlogi. Angleži očitno želijo s svojo neposredno prisotnostjo preprečevati nadaljnjo rast nemške marke. Skratka, Velika Britanija je v primerjavi s svojo dosedanja politiko storila tako rekoč korak nazaj, vendar je hkrati, po evropskih merilih, napravila pomembno »razvojno« dejanje s tem, da je zdaj povečala »konkurenčnost« na evropski celini.

Rekli smo, da se Anglija ni pridružila Evropskemu denarnemu sistemu tjavendan. Upoštevala je vrsto okoliščin; med njimi sta bistveni dve: korak je bil storjen brž po združitvi med Nemčijama, hkrati pa tudi pred volitvami, ki so pred durmi v Veliki Britaniji.

MIRO KOCJAN

Zaradi spodbudnejših vesti iz Zaliva Kotacije petroleja močno nazadovale

NEW YORK — Napoved Sadama Huseina, da bo osvojil nekaj britanskih talcev, in izjava savdskoarabskega obrambnega ministra Ibna Abdulaziza, da bo Kuvait dal »ozemelsko koncesijo« Iraku, če bo brezpogojno umaknil čete, sta potisnila petrolejske cene navzdol. V Londonu se je *brent* proti dobavi v novembru pocenil včeraj popoldne s 33,47 na 30,45 dolarja za sod, a proti dobavi v decembru na 29,27 dolarja; cena ameriškega *wit* proti dobavi v novembru je padla za 3,49 dolarja na 30,30. To se je odrazilo tudi na cenitvi žlahtnih kovin: unča zlata je veljala v New Yorku komaj 369,30 dolarja ali 6,40 dolarja manj kot v petek. Prav tako je zdrsnila cena srebra, in sicer za 6,8 stotinke dolarja pri unči. Tečaj platine se niso bistveno premaknili.

Proizvodnja OPEC je bila septembra za 200.000 sodov dnevno večja, kot so prvotno predvideli analitiki.

V Bologni posvet o združniškem delu Za demokratizacijo odnosov v podjetjih

RIM — Izoblikovati osnutek evropskega statuta o združenem delu, ki naj sloni na soudeležbi delavcev pri upravljanju podjetij in na jasnih tržnih pravilih, ki naj jamčijo spoštovanje specifičnih značilnosti združnega delovanja: to je glavni cilj zasedanja o »soudeležbi delavstva pri vodenju podjetij, gospodarski demokraciji in združnem podjetništvu«, ki bo v četrtek in v petek v Bologni. Priredi ga Evropski komite za proizvodne in delovne zadrage, ki združuje prek 35.000 združnih podjetij iz vseh dvanajstih držav Evropske skupnosti. Med naloge tega organizma sodi seznanjanje širše javnosti in pristojnih oblasti z izkušnjami s področja združniških oblik podjetniškega dela, ki so v marsikaterem pogledu pač drugačne od izkustev na področju podjetništva v režimu kapitala, dalje seveda promocija tovrstnih dejavnosti, posredovanje ustreznih problemov in zahtev odgovornim dejavnikom Evropske skupnosti pa tudi sodelovanje pri delu posameznih njenih organizmov.

Predsednik komitega Giuseppe Possagnolo je h gornjemu pripomnil, da bo potrebno zastaviti enoten evropski mehanizem, prek katerega bi omogočali delovnim ljudem ne samo udeležbo na informativnem področju, ampak tudi pri dejanskem vodenju podjetij, kakor tudi pri delitvi podjetniških prihodkov. »Zakon Marcora«, ki daje možnost delavcem, da prej ali slej odkupijo podjetje, pri katerem so uslužbeni, je po Passagnolovem mnenju zgleden primer, kako bi veljalo ukrepati v bodoče, seveda na širši, še bolj demokratični osnovi. V metodološkem pogledu bi se dalo doseči to na tri načine: s pomočjo posebnega navodila Evropske skupnosti, prek ustreznih okvirnih zakonov, ki bi jih sprejela vsaka posamezna vlada v dvanajstih, in z oblikovanjem natančnega napotilnega predloga. Vse to zadeva v sklopu Evropske skupnosti kar 120.000 združnih podjetij, iz katerih pride 60 odstotkov blaga in drobin, ki jih porabimo vsak dan v tem delu stare celine.

Med osebnostmi, ki se bodo priglasile k besedi, bo tudi ugledni ameriški ekonomist Richard Normann.

V Sanremu pa bo od danes do četrta zvečer na pobudo Evropske skupnosti, inštituta ISFOL in rimskega ministrstva za delo tretji mednarodni seminar o problemih priseljene delovne sile.

Nagraditev zaslužnejših tvrdk v FJK

VIDEM — V nedeljo ob 11. uri bodo na videmskem županstvu podelili najuspešnejšim podjetjem priznanje "Premio Azienda dell'Anno". Ocenjevalna komisija, ki jo je vodil rektor Univerze prof. Franco Frilli, je med več kot 300 kandidati izbrala naslednje:

KMETIJSTVO — I. *Agostino in Alfredo Gregoris ter Luciana Falcomer* (San Vito al Tagliamento); II. *ex aequo Mario Schioppetto* (Kopriva) in *vinogradniška tvrdka Jermann* (Fara ob Soči).

OBRT — I. *Luciano Sordo* (Devlin-Nabrežina); II. *Serramenti Serretti* (San Giorgio di Nogaro); III. *Imper snc di G. Milan* (Tržič).

ZADRUGE — I. *Društvena si-rarna San Pietro Apostolo* (Azzano Decimo); II. *Tecno Meccanica Friulana* (San Vito al Tagliamento); III. *Živinorejska zadruga za Kanalsko dolino* (Naborjet).

MALA INDUSTRIJA (obrtniškega izvora) — I. *Elektron* (Buia); II. *Farbe* (Maiano); III. *Bottonificio IBEAP* (San Quirino).

Slovesnosti se bosta udeležila tudi državni podtajnik v predsedstvu ministrskega sveta Nino Cristofori in predsednik deželne vlade Furlanije-Juljske krajine Adriano Biasutti. Pobudniki so deželna zveza posojilnic, deželna zveza obrtnikov in deželna zveza neposrednih obdelovalcev zemlje.

DROBIŽ

■ **STANDA TUDI V PULJU.** Na podlagi sporazuma (po sistemu franchising) s podjetjem Istra bodo odprli poputirnjem, 25. oktobra, v Pulju blagovnico Berlusconije Stände. Zajemala bo eno celo nadstropje obstoječe veleblagovnice, zaposlovala bo domače ljudi, posli bodo kompjuterizirani, cene pa bodo za kakšnih 5-10% višje kot v tržaški Standi. Če se bo pobuda obnesla, ji bo sledila še vrsta drugih, verjetno pa tudi še ustanovitev ustrezne mešane družbe.

■ **NAVAL NEPISMENIH V ZDA.** Business Research Group je opozoril ameriške podjetnike, naj se pripravijo na pravi naval nepismene delovne sile. Število nepismenih se namreč iz leta v leto viša in v prihodnjem desetletju bo zadobil ta pojav že zaskrbljujočo razsežnost. Delodajalcem ne bo preostalo drugega, kot da teste za sprejem v službo temu primerno prilagodijo, torej poenostavijo...

■ **NOV SOFTVERSKI SISTEM.** Ameriška družba NCR je postavila na domači trg softverski sistem, v katerem je skombiniranih 50 različnih vrst softvera. Sistem je namenjen prvenstveno večjim korporacijam, ki si ga tudi sicer edine lahko privoščijo, saj stane lep denar: 58.000 dolarjev.

■ **KREDITNA BANKA BEOGRAD** se je odločila za drugo emisijo lastnih delnic v skupni vrednosti 120 milijonov dinarjev. Delnice lahko nabavi po ceni 1.000 dinarjev vsaka pravna ali fizična oseba, Jugoslovan ali tujec. Začetni kapital banke znaša 147.447.000 dinarjev, delničarjev je 160, mednje razdeljenih delnic pa 143.824.

■ **KREDIT EFTA JUGOSLAVIJI.** Januaria 1991 bo dobila Jugoslavija prvi obrok posojila iz ustreznega razvojnega sklada EFTA v višini 20 milijonov dolarjev. Ta sredstva bodo porabili za preustrojitev malih in srednjih podjetij, ki pa bodo morala izpolniti v ta namen vrsto pogojev. Vsega skupaj bo prejela SFRJ 100 milijonov dolarjev v petih letnih obrokih.

■ **»MLAJŠI« KOMPJUTERJI.** Tehnologija informiranja napreduje tako naglo, da kompjuterska oprema kmalu zastari, a stroški za zamenjavo delov so ogromni. Južnokorejska družba Karyi System pa menda ve, kako preprečiti staranje: z izdelovanjem kompjuterjev po sistemu back plane, ki omogoča nadomeščanje posamičnih komponent z novimi in obenem ohranitev prvotnega monitorja, tiskovnika, ohišja in spominskega bloka.

■ **COUNTRY CLUBI TUDI V SZ.** Italijanska družba Tecnea (Rimini) bo začela graditi poleti 1991 nedaleč od Moskve prvi elekoški turistični center na sovjetskih tleh. Začetna naložba bo znašala 60 milijonov dolarjev. Naslednji country club bo v Sibiriji, a sledili bodo še drugi, skoro vsi sredi gozdov. Namenjeni bodo predvsem poslovnem in diplomatom, bodo pa hkrati tudi sredstvo za zaščito in valorizacijo ogromnega gozdnega bogastva.

Tudi Fincantieri v mednarodnem konzorciju za dizelske motorje

BONN — Berlinski Bundeskartellamt je izrekel povoljno mnenje o pobudi na ustanovitev mednarodnega konzorcija za izdelovanje ladijskih dizelskih motorjev. H konzorciju so sklenile pristopiti naslednje družbe: nemška Vulkan in Bremen (s 25-odstotnim deležem pri skupnem kapitalu), prav tako nemška Deutsche Maschinen und Schiffbau v Rostocku, italijanska Fincantieri v Trstu (s 40-odstotnim deležem) pa še švicarska Sulzer Maschinenbau, ki deluje v sklopu winterthurske GEBR Sulzer.

Z ustanovitvijo tega mednarodnega konzorcija, zatrjujejo pri Bundeskartellamtu, bodo na svetu tri veliki proizvajalci dizelskih motorjev: MAN v Münchnu, japonski holding Mitsubishi in omenjeni mednarodni konzorcij, katerega naziv pa še ni znan.

V jugoslovanskih trgovinah na podlagi novih zakonskih predpisov, ki so stopili v veljavo 1. julija letos

Povračilo prometnega davka tujcem

Pred nedavnim so začeli deliti v obmejnih marketih vzdolž italijansko-jugoslovanske meje v tržaški pokrajini posebne letake, v katerih je navedeno, da imajo tudi tuji kupci pravico do vračila prometnega davka. Letaki, ki so sestavljeni v italijanski, navajajo sicer, da gre za vračilo davka IVA (davek na dodatno vrednost); to je seveda zgrešeno, vendarle italijanskim kupcem morda bolj razumljivo.

O tej možnosti smo sicer svojčas že poročali, vseeno pa smatramo za umestno, da obnovimo vsaj nekaj osnovnih določil zakona.

Gre za zvezni zakon, ki je stopil v veljavo 1. julija letos in določa vse pogoje, pod katerimi lahko inozemski kupci pridobijo pravico do vračila davka. Prometnega davka niso oproščeni tobačni proizvodi, goriva in alkohol. Kupec mora nabaviti v isti trgovini vsaj za 1.000 dinarjev raznega blaga. Trgovina mora izdati na posebnem obrazcu račun, ki mora predvsem vsebovati podatke o kupcu - številko potnega lista ali druge istovetne listine (v poštev lahko torej pride tudi maloobmejna preputnica); v drugem delu računa mora biti točno vpisana vrsta blaga, maloprodajna cena in višina davka. Prodajalec mora tudi vpisati vse stopnje prometnega davka, izračunati davek in končno zapisati neto ceno prodanega blaga.

V Jugoslaviji so sedaj v veljavi tri vrste prometnega davka (zvezni, republiški in posebni davek za finansiranje vojske); v računu morajo biti vpisani vsi trije. Ker so

davčne stopnje različne, je postopek za izdajo računa dokaj dolg.

Nekatere vrste blaga so tudi v notranjem prometu oproščene prometnega davka in zaradi tega se morajo kupci natanko pozanimati, v katerih primerih lahko dobijo popust. To je bistvene važnosti za izračun končne cene. Vemo na primer, da je konfekcija za otroke do 12. leta starosti že oproščena davka. Morda so prav zaradi tega v letakih navedene le nekatere vrste blaga, vendar imamo občutek, da so podatki nepopolni ali vsaj, da niso popolnoma v skladu z zakonskimi določili.

Že omenjeni zvezni zakon predpisuje, da mora biti blago novo in da imajo cariniki na meji pravico, da preverijo tudi da podatek; cariniki morajo namreč dejansko ugotoviti, če kupec prinese s seboj vse navedeno blago. Carinik mora žigosati račun in ga vrniti kupcu. Kupec ima leto dni časa, da se vrne v isto trgovino, kjer mu bodo vrnili že predhodno vplačani davek.

Zakon je zanimiv predvsem zato, ker daje kupcu možnost, da si nabavi tudi posamezno blago nižje vrednosti, da le doseže skupno vrednost 1.000 dinarjev. Jugoslovanski predpisi so torej podobni nemškim, pač pa se bistveno razlikujejo od tistih, ki so v veljavi v Italiji za tuje kupce. Na tem področju vlada torej določena zmeda tudi v državah Evropske skupnosti, kjer bi morala biti zakonodaja enotna.

ODO KALAN

Poletov kotalkar je na 35. SP v kotalkanju v Nemčiji osvojil zlato in srebrno kolajno

Samo Kokorovec ponos nas vseh

Poletov kotalkar Samo Kokorovec je končno uresničil svoj san: osvojil je naslov najboljšega na svetu. S trdim delom, garanjem, neizmerno voljo pa seveda tudi z velikim talentom je samo po štirih svetovnih prvenstvih dočkal zlato kolajno, ki se mu je na prejšnjih izvedbah vselej izmuznila, tudi zaradi smole.

Sicer kaj še napisati o komaj 20-letnem fantu, ki je v svoji karieri osvojil kar 7 evropskih naslovov, trikrat je bil državni prvak in dvakrat svetovni podprvak. Na letošnjem SP v Nemčiji pa je posegel po srebru v obveznih likih in po zlato v kombinaciji. Goto-vo je eden največjih talentov svetovnega kotalkanja, saj prednjači prav v obeh vrstah tega športa (v obveznih likih in v prostem programu) in ni izrazit »specialist«, kot so to Američani ali Nemci. Njegova zlata kolajna je zato še zlahka zlatina.

Njegov uspeh je priznanje za vse nas. Samo (in njegovo družbo Polet) je tudi prejel številne čestitke od vseh povsod. Čestitali so mu ob tem podvigu sam tržaški župan Richetti, predsednik pokrajinskega CONI Bori, konzul SFRJ v Trstu Sušmelj in drugi.

Kot prvi pa so mu, kajpak, čestitali sami Poletovi člani, ki so ga tudi pričakali na letališču v Ronkah. Bil je to kratek in srčen sprejem. Samo pa se je nato ustavil tudi v Prosvetnem domu na Opcinah, kjer je nazdravil na osvojeni naslov skupno z mladimi navijači. Samo Kokorovec je bil zelo utrujen (nastop na SP seveda zahteva izreden psihični napor), toda tudi zelo zadovoljen. Novopečeni svetovni prvak pa je bil tokrat tudi zelo zgovoren ...

Kako se počutiš kot novi svetovni prvak?

»To je zame seveda veliko zadoščenje, saj sem že četrtič nastopal na svetovnem prvenstvu in sem si seveda močno želel tega naslova. Mislim, da sem bil najbližji naslovu prav na prvem svetovnem prvenstvu v Novi Zelandiji, ko sem bil po kratkem programu prvi, nato pa sem zgrešil med izvajanjem dolgega programa. Letos pa sem že na začetku dobil srebrno kolajno v obveznih likih. Že to je bilo zame

Samo Kokorovec s pokalom za prvo mesto na svetovnem prvenstvu; tako pa je skupina Poletovih članov čestitala novopečenemu svetovnemu prvaku na letališču v Ronkah (Foto Križmančič)

res veliko zadoščenje, saj se ve, da so ameriški kotalkarji specializirani v raznih preizkušnjah. Zato oni v glavnem tekmujejo ali v prostem programu ali v obveznih likih.

Tudi v kratkem prostem programu si se nato izkazal ...

»Opravi sem zelo dober kratek program, s katerim sem tudi osvojil peto mesto. Mislim pa, da bi si zaslužil nekaj več. Tudi dolg program sem izvedel zelo dobro, tako da sem osvojil četrto mesto. Zame je zares veliko zadoščenje ne samo, da sem osvojil kolajno, temveč tudi da sem dobro izvedel vse preizkušnje.

Kdaj si uvidel, da lahko postaneš svetovni prvak?

»Najprej moram povedati, da sem pod vodstvom svojega vaditelja Petra Brleca vadil zelo zelo dosti. Vso najino delo je bilo načrtovano prav za to svetovno prvenstvo. V Nemčijo sem zato odpotoval zelo dobro pripravljen. Že ko sem osvojil srebrno kolajno v obveznih likih in je tretjevršeni Ne-

mec Kaiser zaostajal kar za 20 točk, sem bil skoraj prepričan o končni zmagi, saj se je moj najnevarnejši tekmeč za kombinacijo Patrick Venerucci v obveznih likih vrstil šele na 9. mesto skoraj s 50 točkami zaostanka. Naj omenim še, da me je prav Venerucci premagal v obveznih likih na državnem prvenstvu ... Po drugem mestu v obveznih likih sem bil tudi prepričan, da bom dobro izvedel tudi prost program in tako sem tudi osvojil zlato kolajno.

Torej pravi juriš na zlato kolajno Poletovega kotalkarja se je začel že pred letom, ko sta si z Brlecom nadela cilj, da je končno napočila ura, da Samo poseže po svetovnem naslovu. Niti nastop na državnem prvenstvu, kjer so našega predstavnika nemalo oškodovali, ga ni spravil »s tira«. Na izbirnem treningu, kjer je bil prisoten tudi Sandro Guerra, ki pa trenutno ni v najboljši formi in so v italijanskem taboru sklenili, da je bolje, da tržaški as ne potuje v Nemčijo na SP, je Samo

dokazal zares odlično formo. Zlata kolajna zato ni naključna. Nasprotno!

TAKO NA 35. SP OBVEZNI LIKI

1. Justin BATES (ZDA) 148,30; 2. Samo KOKOROVEC (It.) 145,20; 3. Markus KAISER (Nemčija) 137,40; 4. Steven FINLEY (ZDA) 137,00; 5. Richard BEUCK (ZDA) 133,40; 6. Massimo GIRALDI (It.) 129,90; 9. Patrick VENERUCCI (It.) 128,50.

PROSTI PROGRAM

1. Scott COHEN (ZDA) 327,90; 2. Jason SUTCLIFF (Avstral.) 323,30; 3. Patrick VENERUCCI (It.) 322,50; 4. Samo KOKOROVEC (It.) 317,40; 5. David DEMOTTE (ZDA) 316,50; 7. Massimo GIRALDI (It.) 305,20.

KOMBINACIJA

1. Samo KOKOROVEC (It.) 607,80; 2. Patrick VENERUCCI (It.) 579,50; 3. Markus KAISER (Nemčija) 572,10; 4. Massimo GIRALDI (It.) 565,00; 5. Jason SUTCLIFF (Avstral.) 559,10.

Na 11. SP v odbojki izžrebali pare v osmini finala

Drevi azzurri s ČSFR

V drevesni répesažni tekmi osmine finala 11. svetovnega odbojkarškega prvenstva se bodo Italijani pomerili z reprezentanco ČSFR, ki je v skupini A zasedla tretje mesto po tesni zmagi z Južno Korejo.

Ostale tekme osmine finala (s sistemom neposredne izločitve) so Kanada - Francija, Nizozemska - Japonska in Švedska - Bolgarija, v četrtno finala (na sporedu bo v petek) pa so se kot zmagovalke kvalifikacijskih skupin naravnost uvrstila moštva Brazilije, SZ, Argentine in Kube, ki se bodo drevi pomerile med sabo izključno za določitev nosilca skupin.

ZADNJI IZIDI KVALIFIKACIJ

SKUPINA A
IZIDI 3. KOLA: Brazilija - Švedska 3:2, ČSFR - J. Koreja 3:2.

LESTVICA: Brazilija 6, Švedska 4, ČSFR 2, J. Koreja 0.

SKUPINA B

IZIDI 3. KOLA: Nizozemska - Kanada 3:0, Argentina - ZDA 3:0.

LESTVICA: Argentina 6, Nizozemska 4, Kanada 2, ZDA 0.

SKUPINA C
IZIDA 3. KOLA: Francija - Japonska 3:0, SZ - Venezuela 3:0.

LESTVICA: SZ 6, Francija 4, Japonska 2, Venezuela 0.

SKUPINA D

IZIDA 3. KOLA: Kuba - Italija 3:0, Bolgarija - Kamerun 3:0.

LESTVICA: Kuba 6, Italija 4, Bolgarija 2, Kamerun 0.

Radice zamenjal Franca Scoglia

Kot je bilo pričakovati je vodstvo Bologne po nedeljskem porazu v tekmi s Ceseno včeraj zjutraj odslovilo trenerja Franca Scoglia, ekipo pa poverilo veteranu Gigiju Radiceju. S Scogliom je ekipa v šestih kolih doživela kar pet porazov in za trenerja je pred nedeljsko tekmo veljal ultimatum, da mora nujno zmagati, nasprotno pa je Bologna celo izgubila.

Knorr že drevi v Romuniji

Kar 11 italijanskih košarkarskih ekip bo ta teden zaposlenih v evropskih pokalih. Doma bo proti atenski Panionios igral le Panasonic iz Reggio Calabrie. V pokalu pokalnih zmagovalcev bo Knorr iz Bologne drevi igral v Romuniji z ekipo Balanta Brasov. Preostali spored.

KORAČEV POKAL (jutri): Pepinster (Bel.) - Ranger Varese; AEK Atena (Gr.) - Phonola Caserta; Vojvodina (Jug.) - Clear Cantù.

POKAL RONCHETTI: Challens (Fr.) - Enimont Priolo; Tortosa (Šp.) - Comense Pool; Metalul Vilcea (Rom.) - Gemeaz Milan; Saint Servais (Švi.) - Estel Vicenza.

POKAL PRVAKOV: Zalaegerszeg (Madž.) - Scavolini.

POKAL PRVAKINJ: Den Helder (Niz.) - Conad Cesena.

nedeljski izidi - nedeljski izidi

nogomet

Italijanska A liga

IZIDI 6. KOLA

Bari - Genoa 4:0, Bologna - Cesena 0:1, Cagliari - Torino 1:2, Fiorentina - Parma 2:3, Inter - Pisa 6:3, Juventus - Lazio 0:0, Napoli - Milan 1:1, Roma - Lecce 3:0, Sampdoria - Atalanta 4:1.

LESTVICA

Milan 10 točk, Inter in Sampdoria 9, Juventus 8, Torino in Parma 7, Roma, Cesena, Lazio in Atalanta 6, Bari, Fiorentina, Napoli, Genoa in Pisa 5, Lecce 4, Cagliari 3, Bologna 2.

PRIHODNJE KOLO

Cesena - Torino, Genoa - Bologna, Juventus - Inter, Lazio - Bari, Lecce - Atalanta, Milan - Sampdoria, Napoli - Fiorentina, Parma - Roma, Pisa - Cagliari.

Italijanska B liga

IZIDI 7. KOLA

Ancona - Triestina 2:0, Avellino - Modena 1:0, Brescia - Padova 0:0, Cremonese - Messina 0:0, Foggia - Verona 1:0, Lucchese - Cosenza 1:0, Pescara - Ascoli 0:0, Reggiana - Barletta 2:1, Reggina - Salernitana 1:1, Udinese - Taranto 4:0.

LESTVICA

Avellino 11 točk, Ancona in Messina 9, Foggia, Ascoli, Lucchese, Salernitana in Taranto 8, Reggiana, Reggina, Cremonese, Pescara in Verona 7, Barletta 6, Triestina in Brescia 5, Padova, Modena in Cosenza 4, Udinese 3.

PRIHODNJE KOLO

Ascoli - Udinese, Barletta - Pescara, Cosenza - reggina, Verona - Cremonese, Messina - Brescia, Modena - Reggiana, Padova - Foggia, Salernitana - Ancona, Taranto - Avellino, Triestina - Lucchese.

Meddeželna liga

IZIDI 7. KOLA

Bassano - Mira 0:0, Fulgor - Inabelluno 1:1, Giorgione Calciovenezia 1:0, Monfalcone - Sevegliano 0:0, Montebelluna - Conegliano 0:0, Opitergina - Pro Gorizia 2:1, S. Donà - Centro Mobile 0:0, S. Giovanni - P. Piave 0:1, Sacilese - Caerano 2:1.

LESTVICA

P. Piave 12 točk, Calciovenezia in Giorgione 10, Conegliano, Sacilese, Sevegliano in Centro Mobile 9, Opitergina 8, S. Donà, Bassano in Monfalcone 7, Mira, Caerano in Montebelluna 6, Inabelluno 5, Pro Gorizia 4, Fulgor in S. Giovanni 1.

PRIHODNJE KOLO

Caerano - S. Donà, Calciovenezia - S. Giovanni, Centro Mobile - Bassano, Conegliano - Opitergina, Inabelluno - Sacilese, Mira - Monfalcone, P. Piave - Montebelluna, Pro Gorizia - Giorgione, Sevegliano - Fulgor.

Jugoslovanska 1. ZNL

IZIDI 12. KOLA

Hajduk - Osijek 3:0, Spartak - Dinamo 2:4 po 11-m, Vojvodina - Sarajevo 4:3, Željezničar - Velež 1:0, Radnički - Rijeka 1:0, Proleter - Borac 3:0, Olimpija - Budućnost 2:1, Crvena zvezda - Zemun 5:1, Rad - Partizan 2:1. Sloboda je bila prosta.

Naj omenimo še, da je bila prava junakinja tega SP Italijanka 23-letna Raffaella Del Viancio iz Terama, ki je osvojila zlato v vseh treh disciplinah. V športnih parih pa sta člana tržaškega Jollyja Giovanni Melideo in Loiri Morea osvojila 6. mesto. (bl)

Čestitke Odbora za telesno kulturo pri SKGZ

Spošt. SD POLET — OPČINE

Z velikim navdušenjem smo prejeli vest, da je Vašemu tekmovalcu — SAMU KOKOROVU — uspel veliki met.

Povzpeli se je v Olimp svetovnega kotalkarskega športa in vklesal svoje ime med najboljših na svetu.

Dovolite, dragi športni delavci, da vam iskreno čestitam v svojem in v imenu vsega odbora, ki mu predsedujem. V našo zamejsko telesno kulturo ste vnesli nekaj, o čemer smo pred leti lahko samo sanjali: oboževali ste vso našo slovensko zamejsko skupnost z rezultatom, z dosežkom, ki vse nas navdaja z velikim ponosom.

Vsekakor dosežek presega zgolj športne meje: nad uspehom SAMA je danes prav gotovo navdušen vsak zamejski Slovenec, saj nam prav taki podvigi vlivajo neizmerno dozo samozvesti in nam pomenijo veliko oporo v našem vsakodnevnem dokazovanju slovenske eksistence na teh tleh.

Ko vam izrekamo še enkrat iskrene čestitke, Vas obenem naprošamo, da naš srčni aplavz posredujete tudi Vašemu junaku SAMU in trenerju Petru BRLECU, ki je še enkrat dokazal vse svoje tehnično znanje.

Predsednik Odbora za telesno kulturo pri SKGZ
prof. Ivan Peterlin

košarka

Italijanska A-1 liga

IZIDI 6. KOLA

Scavolini Pesaro - Knorr Bologna 99:90, reggio Calabria - Livorno 84:92, Sidijs Reggio Emilia - Messaggero Rim 90:97, Stefanel Trst - Phonola Caserta 111:77, Napoli - Torino 98:85, Firenze - Ranger Varese 109:99, Benetton Treviso - Clear Cantù 97:86, Forlì - Philips Milan 103:114.

LESTVICA

Benetton Treviso 12 točk, Messaggero Rim 10, Livorno, Clear Cantù, Philips Milan in Stefanel Trst in Phonola Caserta 8, Sidijs Reggio Emilia in Scavolini Pesaro 6, Forlì, Knorr Bologna, Ranger Varese in Torino 4, Rifenze, Reggio Calabria in Napoli 2.

PRIHODNJE KOLO

Ranger Varese - Livorno, Clear Cantù - Sidijs Reggio Emilia, Phonola Caserta - Napoli, Knorr Bologna - Reggio Calabria, Messaggero Rim - Firenze, Torino - Stefanel Trst, Philips Milan - Scavolini Pesaro, Forlì - Benetton Treviso.

Italijanska A-2 liga

IZIDI 6. KOLA

Arimo Bologna - Kleenex Pistoia 95:103, Lotus Montecatini - Trapani 95:85, Desio - Cremona 87:77, Glaxo Verona - Arese 99:89, Fabriano - Emmezeta Videm 95:78, Gareccio Livorno - Venezia 112:87, Fernet Branca Pavia - Brescia 96:95, Banco di Sardegna - Ticino Siena 59:64.

LESTVICA

Glaxo Verona 12 točk, Lotus Montecatini, Kleenex Pistoia in Ticino Siena 10, Emmezeta Videm 8, Fernet Branca Pavia, fabriano, Desio in Arese 6, Trapani, Arimo Bologna, Banco di Sardegna in Brescia 4, gareccio Livorno, cremona in Venezia 2.

avtomobilizem

VN JAPONSKE V FORMULI 1

Vrstni red

1. Nelson Piquet (Braz., benetton ford) v 1.34'36"824 s povprečno hitrostjo 196,923 km na uro, 2. Roberto Moreno (Braz., benetton ford), 3. Aguri Suzuki (Jap., larrousse lamborghini), 4. Riccardo Patrese (It., williams renault), 5. Thierry Boutsen (Bel., williams renault) 6. Satoru nakajima (Jap., tyrrrell ford).

Lestvica SP

1. Ayrton Senna (Braz.) 78 točk, 2. Alain Prost (Fr.) 69, 3. Gerhard berger (Avstrija) 40, 4. Piquet (Braz.) 35, 5. Boutsen (Bel.) 32, 6. Mansell (VB) 31.

Brazilec Ayrton Senna letošnji prvak v formuli 1 v avtomobilizmu

VN Japonske v znamenju ostrih polemik

Podobno kot lani se je tudi letošnja Velika nagrada Japonske v formuli 1 dokaj klavirno končala. Lani nista dokončala tekme Prost in Senna, ki sta vozila mclarna. Francoski pilot pa je postal svetovni prvak. Letos pa oba pilota (Senna na mclarnu, Prost pa na ferrariju) pa sta končala tekmo že po devetih skundah po samem startu. Oba sta namreč končala s proge.

Prost in vsi v Ferrarijevem taboru obtožujejo brazilskega pilota, da se je nešportno vedel in da je namerno spravil s cestišča svojega najnevarnejšega tekmeča. Senna (na sliki) pa se brani, da mu je Prost prestregel pot in da zato ni mogel zaustaviti svojega avta. Tako ali drugače, Brazilec Ayrton Senna je že zanesljivo svetovni prvak. Na VN Japonske pa je zaslužen zmagal Brazilec Nelson Piquet na benettonu in svojo zmago je seveda posvetil Nanniniju.

Jadranovi košarkarji so v 3. kolu C lige v Bassanu osvojili izredno pomembno zmago

Igrali kot izkušeni veterani

Na vrhu razpredelnice
le še Crup Pordenon
in Prometheus San Donà

Tri minute pred koncem tekme bi verjetno malokdo stavil na zmago Jadranovega moštva sredi Bassana del Grappa.

Domača ekipa je bila tedaj v vodstvu (87:84) in nič ni dalo slutiti da bi »modri bojevnik«, ki so se dotlej borili častno in enakovredno, našli potrebno mero zbranosti in odločnosti, ki bi jim nato odprli pot do zmage.

Razen tega, imajo naši fanje v zadnjih dveh sezonah zelo »bogato« negativno tradicijo na vseh tekmah, ki se odločajo v zadnji peščici sekund pri minimalni razliki.

Že podatek, da se jadrancovi v zadnjih 15 sekundah kar dvakrat izvajali odločilne proste mete 1:1 brez treme in odvečnih drhtenj, je novost. Po vseh besedah, ki smo jih uporabili na račun zorenja zrelosti in podobno, imamo vtis, da je sobotna Jadranova zmaga najboljši dokaz uresničevanja teorije oziroma poslušanja koristnih nasvetov.

Vatovčevi fantje so v soboto osvojili točke na način, ki je lasten izkušenim postavam, takim, ki v odločilnih trenutkih, ko ni več dopolnilnih priložnosti za poplave, izkoriščajo sto odstotno dane možnosti. S tem seveda še ni rečeno, da je igra ves čas potekala brezhibno, tudi tokrat smo lahko našli cel kup »kiksov« in naivnosti predvsem v prvem delu srečanja. Čeprav velja izpostaviti dejstvo, da je bil tokratni nasprotnik vsaj po našem mnenju neprimerno kakovostnejši od gradiščanske Itale. Naj dodamo še slabo sojenje, kar še enkrat poudarjamo, čeprav je res, kot so po tekmi ugotav-

Z domače prvenstvene tekme proti Sotecu: Marco Crisma skuša podati Čuku (št. 6), ki je bil v Bassanu zares odličan. (Foto Križmančič)

ljali v Jadranovem taboru, da bi za tak kriterij sojenja v gosteh veljalo že sedaj »podpisati pogodbo« skozi vso sezono.

S tem se strinjamo, čeprav velja poudariti, da bi naši košarkarji ob normalnem oziroma običajnem odstotku realizacije prostih metov verjetno tudi tokrat ostali z dolgim nosom in v tem primeru bi morda slišali tudi drugačno mnenje o sodniških dvojici.

Pomembno je, da so v soboto vsi igralci, ki so stopili na igrišče, delovali mnogo bolj v smeri pozitivnega vpliva kot obratno. Oberdan je bil, denimo, v prvem polčasu povprečen, zato pa je svoj učinek povečal v drugem delu srečanja in v končnih minutah, ko je dokazal zvrhano mero hladnokrvnosti in prisebnosti.

Isto velja za Pregarca, ki se je tokrat znašel celo v vlogi pomožnega skakal-

ca in ujel osem odbitih žog, medtem ko je Smotlak z učinkovitim finišem izbrisal sleherno sled negotovega in slabega začetka, ko se je zapravil vrsto sto odstotnih priložnosti.

Za Čuka bi tokrat uporabili edinole pridevnik »popoln«, in s tem je tudi vse rečeno.

Ostajajo odprte rezerve glede zapiranja prostora in glede skoka v obrambi, saj so nasprotniki v prvem polčasu prelahko uhajali pod koš. Tokrat smo si končno lahko ogledali nekaj hitro izvedenih zgodnjih napadov s številčno premočjo naših igralcev, vendar še vedno pogrešamo hitrost pri prenosu in razvijanje pravih tako zvanih primarnih protinapadov.

CANCIA

JADRAN V ŠTEVILKAH

METI ZA DVE TOČKI: Crisma 3, 5; Oberdan 4, 5; Čuk 10, 13; Pregarc 6, 11; Merlin 2, 4; Paolina 2, 3; Smotlak 4, 9; METI TRI TOČKE: Crisma 0, 1; Oberdan 2, 3; Pregarc 1, 1; Merlin 1, 3; SKOKI: Crisma 2, 1; Oberdan 2, 0; Čuk 5, 0; Pregarc 6, 2; Paolina 0, 1; Smotlak 0, 4; PRIDOBLEJENE IZGUBLJENE ŽOGE: Crisma 0, 3; Oberdan 1, 4; Čuk 1, 0; Pregarc 1, 3; ASISTENCE: Crisma 1, Čuk 1, Pregarc 1, Merlin 1, Smotlak 1; BLOKADE: Crisma 1, Čuk 2, Smotlak 1; SKUPNO MET ZA DVE TOČKI: 31:45, MET ZA TRI TOČKE: 4:7

IZIDI 3. KOLA

Bassano - JADRAN TKB	93:94
Giganti - Conegliano	69:62
Itala S. Marco - Prometheus	103:118
Jesolo - Goccia Carnia UD	104:76
Italmonfalcone - Consulspe	90:104
Latte Carso - CBU Videm	88:76
Pierobon PD - Crup PN	73:96
Di Lenardo - Roncade	76:75

LESTVICA

Crup PN	3	3	0	267:216	6
Prometheus	3	3	0	293:263	6
Jesolo	3	2	1	290:257	4
Latte Carso	3	2	1	248:226	4
Roncade	3	2	1	255:249	4
Consulspe	3	2	1	262:258	4
Pierobon PD	3	2	1	236:235	4
Di Lenardo	3	2	1	240:239	4
JADRAN TKB	3	2	1	258:261	4
Goccia Carnia	3	2	1	246:257	4
Bassano	3	1	2	267:268	2
Giganti	3	1	2	223:234	2
Italmonfalcone	3	0	3	236:258	0
Itala S. Marco	3	0	3	261:286	0
CBU Videm	3	0	3	221:251	0
Coenigliano	3	0	3	199:244	0

PRIHODNJE KOLO (27. 10.)

JADRAN TKB - Di Lenardo Solesino (21.00); Roncade - Italmonfalcone Solvay Tržič; Consulspe Mestre - Pierobon Padova; CBU Videm - Giganti Mestre; Prometheus San Donà - Bassano; Goccia di Carnia Videm - Itala San Marco Gradišče; Conegliano - Jesolo; Crup PN - Latte Carso.

JADRANOVCI STRELCI

Čuk 65; Pregarc 59; Oberdan 36; Merlin 32; Smotlak 30; Crisma 17; Paulina 13; V. Sosti 2.

Na memorialu Frison so se borovke solidno odrezale

Uspeh v malem finalu

Na 3. izvedbi ženskega odbojarskega memoriala Frison je po pričakovanih zmagala ekipa Sangiorgine, ki je daleč najboljša ženska šesterka iz naše dežele. V finalu je z gladkim 3:0 premagala ekipo gostitelja OMA. V malem finalu za 3. mesto je Bor Elpro Cunja, ki je jutraj izgubil v tržaškem derbiju, s 3:1 premagal videmsko šesterko PAV. Turnir z izredno bogatim nagradenjem je bil res uspešen in si ga je ogledalo veliko število tržaških ljubiteljev odbojke. Le izbira tekmecev z nastopom premočne Sangiorgine je bila nekoliko ponesrečena, saj je bilo poznavalcem že od vsega začetka jasno, kdo bo zmagal. Naj omenimo le, da je Sangiorgina v zadnjem nizu velikega finala zmagala s 15:0!

Če upoštevamo, da so bile Borove tretjeligašice na tem turnirju najnižje rangirana ekipa (PAV in OMA bosta igrali v B-2 ligi, Sangiorgina pa v B-1 ligi), lahko rečemo, da so povsem zadovoljile. V jutranji izločilni tekmi so se enakovredno borile z OMA in poraz je treba pripisati le napakam v končnici. Zlasti to velja za drugi niz, v katerem so plave na koncu trikrat zaporedoma zgrešile servis. V tej tekmi so Kalčeve varovanke potrdile napredek v sprejemu servisa in v obrambi močnih udarcev (plisirane žoge pa še vedno pre pogostokrat padajo na tla), a OMA je bila veliko bolj natančna pri izvajanju napadov in prodornejša pri zaključevanju le-teh.

Popoldanski mali finale ni bil zelo merodajen, kajti Videmčanke so pokazale še dokaj povprečno formo. V prvih dveh nizih so se jim plave prilagodile in igra je bila na obeh straneh na nizki ravni. Od 3. niza dalje pa so si borovke precej opomogle, zaigrale neprimerno bolje in brez večjih težav ugnale bolj renomiranega nasprotnika.

Trener Kalc je na tem turnirju preizkusil nekaj različnih sesterek. Ob tem, da Vitezova zaradi poškodbe ni igrala, je zjutraj v diagonalni s poda-

jačico Grbčevo igrala Nadja Fučka, popoldne pa Sandra Foraus. Na položaju centra sta se izmenjavali Venierova in Vidalijska.

IZIDI

IZLOČILNI TEKMI: OMA - Bor Elpro Cunja 2:0 (15:12, 15:13); Sangiorgina - PAV 2:1. FINALE ZA 3. MESTO: Bor Elpro Cunja - PAV Udine 3:1 (8:15, 15:8, 15:4, 15:10); FINALE ZA 1. MESTO: Sangiorgina - OMA 3:0. BOR ELPRO CUNJA: Vidali, Foraus, Maver, Nacinovic, Grbec, Vitez, Venier, Traettino, Stoper in Fučka.

V deželnem pokalu FJK

Obema se obeta finale

Borovci in sokolovke so v deželnem pokalu poskrbeli za prijetni presenečenje in obe ekipi lahko zdaj nemara celo razmišljata, zakaj ne, o tem, da bi pokal spravili v svojo društveno vitrino.

V moški konkurenci sta bili na sporedu polfinalni tekmi. V Villi Vicentini je Vivil s 3:0 premagal Favrio iz Povoletta in si praktično že zagotovil uvrstitev v finale, borovci pa so na »1. maju« šele s 3:2 ugnali sicer močno PAV Natisio. Pred povratnim srečanjem v Muši pa vlada v Borovem taboru optimistično razpoloženje, če vemo, da so v soboto zmagali, ne da bipokazali vsega kar zmorejo.

Med dekletki je Sokol Indules po nekaj nepričljivih nastopih zablestel v polni luči in s 3:1 ugnal tržaški Peroni, ki si je nadejal, da bo v Nabrežini zmagal, sokolovke pa so to nadutost primerno kaznovale ter pokazale res spodbudno igro.

OSTALA IZIDA 3. FAZE: Rivignano - CUS Udine 1:3; Porcia - OMA 3:1.

Mednarodni košarkarski turnir dečkov v organizaciji ŠD Kontovel

Kontovelci zasluženo prvi

Kontovelci so povsem zasluženo osvojili prvo mesto na turnirju, ki so ga sami priredili, in sicer za igralce letnikov 1976 in mlajše.

Po zanesljivem uspehu v polfinalu proti Mariboru so Krečičevi varovanci zasluženo odpravili v finalu za 1. mesto tudi Borovo vrsto, za katero pa je treba omeniti, da je na tem turnirju nastopila s košarkarji letnikov 1977 in 1978. Tretje mesto so osvojili Brežani, ki so po ogorčenem boju le ugnali mlajše predstavnike Maribora.

Na obeh tekmah smo lahko gledali borbeno igro, košarkarji so pokazali zvrhano mero požrtvovalnosti, občasno pa tudi nekaj zelo atraktivnih in učinkovitih potez.

V malem finalu so se morali okrnjeni Brežani kar potruditi, preden so lahko strli odpor mlajših Mariborčanov. V Bregovih vrstah sta se na tej tekmi zlasti izkazala Gobbo in Žerjal.

Veliki finale je bil izenačen le do 13. minute, ko so borovci z agresivno igro in z veliko požrtvovalnostjo spravili v težave domačine. Le-ti pa sonato, predvsem po zaslugi izredno razpoloženega Križmana, Miliča in Škerka, povedli in razliko v bistvu večali do konca tekme. Med borovci pa sta bila boljša od ostalih Matija Johan in Tom Oberdan.

FINALE ZA 3. MESTO

BREG - MARIBOR 56:49 (33:25)
BREG: Šturman (0:2), Kocjančič 2, Koren 5 (3:4), Pintarelli 3 (1:2), Kljaban 7 (1:10), Gobbo 22 (4:6), Žerjal 17 (1:6).

MARIBOR: Nipič, Bubnič 11 (0:4), Štumberger (0:2), Selinšek 2, Verginelič 2, Hercog 9 (1:2), Milosavljevič 1 (1:2), Komovec, Ivanušek 10 (0:2), Lečnik 10 (2:2), Djurovič 4, Toter, Podjaveršek.

FINALE ZA 1. MESTO

KONTOVEL - BOR 120:88 (58:35)

KONTOVEL: Spadoni 8 (2:2), Milič 30 (2:7), Križman 42 (2:4), Rizzante 4, Daneu, M. Starc 12, B. Starc 2, Škerk 18 (0:2), Vatta 4, Rustja.

BOR: Colja 3 (1:6), Jogan 40 (1:1), Gregorič, Sancin 5 (1:5), Uršič 15 (3:6), Oberdan 19 (1:4), Buda, Perkovič 4, Jagodic (0:2), Lapelj 2.

PON: Vatta (20), Colja (30), Oberdan (33).

KONČNI VRSTNI RED: 1. Kontovel, 2. Bor, 3. Breg, 4. Maribor. (bl)

Članski turnir prijateljstva

Borovci prvi

SANTOS - BOR RADENSKA 70:71 (32:28)

BOR RADENSKA: Volk 1 (1:2), Kovačič, Perčič 6 (2:2), Jogan 10 (4:6), Simonič, Smotlak 18 (3:10), Korošec 17 (2:6), Furlan 4, Barini 4, Semen 13 (3:4).

PM: 15:30. PON: Barini v 35., Perčič v 40. min. SON: 33. TRI TOČKE: Korošec 3, Smotlak 1.

V finalu za 1. mesto prijateljskega turnirja so borovci v zadnjih sekundah premagali Santos. Tekma je bila na dokaj nizki ravni, saj je temeljila predvsem na solidnih obrambah in netočnosti v podajah in metih pri obeh ekipah. Prvi polčas je potekal v znamenju izenačenosti, saj je po začetnem vodstvu naših (21:13 v 10. min.) Santos nadoknadil, ter v drugem delu zaigral še bolje. Domačini so prednost višali (52:37 v 30. min.) in ohranili prednost 15 točk do 35. min. Dve minuti pred koncem so naši še zaostajali za 10 točk, v neverjetni končnici tekme pa so najprej izenačili, zatem pa je Fabrizio Korošec zadel odločilne proste mete dve sekundi pred iztekem tekme. To je bil vsekakor dober trening za prvenstvene nastope, ki se bodo pričeli v soboto. (V. Jogan)

48-letni slovaški »potujoči« strokovnjak Dušan Blahuta je novi tehnični svetovalec odbojarskega odseka SZ Sloga

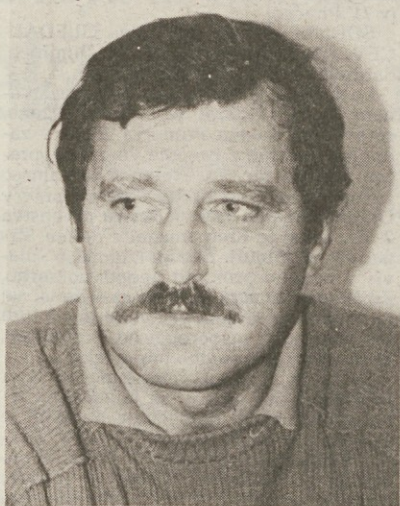
»Še nikjer me niso sprejeli tako lepo kot tu pri vas«

Na velik odmev je v naših odbojarskih krogih, a verjetno ne samo v teh, naletela vest, da bo strokovno vodstvo odbojarskega odseka SZ Sloga v letošnji tekmovalni sezoni okrepil 48-letni slovaški trener Dušan Blahuta, bivši trener ženske mladinske češkoslovaške reprezentance, strokovnjak iz države, ki je bila dolga leta v Evropi pojem odbojke in snovalka prave odbojarske šole.

Blahuta nas je včeraj skupaj z mladim trenerjem in odbornikom Sloge Mariom Čačem obiskal v našem uredništvu. Poskus, da bi z njim imeli intervju, se nam je kmalu izjalovil, pa ne zaradi jezikovne bariere, kot bi si lahko kdo mislil (slovaščina je zelo podobno slovenščini, vrh tega pa Blahuta solidno obvlada tudi srbohrvaščino), temveč zato, ker se je naš simpatični sogovornik pokazal za pravega odbojarskega zanesenjaka, ki ga preprosto ne moreš prekiniti, ko se pogovor suče okrog vprašanj in razno raznih aspektov o igri ob mreži. Vendar je bilo skoraj poldrugo uro trajajoče (enosmerno...) kramljanje izredno zanimivo in poučno, prav nič suhoparno, niti omejeno zgolj na odbojarsko tematiko, saj nam je Blahuta preko špor-

ta podal tudi bežen, a dovolj pomenljiv prerez življenja na Češkem pred in po »revoluciji«, kot je sam brez ovinkov imenoval velike politične in družbene spremembe, ki so pretresle to in druge vzhodnoevropske države. Vsega, kar nam je povedal ni mogoče strniti v nekaj stavkih.

Dušan Blahuta se je odbojki najprej približal kot igralec. Kot član Slavije iz Bratislave je več let igral v extra (za nas prvi) ligi kot podajač, bil pa je tudi član mladinske reprezentance. Študij je dokončal na visoki šoli za telesno kulturo in bil zaposlen na medicinski fakulteti kot asistent in metodik. S trenerstvom se je začel ukvarjati 1971. leta. Pet let je treniral dekleta v 2. ligi, nato pa Crveno zvezdo, Slovana in Slavijo v 1. ligi. Štiri leta je bil tudi trener ženske državne mladinske reprezentance, s katero je 1984. leta na evropskem prvenstvu v Clermontu Ferrandu osvojil bronasto kolajno za reprezentancama Sovjetske zveze in Italije. Svojo kariero je nato nadaljeval v Avstriji, na Dunaju pri društvu češkoslovaške manjšine Sokol X. V sezoni 1988/1989 pa je treniral nič manj kot v Kuvajtu. Pri društvu Todamon se je ukvarjal bodisi z mla-

dinci bodisi s člani. Prav pripovedovanje o izkušnjah v Kuvajtu je bilo izredno zanimivo:

»V Kuvajtu je ogromno nadarjenih mladincev z odličnimi telesnimi sposobnostmi, spretnostjo, smislom za obvladanje žoge, toda šport je domena

kuvajtske elite, Palestincem, onim iz Bangladeša, Šrilanke in drugim je dostop v društva prepovedan. Kuvajtski športni funkcionarji se bojijo, da bi leti iz ekip postopoma spodrinili avtohtone športnike. S temi pa ni lahko delati. V šport se v Kuvajtu ogromno investira. Športne strukture so v Kuvajtu prvovrstne, dvorane so ogromne, povsod je nenormalno čisto, organizirano, toda tekmovalci so razvajeni, precej lenobni, predvsem pa nedisciplinirani. Vse to je posledica visokega standarda teh mladincev, ki imajo od življenja, vsek kar se jim zljubi.

Blahuta bi bil moral ostati v Kuvajtu dve leti, a se je moral iz družinskih razlogov vrniti domov, s tem pa se je izognil tudi iraški invaziji te dežele, ki je kuvajtski raj povsem obubožala.

In tako smo že pri prvih stikih z našim vzhodnokraškim društvom, do katerih je prišlo med poletjem, ko so se slovaši mudili na pripravah v Bratislavi. »Zahvaliti se moram funkcionarjem Sloge za povabilo, saj bom imel z bivanjem pri vas možnost za dodatno študijsko izpopolnjevanje, za primerjanje naše metodike dela z italijanskim, zlasti na primer, kar se tiče dela z najmlajšimi.«

Kakšen pa je bil vaš prvi vtis tu pri nas?

»Nikjer me niso sprejeli tako lepo kot pri vas. Tu se res počutim kot doma.«

Kakšen pa je vtis o tukajšnji stvarnosti?

»Pri vas se dela veliko bolj intenzivno kot pri nas. Tudi, ko trener obrača glavo drugam, igralke ne štedijo z naporom. Pri nas so pogojih, v katerih vadimo seveda veliko boljši. Vse je podrejeno vadbi, tudi šola. Že od mladih nog imajo najbolj perspektivni športniki vse na razpolago: trenerja, zdravnika, fizioterapevta, stanovanje, hrano in tako naprej. A vsi tega ne znajo ceniti in med vadbo jih je potrebno stalno spodbujati k delu. Nasprotno pa so me vaša dekleta presenetila zaradi požrtvovalnosti in želje, da od treninga odnesejo čimveč.«

Dušan Blahuta bo pri Slogi zavzemal vlogo tehničnega svetovalca, po bliže pa se bo ukvarjal z mladinskimi vrstami dekl in naraščajnci ter z naraščajnicami Sokola v okviru sodelovanja med tema našima društvoma.

Prav gotovo bodo sadovi njegovega dela kmalu vidni.

(A. Koren)

Tudi po 5. kolu 1. amaterske nogometne lige Štandrežci nepremagani

Obramba Juventine potrjuje svojo kakovost

RUDA - JUVENTINA 0:0
RUDA: Malusa, Cergoli (Ciani), Dri-go, Battiston, Paro, Rignonat, D. Donda, Marchesin, V. Donda (Portelli), Del Pin, Quargnal.
JUVENTINA: Pascolat, Chizzolini, Capotorto, Trevisan, Krpan, Černigoj, Klanjšček, Bastiani (v 89' Travagin), Tabaj, Andaloro (v 80' Del Negro), Kavs.
SODNIK: Fedele iz Tolmeča. GLE-DALCEV: 550. IZKLJUČEN: Kavs.
RUDA — Peti zaporedni uspešni nastop štandreške Juventine je v Rudi zahteval dokajšnje odločnost Campijevih izbrancev, ki so se v zadnjih 30 minutah na vse načine zoperstavljali razigranim gostiteljem. Verjetno je obramba Juventine prav tokrat potrdila svojo kakovost in ni slučaj, da vratar Pascolat po 5 kolih ni še prejel gola: prav vratarju, kot tudi vsej obrambni vrsti, gre zasluga za odličen začetek prvenstva. Tega mnenja je

sam trener Bruno Campi, ki nam je po tekmi izjavil, da je nadvse zadovoljen z dosedanjim razpletom. Če bi v napadu razpolagali s sredinskim napadalcem, je dodal trener, bi se Juventina lahko potegovala za samo napredovanje. Campi pa je izrekel pohvalo tudi na račun Rude, homogene postave, ki si zasluži visoko mesto na lestvici.
Pred izredno številnim občinstvom, kar je značilnost domačih tekem Rude, sta ekipi že od prve minute pokazali dokajšnje odločnost. Kljub slabemu terenu smo zato prisostvovali dopadljivi igri obojih, saj se niso »predali«
kašnemu posebnemu taktiziranju. Željo po zmagi je Juventina pokazala v uvodnih minutah, ko je v nekaterih priložnostih spravila v zadrego domačo obrambo. V 8. minuti je Andaloro z roba kazenskega prostora z diagonalnim strelom za las zamudil priložnost. Sedem minut kasneje pa je domača enajsterica napravila zelo lepo

priložnost, ko je Quargnal v voleju zaposlil sicer odličnega vratarja Pascolata. Agresivna igra v začetnem delu

totocalcio		
Bari - Genoa	1	2
Bologna - Cesena	2	1
Cagliari - Torino	2	2
Florentina - Parma	2	2
Inter - Pisa	1	1
Juventus - Lazio	X	X
Napoli - Milan	X	X
Roma - Lecce	1	1
Sampdoria - Atalanta	1	1
Foggia - Verona	1	1
Pescara - Ascoli	X	X
Carraresi - Fano	2	2
Cuneo - Novara	X	X
KVOTE		
13 (14 dobitnikov)	1.025.486.000	13 (14 dobitnikov)
12 (1.200 dobitnikov)	11.964.000	12 (1.200 dobitnikov)

srečanja je obema trenerjema narekovala večjo pozornost na sredini. Štandrežci so s Tabajem, Klanjščkom, Černigojem in Bastianijem gostitelje povsem zaustavili pri gradnji igre in morebitnih napadalnih akcijah.
V drugem polčasu, ko je blatno igrišče še bolj otežkočilo delo nogometašev, je Juventina zaigrala bolj obrambno, še zlasti, ko je zaradi izključitve Kavsa ostala v desetih. Številčno prednost so predstavniki Rude izkoristili in z ofenzivnejšo igro prevzeli nadzorstvo na sredini. Terenska premoč gostiteljev pa ni rodila večjih priložnosti v napadu, z izjemo Cianijevega strela v 81. minuti, vendar je Pascolat odlično posegel. Dosežena točka zagotavlja Štandrežcem odličen izhodišni položaj na lestvici in uresničuje se možnost, da bi Juventina letos odigrala pomembno vlogo v 1. amaterski ligi, čeprav ne gre pozabiti, da je do končnega cilja še dolga pot. (r.p.)

Nedeljsko 5. kolo v 2. amaterski nogometni ligi prineslo veliko zadoščenja

Zarja sama na vrhu, spodbudni nastopi ostalih

PRO ROMANS - ZARJA 0:3 (0:1)
STRELCI: v 31' minuti Voljč, v 52' Kalc, v 75' Damjan Fonda.
ZARJA: Kočevar, Ridolfo, Antonič, Grčić, Damjan Fonda, Germani, Auber, Varljen, Voljč (v 75' Tognetti), Mauro, Kalc (v 66' Borelli).
Niti največji optimist v taboru Zarje ni mislil, da bodo Bazovci v gosteh tako prepričljivo premagali Pro Romans, ki spada med favorite za osvojitve prvega mesta. Toda zarjani so tudi tokrat pokazali boljši nogomet in večjo zagrizenost ter zaslužen slavlili.
Začetek sicer ni bil spodbuden za Zarjo, saj so domačini takoj pritisnili in po hudi napaki Bazovcev v 6. minuti istržili pravično enajstmetrovko. Zanesljivi Kočevar pa je »hipnotiziral«
nasprotnika, ki je slabo streljal, tako da je prvi mož bazovske obrambe žogo lahko spet odbil v polje. To je bil verjetno tudi preokret tekme, saj so se zarjani po tej nevarnosti predramili, medtem ko je zamujena priložnost potrla domačine. Zarja je prevzela vajeti igre v svoje roke in z dobro igro na sredini onemogočila napade Pro Romana ter z Robertom Kalcem in Voljčem v protinapadih večkrat resno zaposlila domačo obrambo. Na gol pa je bilo treba čakati do 31. minute, ko se je Voljč po hudi napake obrambe predstavljal sam pred vratarjem in ga tudi zlahka premagal. Domačine je gol še bolj potrl, tako da se do konca polčasa niso več zbrali.
V drugem delu igre so si vsi pričakovali reakcijo domačinov. Vsi upi Pro Romana pa so se splavali po vodi že v 52. minuti, ko je Damjan Fonda po lepi osebni akciji podal žogo do prostega Roberta Kalca, ki je le nekaj metrov od vrat nemoteno zatresel mrežo. S tem je bilo praktično tudi tekme konec, saj so Bazovci povsem zagospodarili a igrišču in v 75. minuti potrojili s krasnim golom

Damjana Fonde. Ob koncu moramo tokrat poleg Damjana Fonde in Kočevarja pohvaliti vso obrambno vrsto za solidno igro skozi vso tekmo. (Big)
PRIMORJE - CAPRIVA 3:0 (0:0)
STRELCI: Miclaucich v 54', 60' in 81'. PRIMORJE: Coronica, Štrukelj, Lukša, Štoka, Antoni, Savarin, Crevatin, Comino, De Marco (v 75' Livan), Miclaucich, Sullini (v 70' Trampuš).
Proseško igrišče je bilo zaradi dežja iz prejšnjih dni v precej slabem stanju, poleg tega pa je pihala še nadležna burja. Prav burja je najbolj pogojevala igro, saj je v 1. polčasu pihala v hrbet gostov in jim precej pomagala. Začetek je bil torej izenačen, z rahlo terensko premočjo Caprive, ki pa ni uspela streljati na vrata Coronice. Bila je nevarna le v eni priložnosti, ko je Štoka v obrambi izgubil žogo, vendar je pravočasno posegel Štrukelj. Prosečani so se zanašali predvsem na protinapad, posebno z Miclaucichem, ki je v 25. minuti preigral par branilcev, a je z zelo ugodnega položaja v kazenskem prostoru streljal v vrata.
V drugem polčasu je bilo za rdečermene vse lažje, sparvili so goste na njihovo polovico in kmalu povedli po zaslugi Miclaucicha, ki je odlično izvedel prosti strel v kazenskem prostoru. Domačini so nadaljevali z napadi in Miclaucich je dosegel še dva zadetka: drugi je bil izreden, saj je napadalec Primorja preigral vso obrambo in zatem se spretno izognil še vratarju. Ob tem je treba povedati, da so Prosečani vsrtavili še nekaj nevarnih akcij, posebno na levem krilu s podajami učinkovitega Savarina. Tokrat je prvič letos zaigral tudi kapetan Antoni, čigar doprinos bo v nadaljevanju odločilnega pomena za Primorje. (Š. M.)

PIEDIMONTE - VESNA 0:1 (0:1)
STRELCI: Venturini v 10'.
VESNA: Messina, Soavi, Massai, Sedmak, Giraldi, Pichierri, Pertan, Venturini, Canazza (v 55' Barilla), Naldi, Leonardi.
V teku tedna je v kriškem društvu prišlo do pomembne spremembe, in sicer zamenjave trenerja. Odslovljen je bil Umberto Esposito, čigar mesto je prevzel Renato Sadar, ki je prejšnja leta vodil Chiarbolo. Pod njegovim vodstvom je Vesna dosegla svojo prvo zmago v gosteh in tako prinesla domov važni točki.
Križani so se v nedeljo od vsega začetka podali v napad in v 10. minuti imeli na razpolago prosti strel, par metrov izven kazenskega prostora. Priložnost je odlično izkoristil Venturini, ki je z močnim udarcem premagal vratarja. Podobna priložnost se je v 33. minuti ponudila domačinom, ki pa so zadeli prečko.
Drugi polčas je bil nekoliko živahnejši, domačini so začeli bolj pritisniti na

nasprotno polovico, toda Naldi in Barilla sta s hitrimi protinapadi spravljal v zadrego domačo obrambo. V zadnjih petnajstih minut je bilo nekoliko bolj »vroče«, saj je sodnik moral predčasno poslati z igrišča Massaia (Vesna) in Nitija (Piedimonte). Dve minuti pred koncem bi lahko Vesna podvojila, toda Barilla je sam pred vratarjem zadel vratnico. (S.K.)
AUDAX - GAJA 2:2 (0:0)
STRELCI: Mestroni v 63', Neppi v 76', Toscani v 77', Ballarin v 83'.
GAJA: Zemanek, Dallagiacoma, Ballarin, Neppi (v 75' Suc), Loi, Bullo, Crisman, Vengust, Gabrielli (v 15' Max Grčić), Kelemen, Ghitto.
IZKLJUČEN: Vengust.
Tremulova ekipa je v nedeljo šla v goste s trdnim namenom, da odnese vsaj točko ali pa tudi tisto tako zaželjeno zmago, ki jo gropsko-padriški navijači nestrpno pričakujejo od samega začetka prvenstva. Tokrat so zeleno-rumeni igrali daleč pod svojimi sposobnostmi, tako da so v drugem polčasu morali nadoknaditi dvojni zaostanek. Pri rezultatu 2:0 za Audax pa so se gajevci le predramili in se pošteno potrudili, da so najprej iz prostega strela, ki ga je Neppi mojstrsko izvedel, razliko zmanjšali. Deset minut pred koncem pa so z Ballarinom zapečatili izid na 2:2. Proti koncu tekme si je gropsko-padriška enajsterica napravila še edinstveno priložnost, da odnese celoten izkupiček s težkega in razmočenega igrišča, čeprav bi si tega ne zaslužila.
Škoda, da je Gabrielli zaradi poškodbe moral zapustiti igrišče takoj na začetku tekme. Zamenjal ga je Max Grčić, ki je sicer dobro opravil svojo nalogo. Povedati moramo še, da je sodnik zelo slabo sodil in je na začetku drugega polčasa zaradi ugovaranja izključil Vengusta. V nedeljo bodo zeleno-rumeni igrali doma, in zelo bi bili veseli, če bi zaigrali tako kot znajo. Pozitivni rezultat je vedno dobrodošel. (Pečar)

totip		
1. — 1. Enalotto	1	1
2. — 1. Cronicle	X	X
2. — 1. Croz	2	2
2. — 1. Iulia	1	1
3. — 1. Iro Hito Pont	X	X
4. — 1. Gusek	1	1
4. — 1. Donoway Ci	1	1
2. — 2. Golfo del Mare	X	X
5. — 1. Fever Om	X	X
2. — 2. Flambo	X	X
6. — 1. Frog Bi	2	2
2. — 2. Effe Effe	X	X
KVOTE		
12 (35 dobitnikov)	21.828.000	12 (35 dobitnikov)
11 (739 dobitnikov)	1.020.000	11 (739 dobitnikov)
10 (7.930 dobitnikov)	93.000	10 (7.930 dobitnikov)

V derbiju 3. amaterske lige v Dolini domači Breg po 10 letih spet slavil zmago proti Primorcu

Visok poraz v Sovodnjah prehuda kazen za Mladost

SKUPINA H
SOVODNJE - MLADOST 6:2 (2:1)
STRELCI: v 11' in 62' Modula, v 29' M. Argentin, v 31' in 65' Luise, v 60' D. Argentin, v 75' in 80' Butkovič.
SOVODNJE: Mastroianni, Hmeljak, Tomsic, Grillo, Čevdek, Fajt, Acconcia (Grillo, Devetak), Luise, Butkovič, Agosto, Modula.
MLADOST: Baldan, Černic, M. Argentin, Falcicchia, A. Devetta, Colja, Kobal, De Lorenzo (Marušić), R. Devetta, Frandolič (Kosič), D. Argentin.
Dvoboj med slovenskima ekipama je bil tokrat, kot se sicer spodobi za derbi, res napet in poln presenečenj. Bralca naj ne vara končni izid, ki je prav gotovo prehuda kazen za gostujočo enajsterico: vse do polovice 2. polčasa bi si namreč zaslužila neodločen izid. Šele v končnih potezah so Sovodenjci odločno vzeli vajeti igre v svoje roke in nadigrali Kraševce, ki so povsem popustili.
Prvi polčas ni bil posebej zanimiv, saj smo bili priča zelo raztrgani igri na obeh straneh. Tudi zadetki so padli bolj po naključju. Sovodenjci se lahko zahvalijo mojstrski izvedbi prostih strelav Luise, ki je najprej odlično našel prostega Modulo v kazenskem prostoru, nato pa je še sam zatresel nasprotnikovo mrežo. Trenutno izenačenje so Dobrodojci dosegli po negotovosti domače obrambe, ki je bila v nedeljo vse prej kot zanesljiva.

Tudi v začetku 2. dela se slika na igrišču ni spremenila. Mladost je sicer bolj odločno napadala in tudi zaslužen izenačila, kar je bilo spričo začetnih napovedi res presenetljiv rezultat. Šele tedaj se je »odprlo«
sovodenskim igralcem, ki so predvsem po zaslugi Module in Luise (spet s prostim strelom) dosegli odločilno prednost: Modula in Luise sta res nezadržna v napadu in sta že sama jamstvo za katerikoli podvig. Prav na koncu se je razigral še Butkovič, ki prehaja v formo.
Srečanje samo je potrdilo, da Sovodenje razpolaga z res prvovrstnim napadom, tako da bi morale brez večjih težav doseči zastavljeni cilj, napredovanje, čeprav velja poudariti, da je tokrat nekoliko škripala obramba. Kar pa se Mladosti tiče, zaslužijo mladi Kraševci pohvalo, saj se zelo srčno borili, čeprav tehnično niso bili dorasli nasprotniku. (MAL)
KRAS - S. ANNA 3:0 (2:0)
STRELCI: v 3' Albertini, v 21' Božič, v 78' Forte.
KRAS: Caputo, Tul, Škerk, Marcosi-ni, D. Škabar, A. Škabar, Forte (v 78' L. Škabar), Spazzapan, Božič, Pischianz, Albertini (v 80' Fabbri).

Krasovci so v nedeljo popravili hud spordslaj iz prejšnjega kola. Z neoprečnim 3:0, ki je precej varljiv, saj bi si po ustvarjenih priložnostih zaslužili še izdatnejšo zmago, so premagali sicer šibko Sant'Anno. Krasovo zmagovito pot je že v 3. minuti začel Albertini: potem ko je sam izpeljal napadalno akcijo, je brez težav spravil žogo v prazno mrežo, ko vratar ni zadržal žoge po strelu Pischianza. V 21. minuti je bilo srečanje dejansko odločeno: Forte je z desne lepo podal na sredino, kjer je povsod prisotni Božič s težkega položaja žogo preusmeril v mrežo in tako dosegel svoj prvi gol v belo-rdečem dresu. Reakcije Tržačanov ni bilo, zato so domačini še dalje gospodarili na igrišču. Pred koncem polčasa je slabi sodnik na začudenje vseh spregledal očiten prekršek nad Fortejem pred nasprotnikovimi vrati.
Srečo sta v nadaljevanju poskusila še isti igralci in Spazzapan. V 73. minuti je Pischianz zadel vratnico, 5 minut kasneje pa se je po približno enoletni »suši«
spet vpisal med strelce

tudi Forte, ki je z efektim zadetkom z glavo postavil končni izid. V 80. minuti je sodnik zaradi prekrška vratarja nad Božičem dosodil indirektni strel kakih 7 m od vrat, ki pa žal ni obrodil zaželenih sadov. (Z. S.)
SKUPINA I
BREG - PRIMOREC 1:0 (0:0)
STRELCI: Lacalamita v 73'.
BREG: Petronio, Paoletti, Pečar, Diminich, Paoli, Prašelj, Slavec (v 85' S. Olenik), Lacalamita, Zeugna, Švara (v 46' Udovitch), Castellano.
PRIMOREC: Bussani, Sardiello, Coppola, Rados, Santi, D. Puric, E. Kralj, Kelemenich, A. Carli, Smilovich, Canziani (v 71' Pitacco).
SODNIK: Lipari iz Trsta; GLEDALCEV: 150; RUMENI KARTON: Diminich, Sardiello, Kelemenich in Pitacco.
Po 10 letih so Brežani v 19. prvenstvenem derbiju, tokrat povsem zaslužen, spravili na kolena Primorca, ki je v zadnjih 8 derbijih z Bregom vedno neporažen zapustil igrišče. Trebenci so namreč zadnji poraz proti Bregu doživeli prav v Dolini, 2. marca 1980, v okviru prvenstva 2. AL: tedaj je Breg zmagal z golom Strnada v 40. minuti. Z istim izidom so »plavi«
v nedeljo prekinili negativno serijo. Za Breg je zmaga povsem zaslužena, saj je pokazal predvsem več volje in bil tudi taktično bolj razporejen od Trebencev, ki so tokrat dobesedno odpovedali.
Srečanje, ki sta ga ovirala močan veter in tudi blatno igrišče, se je začelo s terensko premočjo domačinov, katerim je sicer v prvem polčasu pihal veter v hrbet. Kljub stalnemu pritisku Brega in občasnim protinapadom Primorca vratarja nista imela velikega dela. Prvo nevarno akcijo smo zabeležili šele v 30. minuti, ko sta se na visoko žogo pognala z glavo Paoli in Santi, ki se je rešil v kot. Prav pri izvedbi tega kota pa je vratarja nadomestil Kelemenich, ki je na sami gol črti preprečil zadetek. Tik ob izteku polčasa smo videli še močan prosti strel Prašlja, ki je švignil mimo vratnice Primorca.

rezultati		
1. AMATERSKA LIGA		
Skupina B		
IZIDI 5. KOLA		
Ruda - JUVENTINA	0:0	
Cordenonese - P.Cervignano	1:3	
Fortitudo - Trivignano	0:1	
P. Fiumicello - P. Aviano	1:0	
S. Canzian - Sangiorgina	1:0	
Ponziana - Aquileia	2:0	
Tamai - Lauzacco	1:1	
Percoto - Costalunga	2:0	
LESTVICA		
P.Fiumicello	5	3 2 0 7:3 8
S. Canzian	5	4 0 1 5:3 8
Ruda	5	2 3 0 5:1 7
P.Cervignano	5	2 2 1 6:3 6
Costalunga	5	2 2 1 6:4 6
JUVENTINA	5	1 4 0 2:0 6
Percoto	5	3 0 2 6:7 6
Tamai	5	2 1 2 8:5 5
Fortitudo	5	1 3 1 3:3 5
Trivignano	5	2 1 2 2:5 5
Sangiorgina	5	1 2 2 3:4 4
Lauzacco	5	1 2 2 4:6 4
P. Aviano	5	0 3 2 3:5 3
Ponziana	5	1 1 3 3:6 3
Aquileia	5	1 0 4 2:5 2
Cordenonese	5	1 0 4 4:9 2
PRIHODNJE KOLO		
Lauzacco - Costalunga, Aquileia - Tamai, Sangiorgina - Ponziana, Pro Aviano - San Canzian, Trivignano - Pro Fiumicello, Pro Cervignano - Fortitudo, JUVENTINA - Cordenonese, Ruda - Percoto.		

2. AMATERSKA LIGA		
Skupina F		
IZIDI 5. KOLA		
Piedimonte - VESNA	0:1	
Villanova J. - Mariano	0:0	
Pro Romans - ZARJA	0:3	
PRIMORJE - Capriva	3:0	
Villesse - Corno	1:0	
Moraro - Mossa	0:0	
Audax - GAJA	2:2	
Pro Farra - Fogliano	2:2	
LESTVICA		
ZARJA	5	4 1 0 10:0 9
Moraro	5	3 2 0 8:4 8
VESNA	5	3 1 1 7:3 7
Pro Romans	5	2 2 1 10:8 6
Corno	5	2 2 1 6:4 6
Villesse	5	2 2 1 5:4 6
Mossa	5	1 4 0 4:3 6
Fogliano	5	2 1 2 13:12 5
PRIMORJE	5	1 3 1 6:5 5
Pro Farra	5	1 3 1 5:4 5
Piedimonte	5	2 0 3 4:6 4
GAJA	5	0 4 1 4:7 4
Villanova J.	5	1 1 3 3:5 3
Mariano	5	0 3 2 1:4 3
Audax	5	1 1 3 6:10 3
Capriva	5	0 0 5 1:14 0
PRIHODNJE KOLO		
GAJA - Fogliano, Mossa - Audax, Corno - Moraro, Capriva - Villesse, ZARJA - PRIMORJE, Mariano - Pro Romans, VESNA - Villanova J., Piedimonte - Pro Farra.		

3. AMATERSKA LIGA		
Skupina H		
IZIDI 4. KOLA		
Begliano - Sagrado	1:1	
CUS Ts - Poggio	0:1	
SOVODNJE - MLADOST	6:2	
Vermegliano - Medea	1:2	
Azzurra - Isonzo S. Pier	0:0	
KRAS - Sant'Anna	3:0	
S. Lorenzo - Junior	1:2	
LESTVICA		
Medea	4	3 1 0 9:3 7
SOVODNJE	4	3 0 1 11:4 6
Poggio	4	3 0 1 9:4 6
Sagrado	4	2 2 0 5:2 6
S. Lorenzo	4	2 1 1 7:3 5
KRAS	3	2 0 1 7:5 4
Isonzo S.P.	4	1 2 1 5:6 4
Azzurra	4	1 2 1 2:4 4
MLADOST	4	1 2 1 4:7 4
Vermegliano	4	1 1 2 7:6 3
Begliano	4	0 2 2 4:8 2
Junior	3	1 0 2 3:8 2
CUS Ts	4	0 1 3 2:5 1
Sant'Anna	4	0 0 4 1:11 0
PRIHODNJE KOLO		
Sant'Anna - San Lorenzo, Isonzo S. Pier - KRAS, Medea - Azzurra, MLADOST - Vermegliano, Poggio - SOVODNJE, Sagrado - CUS Trieste, Junior - Begliano.		

Skupina I		
IZIDI 4. KOLA		
Roianese - Don Bosco	2:1	
CGS - Union	1:0	
Exner - Stock	2:1	
Chiarbola - S. Andrea	1:1	
Fincant. Ts - Montebello	1:1	
San Vito - Opicina	2:2	
BREG - PRIMOREC	1:0	
Počitek: Giarizzole		
LESTVICA		
Chiarbola	4	2 2 0 4:2 6
S. Andrea	4	2 2 0 4:2 6
Roianese	3	2 1 0 6:1 5
Opicina	4	2 1 1 6:3 5
Stock	3	2 0 1 6:4 4
Giarizzole	3	1 2 0 3:2 4
Montebello	4	0 4 0 2:2 4
BREG	3	1 1 1 4:4 3
San Vito	4	0 3 1 6:7 3
PRIMOREC	4	1 1 2 5:6 3
Exner	4	1 1 2 3:4 3
CGS	4	1 1 2 3:5 3
Fincant.Ts	4	0 3 1 3:6 3
Don Bosco	2	0 0 2 2:4 0
Union	2	0 0 2 0:5 0
PRIHODNJE KOLO		
PRIMOREC - Giarizzole, Opicina - BREG, Montebello - San Vito, S. Andrea - Fincantieri Ts, Stock - Chiarbola, Union - Exner, Don Bosco - CGS, počitek: Roianese.		

Pogovor z alpinistom Marcom Sternijem po njegovi predčasni vrnitvi iz Himalaje

»Bila je prava odprava prijateljstva«

Marco Sterni, 25-letni Tržačan, s spričevalom knjigovodje, član CAI-XXX Ottobre, kandidat za gorskega vodnika in športni plezalec, sodi v sam vrh tržaškega in deželnega alpinizma. Kot član odprave Alpe Adria Sagarmatha 1990 se je zaradi posledic lanske poškodbe predčasno vrnil s Himalaje in prinesel prve vtise in p-snetke.

Kako si postal član odprave?
Poklical me je Davor. V začetku sta bila potrebna dva od XXX Ottobre zaradi nekaterih dovoljenj, in jaz sem takoj zagrabil, ker je to bila priložnost, ki je nisem hotel zamuditi. Pridružil se mi je Mauro Petronio, ki je bil z menoj že na Fitz Royu. Nisem pa pričakoval, da bom imel težave s hrbtnico. Zdravnik mi je sicer rekel, da ne bi smel nikoli več nositi nahrbtnika. Toda letos pred odhodom sem ga nosil tudi polno naloženega in ni bilo težav. Tam pa smo ga nosili vsak dan, dvajset dni zaporedoma.

Kako da je odpadel let z letalom od Katmanduja do Jiri?

Zaradi slabega vremena. Tri dni smo vsako jutro natovorili avtobus in se odpeljali na letališče. Ob desetih pa se je zasvetilo: Fly is cancelled. To se je ponovilo še dva dni, nakar so nam javili, da imamo naslednji let šele 5. septembra. Kdor izgubi let, pride namreč na konec čakalne vrste. Menili smo, da bi v tem času do baznega tabora prišli tudi peš. Tako smo storili in dospeli 7. septembra. Hoje je bilo deset dni, rabili pa smo jih dvanajst zaradi postankov za aklimatizacijo.

Koliko ur na dan je trajal ta trening?

Bilo je različno. V glavnem smo hodili v dveh skupinah. Jaz, Mazzoleni in Davor smo odrinili zjutraj ob osmih, se odpovedali kosilu in smo običajno ob pol dveh bili že na cilju. Drugi so se ustavili za kosilo in so prišli nekako ob pol petih popoldne. Široka steza se je vzpenjala in spuščala: 1000 m gor, 600 m dol, 1000 m gor, 800 m dol. Bili smo še v monsunki dobi, zato je neprenehoma lilo ali pa sta vladali neznozna vlaga in vročina, da si bil stalno moker od potu. Občasno smo se skopali v kaki reki.

Člani odprave Alpe Adria Sagarmatha 1990 v baznem taboru pred vzponom na Everest

(foto Sterni)

Če si malo obstal, si bil v hipu poln pijavk. Od kože so se odlepile le, če smo nanje pritisnili čik. Če si jih hotel odtrgati, je glava ostala v koži in si staknil okužbo. Šerp nismo imeli s seboj. Spremljali so nas le štirje domačini, od katerih je eden hodil naprej naročevati kosilo v gostišča v vasicah ali izven, ki pa so bila prav borna, prej podobna stajam. Kosilo pa je bilo povsod enako: riž z juho iz leče in ocvrt krompir. Šele v baznem taboru smo prešli na svojo hrano.

Do kod si se povzpел in kdaj si moral odnehati?

Prišel sem do 7 tisoč metrov, nekaj čez, na poti od drugega do tretjega tabora, ki smo ga šli postavljati. Tudi zaradi aklimatizacije smo večkrat

opravili pot do višinskih taborov in nazaj v baznega. Ko sem četrtič hodil od prvega do drugega tabora, sem naenkrat občutil v hrbtu zelo močno bolečino. V petih minutah sem bil primoran ustaviti se, ker nisem mogel več hoditi. Legel sem na nahrbtnik in držal glavo iztegnjeno, kot lani, ko sem nosil posebni aparat zaradi poškodbe - kompresije hrbtničnega mozga. To mi je olajšalo bolečine. Bil sem sam, Silvo in Jeglič sta bila že visoko pred menoj. Tako sem ležal skoro tri ure sredi snežnega viharja, ki me je skoro docela zasul. Višinska obleka mi je obdržala telesno temperaturo. Če sem stopil navzdol, so bile bolečine še hujše. Nisem vedel, kaj naj storim. Postal me je strah. Moja soplezalca sta mislila, da sem zaradi nevihte ostal v prvem taboru in da pridem do drugega naslednji dan.

Počasi, počasi sem se odpravil navzgor in dospel pred 5. uro do drugega tabora. Slabo vreme ni ponehalo. S tovarišema sem naslednji dan ob hudih bolečinah sestopil v bazni tabor. Dobil sem nekaj zdravil in ležal dva dni neprenehoma, tako da so bolečine ponehale. Menim, da je bila za vse to kriva nošnja nahrbtnika. Pritisk le tega mi je obudil znake tetrapareze od lanske poškodbe. Tako je bilo konec z mojo udeležbo na odpravi. Kot sem bil pozneje vesel, da so trije uresničili cilj odprave, tako mi je sedaj žal, da ni tudi ostalim uspelo priti na vrh, kajti taka odprava, tudi zaradi finančnih sredstev, ki jih zahteva, je enkratna priložnost, ki se ne ponovi tako zlahka.

Kako ste se sporazumevali in kakšni odnosi so vladali med vami?

Iz Italije nas je bilo osem in je bil sobesednik pri roki. Po potrebi pa so nam Lenart, Tatjana in Davor prevajali, ali pa smo se posluževali angleščine. Možnost razgovora pomeni dosti zlasti v baznem taboru, ko nimajo kaj početi. Odnosi med nami so bili odlični. Moram reči, da je bila odprava pozitivna tudi s tega stališča. Nikoli si ne bi predstavljal, da je na odpravi možna takšna sloga, kot je vladala pri

nas; ko smo se poslavljali, smo imeli malodane solze v očeh.

Prestavimo se v tukajšnji svet. Si imel še druge prilike za stike s slovenskimi plezalci? Si plezal kaj tudi preko meje?

V plezališčih, večkrat sem se udeležil tekem v Bohinju, v Vipavi, pri Reki. Tja prihaja veliko slovenskih alpinistov, tako da jih poznam skoro vse. V Sloveniji dajo dosti na tekmovanja, ker jim služijo za določevanje lestvic. Slovenske hribe pa moram še odkriti. Doslej me niso toliko zanimali, po eni strani zaradi kvalitete skale, po drugi strani, ker sem imel toliko opraviti v Dolomiti, v Marmoladi. V Paklenicu pa sem hodil že leta 1982, ko so jo komaj odkrivali, in imam od tam prav lepe spomine. Plezalci so imeli zelo skromno opremo, šotor si postavil prosto na travniku, skratka pionirsko vzdušje. Za 1. maj je prihajal Podgornik s tovariši in kazal diapozitive. Bili smo prelepa družina.

Kdo te je uvedel v alpinizem?

Družina, oče. Doma nas je pet bratov in vsi smo neumni na plezanje, smučanje in hribolazništvo. Začel sem s smučanjem in to precej zgodaj. Moj brat je plezal, a ta panoga me ni pritegovala. Posvetil sem se le alpskemu smučanju. Po dveh letih smučanja sem začel hoditi na Napoleonsko, bilo mi je 14 let. Vedno bolj sem se navduševal in se obenem prepričeval, da ne bom nikoli hodil v hribe ter da plezam le zato, da si okrepim mišice. No, potem so me pritegnile tudi gore in sedaj je enajst let odkar plezam.

Tvoja prva težka smer in najvažnejše etape v tvojem plezanju?

Prva težka smer je bila Modernen Zeiten, VII. stopnje, leta 1984 v Marmoladi. Nadaljnji dosežki pa so: prvenstvena smer v severni steni Fitz Roya v Patagoniji leta 1985 skupaj še z drugimi petimi plezalci, nato Via del Pesce IX. stopnje leta 1989 v Marmoladi in tri smeri tudi v Dolomiti: Costantini - Apollonio v Tofani de Rozes ter Lacedelli - Ghedina in Via dei Fachiri v Cimi Scotoni. Največ zadoščenja pa sta mi dali odprava v Patago-

nijo in Via del Pesce. Slednja je nekaj fantastičnega.

Kdo so tvoji alpinistični vzorniki?

Prej, recimo, so mi bili vseh ljudi kot Messner, npr. Vednoje vedel, kaj hoče. Sedaj ga sicer kritizirajo, ker je svojo dejavnost komercializiral. Svoječas pa je bil to bajni alpinist, je znal plezati in je bil vedno za korak pred drugimi. Sel je v Himalajo in ve se, kaj je naredil. Za več let je anticipiral dosežke vseh ostalih. Prvo sedmo stopnjo je zmogel on. To je Sas d'la Crusc (Sasso della Croce), ki jo je ocenil s VI+, a ni kaj, je prava sedmica. Je neverjetno. Uspeh mu je prehod, ki je zares še danes vsega spoštovanja vreden. Po mojem je bil to nepremagljivi alpinist, pojem popolnosti.

Potem se navdušujem nad plezalci plezališč. Kot športnega plezalca sem vedno občudoval Manola-Maurizia Zanollo. Imel sem ga priliko spoznati in je res edinstven. Zanimajo me torej predvsem tisti, ki se lotijo tako športnega plezanja kot plezanja v gorah in v ledu, ki znajo biti večstranski.

Kaj predstavlja zate alpinizem in katera tvoja lastnost ti pri tem najbolj pomaga?

Zame? Vse nedvomno vse, moram reči: ves moj dan je osnovan na tem. Tudi prej, ko sem delal: vsakodnevni trening in dieta za ohranitev teže. Po končanem delu - na plezanje, po plezanju tek. Pozimi smučanje, poleti plezanje. Ne pijem in ne kadim. Še alpinizem je bil na prvem mestu. Po lanskem poškodbam pa mi telo ne bo več dovolilo čudežev in bom moral zmanjšati svoje zahteve ter nekoliko spremeniti cilje. Pri plezanju, menim, da mi je v največjo pomoč moč intuicije.

Šotori 1. višinskega tabora ob vzhodni strani Everesta

(foto Sterni)

Kakšno je stanje alpinizma v Trstu in v naši deželi?

Z njim se ukvarja veliko število ljudi, zares veliko, nivo pa ni posebno visok. V drugih obalpskih deželah v Italiji si bolj prizadevajo, jemljejo to kot šport, zlasti športno plezanje. Nihče se v naši deželi noče posvetiti temu poklicno, vsi so le ljubitelji. Najboljši so na Tridentinskem in v Severnem Poadiju, tako v športnem kot v hribih in v Himalaji. Tudi v Bergamu jih je dosti in imajo visok nivo, a nimajo vrhunskih plezalcev. Zanimivo, da je Val D'Aosta glede tega precej na psu. Dolina, ki ima Mont Blanc pred vrati, bi prav lahko dala kakega Profita ali Boivina, kot sta jih dala Chamonix ali Švica.

JOŽKO BAŠA

obvestila

SK BRDINA

organizira v novembru tečaja za alpsko in nordijsko smučanje na plastični stezi v Nabrežini. Tečaj je namenjen otrokom in odraslim. Zainteresirane prosimo, da se oglašijo ob ponedeljku do petka na tel. št. 764596.

ŠD MLADINA - BALETNI ODSEK

obvešča, da so treningi ob ponedeljkih in četrtek: za 1. skupino od 15.45 do 16.45, za 2. skupino od 16.30 do 17.45, za 3. skupino od 17.30 do 19. ure v prostorih osnovne šole A. Sirk v Križu. Nove vpise sprejemajo do 29. oktobra.

SMUČARSKI KLUB DEVIN

obvešča, da se pričenja v četrtek, 25. t. m., tečaj na plastični smučarski stezi v Nabrežini. Informacije na sedežu društva ali na tel. 220423.

KOŠARKARSKA SEKCIJA ŠD BREG

sporoča, da so v teku vpisovanja za tečaje minibasketa. Vpišete se lahko vsak torek v občinski telovadnici v Dolini in sicer od 17. do 18. ure za letnike 1981 in mlajše, od 18. do 19. ure pa za letnike 1979 in 1980. Minikošarkarje vabimo, da se že ob prvem treningu javijo v popolni športni opremlj.

Bruno Križman

Smer z vrisanimi tabori, po kateri so se alpinisti povzpeli na streho sveta

(foto Sterni)

Predvsem po zaslugi Angleža Backleya in Čehoslovaka Železnjya

Letos več svetovnih rekordov v metu kopja

Po atletski sezoni 1990 bodo ostali zapisani svetovni rekordi in samo tri panoge, kar je zgodovinski minus v tem športu.

Razloge smo omenili pred kratkim v statističnem pregledu EP v Splitu. V to logiko spada v prvi vrsti met krogla za moške. Nadalje lahko imamo za drugorazreden dosežek francoske štafete, panoge, ki se z vsemi najboljšimi dejansko teče le ob največjih priložnostih. Ženske so sploh ostale brez rekorda in ostaja zato le met kopja, ki pa je doživel pravi razcvet s štirimi napredovanji in razgibano dialektiko zaradi uporabe tehnične variante pri že itak novemu orodju.

Najdaljši met kopja (če izvezamemo sicer nejasne obrise razdalj doseženih s tehniko baskovskega kopjaša Errausquina pred 34 leti) je pri 104,80 m (Uwe Hohn, NDR, leta 1984). Prav ta dosežek je pospešil hitro uvedbo nove vrste orodja, pri katerem je bilo težno središče pomaknjeno za 5 cm naprej. Hitro se je začelo nagibati navzdol

in se redno zapičilo v tla v dokaj širokem kotu. S prejšnjimi »jadralskimi« kopji je orodje največkrat padlo v skrajnem ostrom kotu ali celo plosko. To je obteževalo določitev točke dotika konice s tla in... omogočalo manipulacije sodnikov. (Še vedno je prisotna zgodba, da so na OI v Münchnu domačini uprizorili nemško varianto »Evangelisti« v korist svojega Wolfermanna).

Z novim orodjem so se razdalje korenito skrajšale. Točna razlika ne more biti določena. Skoraj istočasno z uvedbo novega kopja je prišlo tudi do generacijske zamenjave najboljših metalcev. Edini, ki se polnomočno prišteva v oba spiska je Američan Petranoff, ki je bil svoj čas svetovni rekorder z 99,72 m in je z novim orodjem dosegel 85,38 m, kar je tedaj predstavljalo najboljšo svetovno znamko.

Petranoff je bil tipičen kopjaš s slučajnostnimi dosežki. Bolj verodostojnih naj bi bilo njegovih 85,38 m.

Na podlagi znanstvenih izsledkov in dejanskih rezultatov so se statistiki atletskih dosežkov opredelili za razliko med 10 in 25 odstotki.

Letošnja sezona je štiri nove znamke razdelila med tri metalce.

Še med zimo je v ZDA skoraj neznan Šved Boden zabeležil »nedeljski« met 89,10 m, več medsebojnih dvobojev pa sta opravila Anglež Steve Backley in Jan Železný iz Češkoslovaške. Rekord je končno dosegel 90,98 m, kar bi lahko že bilo blizu bajnemu Hohnovemu metu.

Svet kopjašev pa je v prvi vrsti razgibal nova varienta orodja, katero je projektiral Madžar Miklos Nemeth, tudi sam olimpijski prvak in rekorder s 94,58 m.

Novo kopje se seveda drži osnovnih predpisov glede razdalje konice do težne sredine, na repu pa je v dolžini 30 cm prekrito s hrupavo plastjo barve, razporejene na tak način, da povzroča vrtenje kopja. Preko tega vrtenja naj bi kopje dalj časa ostajalo v legi, ki omogoča izkorišča-

nje zračnih tokov. Doprinos ohranitve bolj vodoravne lege prihaja tudi do rahlega zadrževanja repa zaradi hrupavosti. Kaže, da so koristi tega učinka večje od škode zadrževanja.

Prototipi novega kopja krožijo že nekaj let, do pravega slovesa pa je prišlo, ko je Železný z njim dosegel svetovni rekord 89,66 m v neposrednem dvoboju z Backleyem, ki tega kopja ni uporabljal.

Le nekaj dni kasneje sta se oba metalca srečala v Londonu. Po tretjem metu do 89,20 m je Backley zavohal možnost novega svetovnega rekorda in naslednji poskus izvedel z Nemethovim orodjem ter ga poslal do 90,98 m!

Mednarodna atletska zveza je kopje že sprejela, za letošnje EP pa še ni bilo zrelo. V primeru podobnih novosti se zveza opredeli za dobo postopnega uvajanja, da bi ne imel kdo na tekmovalju izrazito prednost. Nemethovo kopje bo povsem narek za SP, ki bo v prihodnjem letu.

Naročnina: mesečna 20.000 lir - celoletna 240.000 lir; v SFRJ številka 5.- din, naročnina za zasebnike mesečno 70.- din, polletno 390.- din, letno 780.- din.

Poštni tekoči račun za Italijo

Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ: žiro račun 51420-603-31593

ADIT 61000 Ljubljana

Glonarjeva 8 - telefon 329761

Oglaš: ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 80.000 lir; finančni in legalni oglaš 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 120.000 lir. Ob praznikih povšek 20%. IVA 19%. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku PUBLI-EST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

Mali oglaš: 950 lir beseda; osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu, IVA 19%. Naročajo se v uredništvu Primorskega dnevnika - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-611.

primorski dnevnik

torek, 23. oktobra 1990

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559

Tel. (040) 7796-600 - Tlx 460894 - Fax 040/772418

GORICA - Drevored 24 maggio 1

Tel. (0481) 533382 - 535723 - Fax 0481/532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28

Tel. (0432) 731190

Glavni urednik Dušan Udovič

Odgovorni urednik Vojimir Tavčar

Izdaja

in tiska

ZTT

Trst

Član italijanske

zveze časopisnih

založnikov FIEG

Zagrešila sta vrsto okrutnih zločinov po severni Italiji V Beogradu končno aretirali nevarna kriminalca Vrbanović

BEOGRAD — V petek, 19. oktobra so srbski specialci, doslej znani predvsem po akcijah na Kosovu, prekinili kariero zagrizenih kriminalcev, bratov Ljubiše in Miša Vrbanovića. Večkratna roparja, morilca in posiljevalca, voditelja skupine kriminalcev, ki so zagrešili več hudih zločinov v Italiji in Jugoslaviji, so aretirali po krajšem obstreljevanju, v katerem pa na srečo ni bilo žrtev. Pri razbojnikih so policisti našli dva revolverja »magnum« ter večjo količino nakita, ki sta ga nakradla v Beogradu in okolici.

27-letni Ljubiša Vrbanović z »umetniškim imenom« Mano in Manolo ter njegov dve leti mlajši brat Miša (Mišel) sta Roma iz Kragujevca, ki sta rasla in se »šolala« v znanih romskih naseljih v severni Italiji. Od januarja do maja leta 1986 sta storila deset težkih kaznivih dejanj, najpogostejše pod vplivom mamil. Zakrinkana sta vdira-

la v naključno izbrane hiše premožnejših ljudi, ropala dragocenosti, kadar pa sta v hišah zalotila stanovalce, sta tudi posiljevala in morila. Policija ju je iskala tudi zaradi posilstva neke mladoletnice ter uboja njenega očeta, ki se jima je postavil po robu. Kot so ocenili policisti, sta skorajda kopirala postopke, ki sta jih videla v filmu Peklenska pomaranča.

V sodelovanju z Interpolom so razbojnika leta 1986 v Jugoslaviji aretirali in obsodili na 14 oziroma 9 let zapora. Ljubiša 30. maja, Miša pa 20. avgusta. Nemudoma sta se vrgla na delo in dodobra »prečesala« hiše begograjskih premožnikov, sumijo pa tudi, da je Ljubiša vpleten v brutalen umor štiričlanske družine Viscardi v Brescii 15. avgusta, prav tako pa ga bremenijo tudi za dvakratni uboj, ki

se je zgodil 8. septembra v mestu Somma Lombarda pri Vareseju. Domnevajo tudi, da je dvojiva ubila tudi duhovnika Guglielma Alessija v kraju Cortazzone d'Asti. Kaže, vsaj po pričevanjih vaščanov iz Cortazzoneja, da so duhovnika ubili prav na dan, ko je na pošti dvignil svojo borno pokojnino: 600.000 lir, o katerih preiskovalci niso našli nobene sledi.

Balistična preiskava je pokazala, da so bile kroglice, ki so jih našli v truplih družine Viscardi izstreljene iz istega orožja, ki so ga pote uporabili, da so pokončili duhonika. Gre za neke vrste krogel dum-dum, ki so med drugim prepovedane tudi v vojni.

Italijanska policija skupaj z jugoslovansko ter Interpolom sestavlja »končen« seznam vseh zločinov, ki sta jih zagrešila brata Vrbanović, poskušali pa bodo kompletirati tudi celotno »skupino njihovih sodelavcev.

Ena žrtev in šest pogrešanih obračun potresa na Kitajskem

Severozahodno od Bejinga na Kitajskem se je včeraj stresla zemlja. Potresni sunek, ki je dosegel 6,2 stopinje po Richterjevi lestvici, je povzročil ogromno gmotno škodo; v pokrajini Gansu se je zrušila večina poslopij, kar jih je ostalo pokonci pa je močno poškodovanih. Japonska tiskovna agencija poroča o eni samo žrtvi, šest ljudi pa pogrešajo (AP)

Nannini spet doma

FIRENCE — Alessandro Nannini, vzornik formule 1, je včeraj po uspehi operaciji, med katero mu je 12. oktobra prof. Carlo Bufalini ponovno prišil odtrgano podlaket, zapustil firenško bolnišnico in bo dolgotrajno obdobje rehabilitacije operirane roke preživel v očetovi hiši v Sieni. Ob odpustu iz bolnišnice je prof. Bufalini povedal, da je splošno zdravstveno stanje Nanninija (na sliki AP skupaj z ženo Paolo) dobro, kar pa zadeva ponovno prišto podlaket, pa naj ne bi bilo več možnosti za komplikacije. Primarij firenške ortopedske klinike je še dejal, da bo Nannini doma lahko okrevljal precej hitreje, kot bi bil to primer v bolnišnici. Izredno hitro okrevanje po zahtevni operaciji pa prof. Bufalini pripisuje »močnemu karakterju pacienta, ki je navajen na nevarnost, kar mu bo nedvomno pomagalo med težkimi trenutki dolgotrajne rehabilitacije operirane roke.«

Kot je znano, se je Nannini hudo poškodoval 12. oktobra, ko je v neposredni bližini očetove hiše strmoglavil helikopter, ki ga je Nannini pred nedavnim kupil.

Prekinitev odnosov med Kenijo in Norveško

NAIROBI — Kenija je včeraj pretrgala diplomatske odnose z Norveško ob robu polemike glede dejavnosti afriških političnih disidentov, ki živijo na Norveškem. V uradnem sporočilu kenijske vlade je rečeno, da Oslo tolerira nezakonsko dejavnost kenjskih beguncev, norveškemu veleposlaniku pa so dali 7 dni časa, da zapre diplomatsko predstavništvo v Nairobiju in zapusti državo. Napetost med Kenijo in Norveško je trajala že nekaj časa: Kenija je stalno obtoževala Norveško, da podpira dejavnost kenjskih disidentov, ki jih vlada v Nairobiju označuje kratko malo kot kriminalce na begu, čeprav potem priznava, da gre za politično emigracijo, ki skuša na vse načine povzročiti padec sedanjega kenjskega režima.

Kenijsko zunanje ministrstvo poudarja, da je bil kenijski parlament demokratično izvoljen ter izrecno omenja primer nekdanjega kenjskega poslanca Koigija Wa Wamwereja, ki so ga v Nairobiju pred časom aretirali zaradi protivladne dejavnosti. Možakar je kasneje pobegnil, norveške oblasti pa so mu priznale status političnega ubežnika.

Prekinjena donosna kupčija z otroki

RIM — Karabinjerji so včeraj prekinili dokaj donosno trgovino z otroki, ki se je odvijala na relaciji Brazilija-Italija. Premožni zakonci, ki niso mogli imeti otrok, so lahko na katalogu s slikami izbrali otroka, ki so ga potem hoteli posvojiti: za vsoto, ki je nihala med 6 in 20 milijoni lir so jim potem otroka poslali iz Južne Amerike, ponavadi iz Brazilije.

Kaže, da je na brazilski strani vpleteno v prekupčevanje z otroki mnogo uglednih osebnosti, ki gredo od sodikov do zdravnikov, odvetnikov in duhovnikov. Preiskovalci so začeli delati na podlagi prijave brazilске matere, katere hči je nenadoma izginila. Včeraj so v Pernambucu v Braziliji ustavili skupino otrok, ki so bili na tem, da se vkrcajo na letalo z Italijo. Namenjeni so bili v Licolo, mestece pri Neaplju.

Nov podvig sardinskih ugrabiteljev V noči na nedeljo ugrabili domačina

CAGLIARI — Sardinska ugrabiteljska tolpa »anonima sequestris« je spet udarila. V noči na nedeljo je namreč ugrabila 42-letnega posestnika Giovannija Murgio (na sliki AP), ki se je s prijateljico zadrževal v manjšem kmetijskem poslopju nedaleč od kraja Dolianova, kjer je živel s starši. Ugrabitelji so do potankosti poznali navade Murgie, in so vedeli, da se večkrat skrivno sestane s 34-letno medicinsko sestro Antonietto Pitzalis. To je Murgia storil tudi v soboto pozno zvečer. Ugrabitelji, ki so okrog 21. ure vdrl v hišo, so moškega najprej onespobili in ga nato skupaj s prijateljico strpali v fiat uno, s katerim se je ženska pripeljala na zmenek. Murgiov avtomobil so pustili pred poslopjem, o drugih vozilih pa ni nikakršnih sledi.

Ugrabitelji in žrtvi so se dobro uro vozili naokrog preden so Murgio izročili »stražarju«, Antonietto pa so odpeljali dalje in jo izpustili šele v neposredni bližini njenega doma. Ženska je malo po polnoči obvestila policijo, ki je takoj sprožila akcijo. Za ugrabljenim Murgio včeraj še ni bilo nobenega sledu, prav tako ne za morebitnimi sodelavci ugrabiteljev. Preiskovalci so prepričani, da je pri ugrabitvi sodeloval Giovanni Praxioli, ki je že bil obsojen na 27 let zapora zaradi umora, vendar je že enajst let na begu.

